

migratED

ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ
ΓΙΑ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΠΟΛΙΤΕΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΟΠΤΙΚΟ- ΑΚΟΥΣΤΙΚΑ ΜΕΣΑ

Εγχειρίδιο για
εκπαιδευτικούς

Με συγχρηματοδότηση από το
πρόγραμμα «Erasmus+»
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ	WeWorld GVC: Giorgia Bailo – Coordinator awareness raising area European Programmes Dpt. Comune di Bologna: Mirca Ognisanti (Ri.E.Sco)
ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ	Giorgia Bailo - WeWorld GVC Mirca Ognisanti - Municipality of Bologna Simona Bruni - C.S.A.P.S.A.2 Adriana Aralica - SLOGA PLATFORMA Sandra Oliveira - 4Change Fernando Catarino - CICANT Centro de Investigação em Comunicação Aplicada, Cultura e Novas Tecnologias, Universidade Lusófona Celia Quico - Universidade Lusófona Maria Leonida - Karpos Dimitra Deroyiannis - ActionAid Hellas Alessandro Soriani - University of Bologna Charlot Cassar - University of Malta
ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ	Diego Di Matteo Camilla Serlupi Crescenzi Ελληνικά: Ανδρέας Ανδρέου - Future Worlds Center, Νίκη Καρουλλά - Εκπαιδευτικός
ΓΡΑΦΙΚΑ	Τμήμα Σχεδιασμού ActionAid Hellas www.collettivotalea.it
ΕΚΠΟΝΗΘΗΚΕ ΑΠΟ	WeWorld GVC – www.weworld-gvc.it/it Headquarters: Via Serio 6, Milano – Via F. Baracca 3, Bologna

Δωρεάν διανομή

Τα κείμενα που περιλαμβάνονται σε αυτό το εγχειρίδιο μπορούν να χρησιμοποιηθούν και να αντιγραφούν μόνο εάν αναφέρεται η πηγή.

Η παρούσα έκδοση δημοσιεύτηκε τον Αύγουστο του 2019 στο πλαίσιο του έργου “MIGRA-TED: Migrations and human rights enhanced through Technology in Education” (Ανθρώπινα δικαιώματα και μεταναστεύσεις μέσα από τις νέες τεχνολογίες στην εκπαίδευση), με τη συγχρηματοδότηση του Προγράμματος Erasmus+ της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την παραγωγή αυτής της δημοσίευσης δεν αποτελεί επικύρωση του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει μόνο τις απόψεις των δημιουργών. Επίσης, η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται στην ανωτέρω δημοσίευση.

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	4
1. Η ουσία της Εκπαίδευσης για την Παγκόσμια Πολιτειότητα σήμερα.	5
2. Η πρόληψη του μίσους στον μεταναστευτικό λόγο: η ανάγκη να αποκτήσουμε την στάση που έχουν οι τεχνίτες.	9
3. Η σύνδεση και η αλληλεπίδραση ανάμεσα στα Ανθρώπινα Δικαιώματα, τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης και τη Μετανάστευση.	17
4. Η φωνή των μαθητών και των νέων ως ενεργό κομμάτι της διαδικασίας.	22
5. Χρειαζόμαστε την τεχνολογία προκειμένου να καλλιεργήσουμε τις δεξιότητες και τη γνώση των νέων στην Εκπαίδευση για την Παγκόσμια Πολιτειότητα;	26
6. Σχέσεις δυναμικής ομάδας και αποδοχής της πολυπολιτισμική τάξη.	30
7. Πώς να προσεγγίσετε τους εφήβους σε ένα εξωσχολικό πλαίσιο.	35
8. Καλές πρακτικές για τη συμμετοχή των σχολείων	39
9. Καλές πρακτικές: μία επιλογή	43
Βιβλιογραφία	63

Η χρήση πολυμέσων σχετικά με τη μετανάστευση, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τον διαπολιτισμικό διάλογο καθίσταται ολοένα και πιο επιτακτική και σημαντική στο σχολικό επίπεδο, προκειμένου να κτιστεί μια μη επιφανειακή αφήγηση και να προωθηθεί μια κοινωνία απαλλαγμένη από φόβο, στην οποία μπορεί να εφαρμοστεί η ισότητα και η κοινωνική ένταξη, κυρίως στον τομέα της εκπαίδευσης.

Ειδικότερα στις μέρες μας, σε ένα Ευρωπαϊκό πλαίσιο όπου η εσφαλμένη αντίληψη και η έλλειψη γνώσης σχετικά με το μεταναστευτικό φαινόμενο γίνονται ολοένα και πιο σημαντικά ζητήματα, η Εκπαίδευση για την Παγκόσμια Πολιτειότητα μπορεί να διαδραματίσει ένα καταλυτικό ρόλο στην πρόληψη της δημιουργίας τοίχων που παρεμποδίζουν τις ολοένα και πιο αναγκαίες συνενώσεις μεταξύ διαφορετικών πολιτισμών.

Μολονότι η έννοια της Παγκόσμιας Πολιτειότητας έχει διάφορες αποχρώσεις σε διαφορετικές χώρες του κόσμου, αντανakλώντας πολιτικές, ιστορικές και πολιτισμικές διαφορές, μπορούμε να την ερμηνεύσουμε ως το αίσθημα του κάθε ανθρώπου να ανήκει σε ολόκληρη την ανθρωπότητα και στον πλανήτη. Ως εκ τούτου, η παγκόσμια πολιτειότητα συνδέεται με την έννοια της αλληλεξάρτησης μεταξύ του τοπικού και του παγκόσμιου και της ανάγκης για δράσεις βιώσιμες, δράσεις ενσυναίσθησης και αλληλεγγύης, οι οποίες είναι πιο επείγουσες από ποτέ υπό το πρίσμα της κλιματικής αλλαγής και των επακόλουθων μεταναστεύσεων.

Η Εκπαίδευση για την Παγκόσμια Πολιτειότητα συμβάλλει επομένως στην οικοδόμηση ενός μοντέλου πολιτειότητας. Αυτό το μοντέλο βασίζεται στην επίγνωση της αξιοπρέπειας όλων των ανθρώπων, ένα αίσθημα ότι ανήκουν σε μια παγκόσμια κοινότητα και στη συμμετοχή των ανθρώπων, τόσο ως άτομα όσο και συλλογικά, προκειμένου να προωθηθεί η πολιτιστική, κοινωνική και πολιτική αλλαγή που θα επιτρέψει την οικοδόμηση ενός πιο δίκαιου και βιώσιμου κόσμου.

Η πρόληψη της ρητορικής μίσους, η προώθηση της κριτικής σκέψης μεταξύ των νέων όπως επίσης και η ενεργός συμμετοχή τους, η ανάλυση της σχέσης μεταξύ των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των 17 Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης και της μετανάστευσης, αξιοποιώντας τις νέες τεχνολογίες για να στηριχθεί η εκπαιδευτική δράση: οι παρακάτω σελίδες επιχειρούν να απαντήσουν σε όλα αυτά τα θέματα.

Αυτό το εγχειρίδιο, που προορίζεται για εκπαιδευτικούς, προτείνει μεθοδολογικές κατευθυντήριες γραμμές οι οποίες, βασίζονται σε καλές πρακτικές που έχουν εφαρμοστεί σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες και μπορούν να βοηθήσουν στην ενίσχυση και συστηματοποίηση αποτελεσματικών δράσεων που πηγάζουν από την Εκπαίδευση για την Παγκόσμια Πολιτειότητα εντός και εκτός του σχολικού πλαισίου.

*από τους Marco Chiesara – President WeWorld-GVC Onlus
Dina Taddia – Managing Director WeWorld-GVC Onlus*

1. Η ουσία της Εκπαίδευσης για την Παγκόσμια Πολιτειότητα σήμερα.

από την *Giorgia Bailo, WeWorld GVC*

«Η εκπαίδευση είναι το πιο ισχυρό όπλο το οποίο μπορείς να χρησιμοποιήσεις για να αλλάξεις τον κόσμο.»

Nelson Mandela

Η έννοια της Παγκόσμιας Πολιτειότητας διαπνέεται από το αίσθημα του ανήκειν σε μια μεγάλη κοινότητα, σε μια κοινή ανθρωπότητα. Τονίζει την πολιτική, οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική αλληλεξάρτηση και τη διασύνδεση μεταξύ τοπικών, εθνικών και παγκόσμιων ζητημάτων.

Η έννοια της Παγκόσμιας ή Πλανητικής Εκπαίδευσης ή της Εκπαίδευσης για την Παγκόσμια Πολιτειότητα, σύμφωνα με ερμηνείες που έχουν αποδοθεί από διάφορες χώρες του κόσμου, βασίζεται κυρίως στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών και συγκεκριμένα στην UNESCO (Άρθρο 26 της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου¹). Ανεξάρτητα από την ορολογία που θα χρησιμοποιήσουμε, ο όρος αναφέρεται στο **αίσθημα του να ανήκει κανείς σε μια ευρύτερη κοινότητα, σε όλη την ανθρωπότητα και στον πλανήτη Γη**. Το 1974, η UNESCO

¹- «Η εκπαίδευση απευθύνεται στην πλήρη ανάπτυξη της ανθρώπινης προσωπικότητας και στην ενίσχυση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών. Προωθεί την κατανόηση, την ανεκτικότητα και τη φιλία μεταξύ όλων των εθνών, φυλετικών ή θρησκευτικών ομάδων και προωθεί περαιτέρω τις δραστηριότητες των Ηνωμένων Εθνών» (UNESCO, 1948).

υιοθέτησε τις ίδιες έννοιες στη «Διακήρυξη για την Εκπαίδευση για την διεθνή κατανόηση, συνεργασία και ειρήνη και στην εκπαίδευση που σχετίζεται με τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες¹».

Η UNESCO έχει επανειλημμένα τονίσει την ανάγκη να τεθεί ως κεντρικός άξονας της εκπαίδευσης η επιθυμία **να μάθουν οι άνθρωποι να ζουν μαζί, να συνεργάζονται και να σχεδιάζουν από κοινού**. Μια εκπαίδευση ικανή να νοιάζεται για τα δικαιώματα του ατόμου, της τοπικής και διεθνούς κοινότητας, με γνώμονα την αναγνώριση της αλληλεξάρτησης μεταξύ τοπικών και παγκόσμιων ζητημάτων, προωθώντας με τον τρόπο αυτό μια **βιώσιμη, ενσυνείδητη και υποστηρικτική συμπεριφορά**.

«Ουτοπία, κάποιοι ίσως σκέφτονται, αλλά είναι μία αναγκαία Ουτοπία, στην πραγματικότητα μία ζωτικής σημασίας Ουτοπία προκειμένου να καταφέρουμε να ξεφύγουμε από ένα επικίνδυνο κύκλο ο οποίος συντηρείται από κυνισμό και υποταγή².»

UNESCO, 1974

Οι θεματικές της Εκπαίδευσης για την Παγκόσμια Πολιτειότητα εστιάζονται στα ανθρώπινα δικαιώματα, τον διαπολιτισμό, τη διεθνή κατανόηση και συνεργασία, την ειρήνη, τη βιωσιμότητα: η εκπαίδευση αυτή δεν είναι επομένως ένα επιπρόσθετο αντικείμενο, αλλά μια **διατομεακή προσέγγιση με πτυχές από όλους τους κλάδους**.

Πράγματι, δεν μπορούμε να αγνοήσουμε τη σχέση που έχουν αυτά τα ζητήματα με τα κρίσιμα ερωτήματα του σήμερα, όπως οι συγκρούσεις, το μεταναστευτικό, η φτώχεια, η κλιματική αλλαγή, συνδέοντας τα ζητήματα βιωσιμότητας και δικαιωμάτων με εκείνα της συμμετοχής, της ιθαγένειας, της υποδοχής, της πολυπολιτισμικότητας.

Πρέπει να λάβουμε υπόψη μας τρεις εννοιολογικές διαστάσεις προκειμένου να μελετήσουμε **αυτές τις σκέψεις**:

- **Γνωστική:** Μαθαίνω να αναγνωρίζουμε, να κατανοούμε και να ακούμε κριτική πάνω στα παγκόσμια ζητήματα και τη σύνδεσή τους με την τοπική διάσταση. Η εκπαίδευση στα μέσα ενημέρωσης αποτελεί σήμερα ένα κρίσιμο κομμάτι αυτής της διάστασης. Μας επιτρέπει να ξεδιπλώσουμε με αμέτρητες πληροφορίες που μας περιβάλλουν και να είμαστε σε θέση να ταυτιστούμε με την «διαμεσολαβημένη πραγματικότητα» που βρίσκεται μπροστά στα μάτια μας και να έχουμε επίγνωση των αναπαραστάσεων και των ευκαιριών που υπάρχουν στον χώρο των μέσων ενημέρωσης και που σχετίζονται με τα παγκόσμια ζητήματα.
- **Κοινωνικοσυναισθηματική:** Το αίσθημα του ανήκειν σε μια κοινή ανθρωπότητα, η ενσυναίσθηση, η αλληλεγγύη και ο σεβασμός της διαφορετικότητας.
- **Συμπεριφορική:** Το να δρας αποτελεσματικά και υπεύθυνα σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο για την προώθηση των δικαιωμάτων, της ειρήνης και της βιωσιμότητας στον κόσμο.

Αυτή η πολυδιάστατη προσέγγιση βασίζεται σε ένα μοντέλο δια βίου μάθησης, από την παιδική ηλικία έως την ενηλικίωση, μέσω τυπικών και άτυπων προγραμμάτων και δραστηριοτήτων, εντός και εκτός του σχολικού συστήματος, χρησιμοποιώντας συμβατικές και μη συμβατικές μεθόδους προώθησης της συμμετοχής. Μια διαδικασία μάθησης που:

«Διευκολύνει τους ανθρώπους να συμμετάσχουν στην ενεργοποίηση των αλλαγών στις κοινωνικές, πολιτιστικές, πολιτικές και οικονομικές δομές που επηρεάζουν τη ζωή τους.»

UNESCO

¹- Πατήστε **εδώ** για πρόσβαση στο Άρθρο.

²- International Commission on Education for the Twenty-first Century (1996), Learning: the treasure within. Πατήστε **εδώ** για πρόσβαση.

1.1

Γιατί είναι ιδιαίτερα σημαντική η Εκπαίδευση για την Παγκόσμια Πολιτειότητα σήμερα;

Σήμερα, οι αποστάσεις έχουν μειωθεί και η επικοινωνία έχει αποκτήσει παγκόσμιο χαρακτήρα, αλλά οι ανισότητες και η φτώχεια δεν μειώνονται, ειδικότερα σε ορισμένα μέρη του πλανήτη. Το 1% των πιο πλούσιων του πλανήτη κατέχει σχεδόν το μισό του παγκόσμιου πλούτου, ενώ από την άλλη 3,8 δισεκατομμύρια άνθρωποι - δηλαδή το μισό του παγκόσμιου πληθυσμού - αντιστοιχούν στο 0,4% του συνολικού παγκόσμιου καθαρού πλούτου και 789 εκατομμύρια άτομα στον κόσμο (κυρίως γυναίκες) ζουν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας. Οι εθνικές ανισότητες συνεχίζουν επίσης να αυξάνονται: επτά στους δέκα ανθρώπους ζουν σε χώρες όπου η ισοδηματική ανισότητα έχει αυξηθεί¹.

Η φτώχεια, η οποία συνδέεται και με τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής, οι συνεχιζόμενες παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οι συγκρούσεις και η βία (κυρίως σε αγόρια, κορίτσια και γυναίκες) είναι η κύρια αιτία των υψηλών ποσοστών μετανάστευσης που βιώνουμε σήμερα: **70,8 εκατομμύρια άνθρωποι παγκοσμίως έχουν αναγκαστεί να εγκαταλείψουν τη χώρα τους**. Περίπου 25,9 εκατομμύρια από αυτούς είναι πρόσφυγες, με περισσότερους από τους μισούς να είναι κάτω των 18 ετών και 3,5 εκατομμύρια είναι αιτούντες ασύλου. Το 80% των ανθρώπων αυτών γίνονται αποδεκτοί σε χώρες που συνορεύουν με τη δική τους².

Η Παγκόσμια Τράπεζα εκτιμά ότι περισσότεροι από 140 εκατομμύρια άνθρωποι θα αναγκαστούν να εκτοπιστούν εξαιτίας της κλιματικής αλλαγής έως το 2050, ενώ υπολογίζεται ότι περισσότεροι από το 60% θα προέρχονται από την Αφρική,

28% από την Νότια Ασία και πάνω από το 10% από τη Λατινική Αμερική³.

Η Εκπαίδευση για την Παγκόσμια Πολιτειότητα αντιμετωπίζει σήμερα μια τεράστια πρόκληση: **υπάρχει μία επιτακτική ανάγκη να εκπαιδεύσουμε τους πολίτες γύρω από την παγκόσμια δυναμική**, πέρα από την προπαγάνδα των μέσων ενημέρωσης και τον πανικό που αφθονούν σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες σήμερα, να τους εμπλέξουμε στη δημιουργία μίας δίκαιης κοινωνίας και στην άσκηση των δικαιωμάτων και των ευθυνών τους απέναντι στους άλλους. Στην πραγματικότητα, αυτή η εκπαιδευτική δράση καθιστά δυνατή την κριτική σκέψη σχετικά με περίπλοκα παγκόσμια ζητήματα, ενθαρρύνοντας τους ανθρώπους να αποκτήσουν ενημέρωση, να εκφράσουν τις απόψεις τους, να κάνουν συνειδητοποιημένες επιλογές και να συμμετάσχουν ενεργά στη δημιουργία ενός πιο δίκαιου και βιώσιμου κόσμου.

Η εστίαση σε αυτή την προσέγγιση θα μας επιτρέψει να αντιμετωπίσουμε ανησυχητικά σημάδια φόβου, δυσπιστίας, συγκρούσεων, βίας, αναταραχής, απώλειας κοινωνικής συνοχής, περιθωριοποίησης και αποπροσανατολισμού.

Ως εκ τούτου, υπάρχει σαφής ανάγκη συμμετοχής ολόκληρης της εκπαιδευτικής κοινότητας σε αυτή τη δράση, μιας κοινότητας που περιλαμβάνει εκπαιδευτικά ιδρύματα, οικογένειες, σημεία αναφοράς για τους νέους ανθρώπους πέραν από το σχολικό πλαίσιο,

1- OXFAM (2019), Public Good or Private Wealth? Κατέβασμα αρχείου [pdf](#).

2- UNHCR, διαθέσιμο [εδώ](#).

3- World Bank (2018), Groundswell : Preparing for Internal Climate Migration, διαθέσιμο [εδώ](#).

και η οποία υιοθετεί την έννοια της αλληλεγγύης, υποστηρίζοντάς την και ενσωματώνοντάς την με τη συμμετοχή σε μια αμοιβαία σχέση.

ΟΙ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Η ατζέντα για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη 2030, η οποία εγκρίθηκε από τη Γενική Συνέλευση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών το 2015, αντιπροσωπεύει το διεθνές πλαίσιο αναφοράς.

Ο Στόχος 4 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (ΣΒΑ) που αφορά την Ποιοτική Εκπαίδευση περιλαμβάνει ένα συγκεκριμένο στόχο (4.7) σχετικά με την Παγκόσμια Πολιτειότητα: «Έως το 2030, διασφάλιση ότι όλοι οι εκπαιδευόμενοι θα αποκτήσουν τη γνώση και θα καλλιεργήσουν τις δεξιότητες που χρειάζονται για να προάγουν τη βιώσιμη ανάπτυξη, μέσω, μεταξύ άλλων, της εκπαίδευσης για τη βιώσιμη ανάπτυξη και τον βιώσιμο τρόπο ζωής, τα ανθρώπινα δικαιώματα, την ισότητα των φύλων, της προαγωγής της κουλτούρας της ειρήνης και της μη-βίας, της ταυτότητας του παγκόσμιου πολίτη, καθώς και μέσω της αναγνώρισης της πολιτιστικής ποικιλομορφίας και της συμβολής του πολιτισμού στη βιώσιμη ανάπτυξη¹».

Η προώθηση της Παγκόσμιας Πολιτειότητας είναι παράλληλα καθοριστική για την επίτευξη των 17 στόχων της Ατζέντας του 2030, όπως επεσήμανε η UNESCO και στο πλαίσιο της «Ευρωπαϊκής συναίνεσης για την ανάπτυξη» που υιοθέτησε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο το 2017, αλλά και για την ενεργοποίηση των πολιτιστικών αλλαγών που είναι απαραίτητες για την δημιουργία πιο δικαίων και πιο βιώσιμων κοινωνιών. Είναι μία μετασχηματιστική εκπαιδευτική δράση, η οποία βασίζεται στη χρήση διαδραστικών και καινοτόμων μεθόδων διδασκαλίας που πηγάζουν από τον διάλογο και τον αναστοχασμό και τοποθετούν τον μαθητή στο κέντρο της διαδικασίας.

Η εκπαίδευση για την Παγκόσμια Πολιτειότητα καλεί να αποκτήσουμε ως άτομα και ως κοινότητα ένα ενεργό ρόλο σε σχέση με τις αρχές της περιβαλλοντικής και κοινωνικής δικαιοσύνης, προάγοντας την κατανόηση στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων σε τοπικό και παγκόσμιο επίπεδο. Παράλληλα, καλεί για νέους τρόπους παρέμβασης και επιρροής για τους πολίτες.

Παραφράζοντας μια παραπομπή του Ιταλού πολιτικού Antonio Gramsci, μέσω αυτής της εκπαιδευτικής δράσης, διευκολύνουμε «την εκπαίδευση» - στην πραγματικότητα, θα χρειαστούμε αρκετή νοημοσύνη για τη δημιουργία πιο δίκαιων κοινωνιών, «την αναταραχή» - θα χρειαστούμε ενθουσιασμό για την καταπολέμηση των ανισοτήτων, «την οργάνωση» - θα χρειαστούμε δύναμη και κινητοποίηση σε ατομικό και κοινοτικό επίπεδο για την οικοδόμηση μιας παγκόσμιας κουλτούρας αποδοχής και αλληλεγγύης.

¹- UN (2015), 2030 Agenda for Sustainable Development, Target N. 4, διαθέσιμο [εδώ](#).

2. Η πρόληψη του μίσους στον μεταναστευτικό λόγο: η ανάγκη να αποκτήσουμε την στάση που έχουν οι τεχνίτες.

από τους Alessandro Soriani και Charlot Cassar

«Ήταν μία λαμπρή κρύα μέρα...»

Η χρονιά έδειχνε 1984 αλλά θα μπορούσε εύκολα να είναι το 2019. Τα διαβόητα συνθήματα σκαλισμένα στην πρόσοψη του πυραμιδοειδούς κτηρίου που στέγαζε το Υπουργείο Αλήθειας στο μυθιστόρημα του Τζορτζ Όργουελ είναι δυστυχώς πιο σχετικά από ποτέ άλλοτε:

---

*«Ο Πόλεμος είναι Ειρήνη,
Η Ελευθερία είναι Δουλεία,
Η άγνοια είναι δύναμη.»*

Orwell, 1949

Ο Winston, ο κύριος χαρακτήρας του μυθιστορήματος, εργάζεται στα γραφεία του Υπουργείου. **Η δουλειά του είναι να ξαναγράψει την ιστορία**, διαβάζοντας παλιά άρθρα εφημερίδων και βιβλία, ευθυγραμμίζοντάς τα με την τρέχουσα εκδοχή της αλήθειας όπως αυτή είχε επιβληθεί από το Κόμμα.

Γράφοντας το 1949, ο Orwell ίσως να μην μπορούσε να προβλέψει την έλευση

των ψηφιακών τεχνολογιών, του Διαδικτύου και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Είχε όμως την διορατικότητα. Η δουλειά του Winston δεν θα ήταν τόσο κουραστική όσο θα ήταν ακόμη πιο τρομακτική.

Το βιβλίο του Orwell είναι τόσο σχετικό με την σημερινή πραγματικότητα όσο και με το 1949 και ξαναδιαβάζοντάς το, αναδύονται νέες λεπτομέρειες, **νέοι παραλληλισμοί με τον κόσμο που ζούμε σήμερα.**

Το τέχνασμα να αλλάξουμε το παρελθόν προκειμένου να διαμορφώσουμε το παρόν είναι καθαρά μεγαλοφυές ή, καλύτερα, απόλυτα κακό και το Διαδίκτυο έχει υπεραπλουστεύσει αυτή τη διαδικασία.

Όταν ο Orwell περιγράφει τους στόχους των διαφόρων υπουργείων, αναφέρεται στη συνεργασία μεταξύ του Υπουργείου Ειρήνης (ειρωνικά το υπουργείο αυτό είναι επιφορτισμένο με τον πόλεμο) και το Υπουργείο Αλήθειας (εξίσου ειρωνικά επιφορτισμένο με την παραγωγή ψευδών ειδήσεων). Ο συνδυασμός είναι τέλειος, σχεδόν θανατηφόρος: ο στόχος του δεύτερου είναι να δικαιολογήσει τις ενέργειες του πρώτου. Ο απώτερος στόχος; Τα μέσα δικαιολογούν τον σκοπό. **Να στερούν από τους πολίτες την ικανότητα να σκέφτονται για τον εαυτό τους,** να θολώνουν το μυαλό τους ανατρέποντας την αλήθεια, να δημιουργούν γεγονότα, να παίζουν με τα συναισθήματά τους ...

Αυτό που είναι ενδιαφέρον σε αυτό το δυστοπικό παράδειγμα είναι ότι ο συγγραφέας παρουσιάζει στους αναγνώστες μια φανταστική απλοποίηση ενός φαινομένου, το οποίο στην πραγματικότητα είναι υπαρκτό αλλά με ένα **πολύ πιο επικαλυμμένο και πολύπλοκο τρόπο.** Η παρατήρηση αυτή προσφέρει την αφετηρία για να προβληματιστούμε για τα θέματα που αναλύονται σε αυτές τις σελίδες. Πώς λειτουργεί ο λόγος μίσους; Πώς οι ειδήσεις, και ιδιαίτερα οι ψευδείς ειδήσεις, εξάπτουν τη ρητορική του μίσους; Γιατί ενάντια στους μετανάστες ειδικότερα;

Τι μπορούμε να κάνουμε ως εκπαιδευτικοί, δάσκαλοι, γονείς, πολίτες για το ζήτημα αυτό;

Το κέρδος, αφού δεν μπορούμε πλέον να μιλάμε για αναβίωση των ακροδεξιών πολιτικών κομμάτων, είναι ίσως το τέλειο παράδειγμα αυτού του φαινομένου - **η ρητορική μίσους που καμουφλάρεται κάτω από την αγάπη για τη χώρα,** τον αγνό πατριωτισμό που προσελκύει τις μάζες.

Οι ομοίοι των Trump, Farage, Le Pen, Salvini και Orban τροφοδοτούν τους πιο προσωπικούς φόβους των ανθρώπων, αξιοποιώντας μία διαπολιτισμική ανεπάρκεια για να υποκινήσουν το μίσος.

Ο λόγος τους καμουφλάρεται και **παρουσιάζεται ως μία αυθεντική ανησυχία για την ευημερία της πατρίδας τους,** θυμίζοντας, με τον πλέον τρομακτικό τρόπο, το ναζιστικό καθεστώς.

Και σε αυτό το σενάριο, για να παραθέσω τα λόγια ενός ακροδεξιού πολιτικού από την Μάλτα, το Άουσβιτς γίνεται «η Disneyland της Πολωνίας», και οι μάζες οδηγούνται σε μία τρομακτική βόλτα με το τρενάκι του τρόμου η οποία φαίνεται να οδηγείται αδιαμφισβήτητα προς ένα άλλο ολοκαύτωμα, καθώς ο σκοπός αγιάζει τα μέσα, είτε εάν πρόκειται για μία επεξεργασμένη φωτογραφία, για μια παράθεση ασύνδετη από τα συμφραζόμενα της, για ένα απλό ψέμα.

Ανεξέλεγκτη, η ρητορική μίσους γίνεται ένας καθημερινός λόγος, κανονικοποιημένη σε μία βολική ψευδο-αλήθεια.

Οι μετανάστες είναι ο εύκολος στόχος.

Αντί να ασχοληθούμε με τα πραγματικά ζητήματα, η ρητορική μίσους οδηγεί τους ανθρώπους στο να εστιάζουν στον ξένο ως αιτία για κάθε κακό. Επικαλούμενος τον ιδεαλισμό που δεν είναι παρά ιδανικός, η ρητορική μίσους μεταπορίζει την ευθύνη έτσι ώστε η κοινωνία να παρακμάζει όχι επειδή αποτυγχάνουμε στα καθήκοντά μας ως ενεργά δημοκρατικοί πολίτες, αλλά επειδή ένας άχρηστος μετανάστης θέλει να σφετεριστεί τη νόμιμή μας θέση σε αυτόν τον κόσμο.

Αλλά όταν το σώμα ενός νεκρού παιδιού ξεβράζεται σε κάποια ακτή δίπλα μας, ολόκληρος ο κόσμος κλονίζεται μέχρι που το νεκρό σώμα αντικειμενοποιείται σε μια άλλη τραγωδία η οποία θα μπορούσε να είχε αποφευχθεί.

Σε αυτό το σημείο της συζήτησης, είναι χρήσιμο να ορίσουμε τη ρητορική μίσους.

Ο όρος «ρητορική μίσους», όπως ορίστηκε από την Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης, καλύπτει:

«Όλες οι μορφές έκφρασης που διαδίδουν, υποκινούν, προωθούν ή δικαιολογούν το φυλετικό μίσος, την ξενοφοβία, τον αντισημιτισμό ή άλλες μορφές μίσους που βασίζονται στη μισαλλοδοξία, συμπεριλαμβανομένων: μισαλλοδοξία που εκφράζεται από επιθετικό εθνικισμό και εθνοκεντρισμό, διακρίσεις και εκθρόνηση κατά των μειονοτήτων, των μεταναστών και των πολιτών με μεταναστευτική προέλευση.»

Σύσταση Αρ. 97/20 (COE, 1997)

«Όλες οι μορφές έκφρασης» σημαίνει ότι κάθε είδους επικοινωνία (πρόσωπο με πρόσωπο ή με τη διαμεσολάβηση ενός μέσου) και κάθε μέσο (παραδοσιακό ή ηλεκτρονικό) πρέπει

να συμπεριληφθεί και να ληφθεί υπόψη στη συζήτηση. Η ατελείωτη παροχή (παρα) πληροφόρησης, που κοινοποιείται κυρίως μέσω των πλατφορμών κοινωνικής δικτύωσης, μετατρέπει τους ανθρώπους σε αυτό που θα αποκαλούσε ο Taleb (2012) «νευρωτικούς», μετατρέποντας το «άλλο» σε αυτή την περίπτωση τον **μετανάστη**, σε **αντικείμενο φόβου**: φόβος απώλειας της ταυτότητας, απώλειας χρημάτων, απώλεια ισχύος ... και η λίστα θα μπορούσε να συνεχιστεί.

Όπως θα έλεγε ο Master Yoda, «Ο φόβος οδηγεί στο θυμό, ο θυμός οδηγεί στο μίσος» και η ρητορική μίσους είναι μεταδοτική, καθώς ελκύει τους δυσαρεστημένους, παρέχοντάς τους μια διέξοδο για τον θυμό τους, την απογοήτευση, την τεμπελιά, τον φόβο, όλα αυτά σε έναν φαύλο κύκλο.

«Η μεταδοτικότητα είναι το σημαντικότερο χαρακτηριστικό του μίσους και το πιο πονηρό, και όλοι είναι ευάλωτοι.»

Taryam 2019

Τα μέσα ενημέρωσης διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο σε όλο αυτό, αλλά ποια μέσα συγκεκριμένα;

Ένας διαχωρισμός των παραδοσιακών από τα σύγχρονα, ψηφιακά μέσα ίσως να μην είναι πλέον κατάλληλος για το 2019. Είναι σχεδόν αδύνατο να διαχωρίσουμε τον offline από τον online χώρο, όχι μόνο εξαιτίας της αλληλεξάρτησης της κοινωνίας από την τεχνολογία, αλλά και λόγω του ότι η διαχωριστική γραμμή μεταξύ των δύο κόσμων έχει εξαφανιστεί.

Ο Floridi (2017) υποστηρίζει ότι δεν έχει πλέον νόημα να σκεφτόμαστε σε σχέση με το εάν είμαστε online ή offline επειδή είναι πιο κατάλληλο να σκεφτόμαστε τα μέσα ενημέρωσης ως «onlife».

Υπό αυτή την έννοια, οι ψηφιακές τεχνολογίες ξεπερνούν τον εμπλουτισμό των εμπειριών μας και θα πρέπει να θεωρούνται ως μία φυσική διάσταση της ζωής μας (Rivoltella & Rossi, 2019).

Επιπλέον, η εννοιολογική διάκριση μεταξύ των παραδοσιακών και ψηφιακών μέσων έχει εξαφανιστεί αργά αλλά σταθερά.

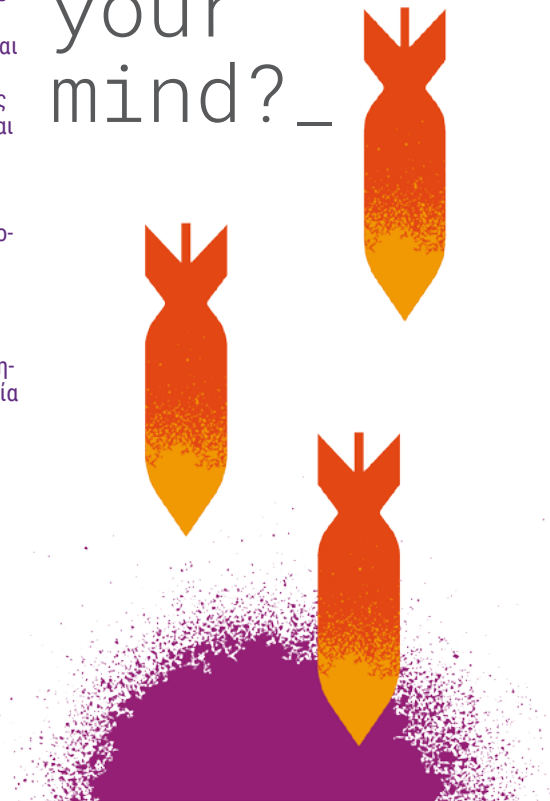
Αυτό είναι εμφανές στο οικοσύστημα των μέσων ενημέρωσης: τηλεοπτικά προγράμματα και ειδησειογραφικά πρακτορεία μοιράζονται το περιεχόμενό τους στο Διαδίκτυο μέσω των λογαριασμών τους στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (συντά οι ειδήσεις αναπαράγονται σε διάφορες πλατφόρμες). Οι δημιουργοί περιεχομένου στο διαδίκτυο παράγουν μεγάλη ποσότητα υλικού σε καθημερινή βάση. Ο καθένας μπορεί να σχολιάσει οποιοδήποτε γεγονός άμεσα. Οι πολιτικοί κάνουν δηλώσεις μέσω των προσωπικών τους λογαριασμών στα κοινωνικά δίκτυα... Τα φαινόμενα αυτά έχουν γίνει ευρέως διαδεδομένα και συνεχίζουν να κερδίζουν δημοτικότητα λόγω της ταχύτητας με την οποία μπορούν να φθάσουν σε ένα άπειρο αριθμό χρηστών αλλά και λόγω της εγγύτητας που προκαλούν αυτά τα κανάλια επικοινωνίας.

Οι άνθρωποι μπορούν να αντιδράσουν, να μοιραστούν και να σχολιάσουν το περιεχόμενο, μπορούν να θέσουν ερωτήσεις και να δώσουν απαντήσεις. Μπορούν να αλληλεπιδρούν σχεδόν στιγμιαία με τους δημιουργούς περιεχομένου, είτε πρόκειται για άλλους χρήστες είτε για έγκυρους ακαδημαϊκούς, με μια ανεμπόδιστη ψευδαίσθηση εγγύτητας, οικειότητας και ιδιωτικότητας (Livingstone, 2005), η οποία ευνοεί την στιγμιαία και άμεση αντίδραση.

Αυτή η δυναμική γίνεται αντικείμενο έντονης εκμετάλλευσης από τους πολιτικούς οι οποίοι χρησιμοποιούν έντονα τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, με τον πρόεδρο των ΗΠΑ να είναι ένα ηχηρό παράδειγμα. Ο Trump, για παράδειγμα, χρησιμοποιεί το λογαριασμό του στο twitter αδιάκριτα και ίσως περισσότερο από ό,τι χρησιμοποιεί το οβάλ γραφείο, αλλά δεν είναι ο μοναδικός.

Οι πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης έχουν γίνει ένα οπλοστάσιο για τους πολιτικούς και για τον καθένα που έχει ένα σκοπό.

What ' s on your mind? _

Τι συμβαίνει, ωστόσο, όταν γίνεται κατάχρηση του μέσου μέσα στο νομικό πλαίσιο;

Πολλοί θεωρούν τις ψευδείς ειδήσεις ως ένα από τα μεγαλύτερα ζητήματα που καλούνται να αντιμετωπίσουν τα ΜΜΕ. Πράγματι, οι ψευδείς ειδήσεις είναι ένα σχετικό ζήτημα, αλλά και ένα ζήτημα που εύκολα θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί. Χάρη στις ιστοσελίδες απομυθοποίησης, όπως η Emergent.info, η Snopes.com, η Factchecking.it ή η Bufale.net, είναι σχετικά εύκολο να εντοπίσουμε ψευδείς ειδήσεις ή να προσδιορίσουμε εάν μια πηγή είναι αξιόπιστη. Είναι πολύ πιο δύσκολο ωστόσο να αποκρυπτογραφήσουμε με κριτική ματιά τις απόκρυφες ερμηνείες/προθέσεις/σκοπούς ενός μηνύματος.

Δυστυχώς, αυτές οι μηχανογραφίες είναι συχνά πιο δύσκολο να προσδιοριστούν και ως εκ τούτου καθίστανται προβληματικές, αν όχι επικίνδυνες.

Παραδείγματα που χαρακτηρίζονται από μερική αλήθεια, τα οποία συχνά συνοδεύονται από παραμορφωμένες ερμηνείες, γενικεύσεις και άλλα διαλεκτικά τεχνάσματα που στοχεύουν στο να διαστρεβώσουν τα γεγονότα για κάποιο απώτερο σκοπό, αφθονούν.

Πριν από λίγες βδομάδες, ένας Ιταλός πολιτικός έσπευσε να καταδικάσει ένα μετανάστη στα κοινωνικά μέσα:

«Νέος μετανάστης από τη Βόρεια Αφρική συνελήφθη για εμπρησμό που κατέστρεψε το αρχηγείο της αστυνομίας στη Miranda: δύο νεκροί, δεκάδες άνθρωποι τραυματίστηκαν και υποφέρουν από εισπνοή καπνού. Μια προσεχική και μια αγκαλιά στις οικογένειες των θυμάτων. Οτιδήποτε παρά ένα ασφαλές καταφύγιο! Η παύση της παράνομης μετανάστευσης, στην Ιταλία και στην Ευρώπη, είναι το ηθικό μας καθήκον. Διώξτε όλους τους παράνομους μετανάστες!»

Ας χωρίσουμε το μήνυμα στα τρία ευδιάκριτά του μέρη. Στο **πρώτο**, ο πολιτικός απλώς αναφέρει ένα γεγονός, τη σύλληψη ενός νέου μετανάστη. Το **δεύτερο** μέρος είναι ένα μήνυμα ενσυναίσθησης προς τα θύματα με σαφή αναφορά στη θρησκεία, προκειμένου να τονίσει τον «σεβασμό» και την «προσήλωσή του» στον πολιτισμό και τις παραδόσεις της χώρας. Το **τρίτο** μέρος μετατοπίζει την προσοχή του αναγνώστη στο πρόβλημα της παράνομης μετανάστευσης.

Όταν δούμε συνολικά τα τρία μέρη, τότε δημιουργείται ένα ισχυρό επικείμενο κατά των παράνομων μεταναστών. Αν ο εμπρηστής δεν ήταν παράνομος μετανάστης, τότε ενδεχομένως να μην υπήρχε κανένα μήνυμα. Ο πολιτικός εκμεταλλεύεται ένα περιστατικό, γενικεύοντας τις πράξεις ενός ατόμου για να συμπεριλάβει όλους τους λαθρομετανάστες, μεγαλοποιώντας ένα μεμονωμένο περιστατικό για να αιτιολογήσει την προσωπική του στάση απέναντι στο μεταναστευτικό και με τον τρόπο αυτό αποσπά την προσοχή από άλλα, ίσως πιο επείγοντα θέματα. Ο αριθμός των χρηστών οι οποίοι αλληλεπίδρασαν στο σχόλιο του πολιτικού (πατώντας «μου αρέσει», αναδημοσιεύοντάς το ή κάνοντας κάποιο σχόλιο), αποδέχοντάς το ουσιαστικά, είναι μια ανησυχητική ένδειξη του βαθμού στον οποίο λειτουργεί αποτελεσματικά η ρητορική αυτή, προβάλλοντας με διάφορους τρόπους μια γενική αδυναμία ή προθυμία να μην δεχόμαστε τα πράγματα με βάση την ονομαστική τους αξία.

Η αποσαφήνιση τέτοιων συγκεκαλυμμένων μηνυμάτων απαιτεί μία κριτική στάση που με τη σειρά της προϋποθέτει βασική γνώση και ικανότητα να απέχουμε από την άμεση κριτική, δεξιότητες που δεν έχουν λάβει αναγκαστικά τη δέουσα προσοχή στα σχολεία.

Σαν να μην έφτανε αυτό, η αντιμετώπιση του φαινομένου πριν αυτό συμβεί, ή με άλλα λόγια η εκπαίδευση για την πρόληψη της ρητορικής μίσους αντί η αντίδραση σε αυτή, είναι ακόμη πιο περίπλοκη. Αυτή η πολυπλοκότητα καθίσταται ακόμη πιο προβληματική εάν φέρουμε στην εξίσωση την ελευθερία έκφρασης. Κάθε προσπάθεια λογοκρισίας της ρητορικής μίσους μπορεί να ερμηνευθεί ως επίθεση στην ελευθερία έκφρασης η οποία δεν θα μπορούσε να αποτυπωθεί καλύτερα παρά μόνο ίσως μέσα από την κακό/διάσημη δήλωση της Evelyn Beatrice Hall, η οποία μετά το περιστατικό στη Charlie Hebdo το 2015 έκανε τον γύρο των κοινωνικών δικτύων και έγινε ίσως μέγρος του ασυνείδητου κοινωνικού συλλόγου: δεν συμφωνώ με αυτό λέτε αλλά θα υπερασπιστώ μέχρι θανάτου το δικαίωμά σας να το πείτε. Με την απλή καταστολή της ρητορικής μίσους δεν καταφέρνουμε κατ' ανάγκη να αντιμετωπίσουμε το μίσος, αλλά αντίθετως την οδηγούμε προς μία υπόγεια οδό ενθαρρύνοντας με τον τρόπο αυτό τις πράξεις βίας (Coliver, 2012). Με αυτή την έννοια, η ρητορική μίσους είναι μόνο η επιφανειακή αναπαράσταση ενός πολύ βαθύτερου ζητήματος.

Ωστόσο, σε αυτό το τρομακτικό σενάριο, που κατακλύζεται από αντιπαραθέσεις, προβάλλονται πολλές ευκαιρίες για να ενεργήσουμε κατά της ρητορικής μίσους και των βαθύτερων ζητημάτων που την ευνοούν. Ως αφετηρία, θα μπορούσαμε να προτείνουμε κάποια πολύ ενδιαφέροντα πρακτικά εγχειρίδια που θα μας επέτρεπαν να αντιπαραβάλουμε την ρητορική μίσους σε διαφορετικά επίπεδα.

- Το **Bookmarks** είναι ένα εγχειρίδιο για την καταπολέμηση της ρητορικής μίσους μέσω της εκπαίδευσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Αναπτύχθηκε ειδικά για να υποστηρίξει την καμπάνια του Συμβουλίου της Ευρώπης No Hate Spreee μεταξύ του 2013 και 2017 και η οποία εξακολουθεί να παραμένει ενεργή μέσω των δράσεων στο πλαίσιο των διαφόρων εκστρατειών σε εθνικό επίπεδο, από διαδικτυακούς ακτιβιστές και συνεργάτες. Το εγχειρίδιο παρουσιάζει δραστηριότητες που ανταποκρίνονται σε νέους ηλικίας 13 έως 18 ετών, οι οποίες μπορούν ωστόσο να προσαρμοστούν και για άλλες ηλικιακές ομάδες. Μπορείτε να κατεβάσετε το αρχείο pdf **εδώ**.
- Το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα «**Silence Hate**» - **www.silencehate.eu** - προτείνει μερικές ιδέες σχετικά με την αντιμετώπιση της ρητορικής μίσους στα σχολεία.
- Το **Carta di Roma** - **www.cartadiroma.org** - είναι ένας κώδικας δεοντολογίας για τους δημοσιογράφους. Η ιστοσελίδα προσφέρει επίσης μια καλή επιλογή από απομυθοποιημένες ειδήσεις όπως επίσης και εκπαιδευτικό υλικό.

2.1

Πρέπει να γίνουμε τεχνίτες!

Η καταπολέμηση της ρητορικής μίσους είναι μια μόνο όψη μιας επίπονης και πολύπλοκης διαδικασίας και μόνο μέσω ξεκάθαρων δράσεων θα μπορούσαμε να ελπίζουμε για μια πιο δίκαιη και πιο ανθρώπινη κοινωνία χωρίς αποκλεισμούς. Παραδείγματα μισαλλοδοξίας, μισογυνισμού, ομοφοβίας, ρατσισμού, σεξισμού, περιθωριοποίησης, και διακρίσεων είναι δυστυχώς πολύ συνηθισμένα, και πρέπει να αρχίσουμε να εξετάζουμε τις δικές μας πρακτικές για να διασφαλίσουμε ότι ευθυγραμμίζονται με τις αξίες που προσβέουμε.

Η αντιμετώπιση της ρητορικής μίσους θα πρέπει να είναι μια συλλογική «onlife» προσπάθεια, η οποία θα συγκεντρώνει τους χρήστες μαζί με τους δημιουργούς περιεχομένου, είτε αυτοί είναι πολιτικοί, δημοσιογράφοι, εκπαιδευτικοί, γονείς ή παιδιά: ο καθένας μας έχει κάποιο ρόλο να επιτελέσει. Ο καθένας έχει και μία ευθύνη να αναλάβει με το να δείχνει περισσότερη προσοχή, να είναι πιο κριτικός, περίεργος, πρόθυμος να διερευνήσει διαφορετικές απόψεις, αρνούμενος στερεότυπες θεάσεις της πραγματικότητας. Πρόκειται για μία άβολη αλλά αναγκαία στάση, απορρίπτοντας την απλούστευση αυτού που είναι περίπλοκο εκ φύσεως του.

Από οικονομικής πλευράς, ο Taleb (2018) ζητά περισσότερους τεχνίτες.

Οι τεχνίτες είναι πιστοί στην τέχνη τους και δεν θα κάνουν εκπτώσεις για το κέρδος.

Περιγράφει πώς οι τεχνίτες έβαλαν «**την ψυχή τους στο παιχνίδι**», τοποθετώντας την τέχνη στο επάγγελμά τους καθώς δημιουργούν αντικείμενα «**για υπαρξιακούς λόγους**». Αυτή η στάση, όπως την αποκαλεί ο Taleb, είναι άβολη.

Οι τεχνίτες ποτέ δεν θα ρισκάρουν την τέχνη τους, και **συνειδητά επιλέγουν να δημιουργούν αντικείμενα με αξία**.

Οι τεχνίτες έχουν **σταθερές αρχές και ακεραιότητα**.

Είναι αυθεντικοί και **αγαπούν αυτό που κάνουν**.

Αλλά τι σημαίνει αυτό σε σχέση με τον τρόπο που αλληλεπιδρούμε (καταναλώνουμε, παράγουμε, μοιραζόμαστε, κλπ ...) με τα μέσα ενημέρωσης;

Όσον αφορά στους δημοσιογράφους, η υιοθέτηση και η διατήρηση της στάσης του «τεχνίτη» σημαίνει να βάζουν την «ψυχή» τους σε αυτό που γράφουν. Σημαίνει να μην επιλέγουν τους γρήγορους και εύκολους «πιασάρικους» τίτλους για το περιεχόμενο που παράγουν. Σημαίνει να **αποφεύγουν την απλούστευση, τη μεγαλοποίηση και τις μονοκατευθυντήριες προσεγγίσεις** στα θέματα που καταπιάνονται και να επιλέγουν να διερευνούν τα θέματα μέσα από πολλαπλές οπτικές γωνίες, αγκαλιάζοντας και καιριερίζοντας την πολυπλοκότητα.

Όσο αφορά στους πολιτικούς, η στάση του τεχνίτη προϋποθέτει τη **χρήση καναλιών επικοινωνίας**, συμπεριλαμβανομένων των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, με **συνετό** και **σωστό** τρόπο, καλλιεργώντας και ενθαρρύνοντας έναν λογικό, ουσιαστικό και ταπεινό διάλογο με το κοινό τους αντί να προσπαθούν να εντυπωσιάσουν το δυνητικό εκλογικό σώμα με μερικές αλήθειες, ψευδείς πληροφορίες και ψεύτικες υποσχέσεις.

Ως παραγωκαταναλωτές - “prosumers” (Toffler, 1980), δηλαδή δημιουργοί και καταναλωτές του περιεχομένου, οφείλουμε να «αντισταθούμε» (Contini, 2009) στις απλοϊκές εξηγήσεις **περίπλοκων φαινομένων και να αρνηθούμε το στερεότυπο όραμα της κοινωνίας, των μεταναστών και όλων των ανθρώπων που διακινδυνεύουν τη ζωή τους για να σώσουν άλλους ανθρώπους** από τις ύπουλες θάλασσες.

Τα σχολεία είναι ο καλύτερος χώρος για να αρχίσουμε να εκπαιδεύουμε τους νέους τεχνίτες:

να δημιουργήσουμε σχολεία που θα λειτουργούν ως «εργαστήρια» στα οποία οι μαθητές θα γίνονται **πραγματικά εγγράμματοι στα μέσα ενημέρωσης** καθώς θα αποκτούν παράλληλα ουσιαστική κατανόηση **της οικονομικής και κοινωνικής δυναμικής στον κόσμο.**

Σε αυτά τα σχολεία, αυτά που κάνουν και λένε οι δάσκαλοι είναι εξίσου σημαντικά με το περιεχόμενο που διδάσκουν, καθώς διαμορφώνουν την ενεργό δημοκρατική πολιτότητα, δουλεύουν και μαθαίνουν μαζί με τους μαθητές, διερευνούν ανοιχτά τις αντιπαραθέσεις στην καρδιά των δημοκρατικών κοινωνιών μας μέσα ωστόσο σε **ασφαλείς χώρους, μακριά από τον φόβο αντιποιώνων.**

Το να είσαι τεχνίτης είναι μια άβολη αλλά απαραίτητη στάση.

Ίσως μόνο τότε θα αναγνωρίσουμε τη πολυπλοκότητα της κοινωνίας μας και **θα καταλάβουμε και θα αποδεχτούμε τον μετανάστη ως άνθρωπο.**

3.

Η σύνδεση και η αλληλεπίδραση ανάμεσα στα ανθρώπινα δικαιώματα, τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης και τη μετανάστευση.

από την *Adriana Aralica, Sloga platforma*

Ενώ η ελευθερία κυκλοφορίας είναι ένα θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα, το οποίο κατοχυρώθηκε από την Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Άρθρο 13), οι τρέχουσες ροές μεταναστών στην Ευρώπη συχνά αμφισβητούνται στον καθημερινό λόγο.

Παρ' όλα αυτά,

«Η κινητικότητα είναι καθολικό χαρακτηριστικό της ανθρωπότητας. Οι άνθρωποι κυκλοφορούσαν και μετανάστευαν από τις απαρχές του κόσμου και δεν θα σταματήσουν ποτέ να το πράττουν¹.»

CONCORD Europe, 2016

Το 1/3 των διεθνών μεταναστών ζούσαν στην Ευρώπη το 2017

Σύμφωνα με στοιχεία του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης², το 2017, υπήρχαν **257,7 εκατομμύρια** διεθνείς μετανάστες (δηλαδή άνθρωποι οι οποίοι διαμένουν σε χώρα διαφορετική από τη χώρα γέννησής τους) σε όλο τον κόσμο,

1- CONCORD Europe, 10 myths about migration and development, διαθέσιμο **εδώ**.

2- IOM, Global Migration Trends, διαθέσιμο **εδώ**.

αντιπροσωπεύοντας το **3,4% του συνολικού πληθυσμού του πλανήτη**. Από αυτούς, τα **77,9 εκατομμύρια ζούσαν στην Ευρώπη**.

Το **2015**, υπήρχαν **150.3 εκατομμύρια** μετανάστες εργάτες και **4.8 εκατομμύρια** διεθνείς φοιτητές το **2016**.

Το **2017**, τα παιδιά αντιπροσώπευαν το **14%** και οι γυναίκες το **48,8%** του συνόλου των διεθνών μεταναστών.

Μέχρι το τέλος του **2017**, **68,5 εκατομμύρια** άτομα σε ολόκληρο τον κόσμο εκδιώχθηκαν με τη βία λόγω διώξεων, συγκρούσεων, γενικευμένων βίαιων επεισοδίων, παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή για άλλους λόγους και **25,4 εκατομμύρια** έχουν καταχωρηθεί ως πρόσφυγες.

Ο αριθμός των θυμάτων καταναγκαστικής εργασίας για το **2016** εκτιμάται στα **25 εκατομμύρια**.

466 δισεκατομμύρια δολάρια τραπεζικών εμβασμάτων (δηλαδή «χρήματα που αποκτήθηκαν από αλλοδαπούς τα οποία μεταφέρθηκαν στη χώρα προέλευσής τους», IOM¹) απεστάλησαν σε χώρες χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος το **2017**, που αντιπροσωπεύουν περισσότερο από τρεις φορές το μέγεθος της επίσημης αναπτυξιακής βοήθειας. Πέραν από τη διεθνή μετανάστευση, μεταναστευτικές

ροές λαμβάνουν χώρα και εντός των κρατών, ένα φαινόμενο που αναφέρεται συχνά ως εσωτερική μετανάστευση ή κινητικότητα.

Εστιάζοντας στη διεθνή μετανάστευση,

«Υπάρχουν τόσοι λόγοι να μεταναστεύσει κανείς. Όσοι και οι μετανάστες που υπάρχουν στον κόσμο και αυτοί οι λόγοι συχνά αλληλοκαλύπτονται. Τα προσωπικά κίνητρα, η φτώχεια, οι συγκρούσεις, ο φόβος της δίωξης, οι φυσικές καταστροφές, οι παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και οι διακρίσεις των φύλων είναι κάποιοι από τους παράγοντες που θα μπορούσαν να διαδραματίσουν ρόλο στην απόφαση να μεταναστεύσει κανείς².»

CONCORD Europe, 2016

Με βάση τα δεδομένα, είναι σημαντικό να γίνει **διάκριση μεταξύ της εκούσιας και αναγκαστικής μετανάστευσης**. Ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης³ ορίζει την αναγκαστική μετανάστευση ως «μεταναστευτικό κίνημα στο οποίο υπάρχει ένα στοιχείο εξαναγκασμού, συμπεριλαμβανομένου απειλών κατά της ζωής και της επιβίωσης, είτε προέρχονται από φυσικές ή ανθρωπογενείς αιτίες (π.χ. μετακινήσεις προσφύγων και εκτοπισθέντων στο εσωτερικό της χώρας, καθώς και εκτοπισθέντων εξαιτίας φυσικών ή περιβαλλοντικών καταστροφών, χημικών ή πυρηνικών καταστροφών, πείνας ή αναπτυξιακών έργων)».

Η **αναγκαστική μετανάστευση** συνδέεται άρρηκτα με το δικαίωμα ασύλου και την υποχρέωση του κάθε κράτους να διασφαλίζει ότι «Κάθε άτομο που καταδιώκεται έχει το δικαίωμα να ζητά άσυλο και να του παρέχεται άσυλο σε άλλες χώρες.» (Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Άρθρο 14).

¹- IOM, Key Migration Terms, διαθέσιμο [εδώ](#).

²- CONCORD Europe, 10 myths about migration and development, διαθέσιμο [εδώ](#).

³- IOM, Key Migration Terms, διαθέσιμο [εδώ](#).

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες (UNHCR)¹, πέραν των **68,5 εκατομμυρίων ατόμων που έχουν εκδιωχθεί βίαια** σε όλο τον κόσμο, **40 εκατομμύρια άνθρωποι έχουν εκποτισθεί στο εσωτερικό της χώρας τους**. Εκτός από τα **25,4 εκατομμύρια** πρόσφυγες, υπάρχουν **3,1 εκατομμύρια** αιτούντες ασύλου.

Το 57% των προσφύγων σε παγκόσμια κλίμακα προέρχεται από τρεις χώρες:

Συρία
6,3 εκατομμύρια
Αφγανιστάν
2,6 εκατομμύρια
Νότιο Σουδάν
2,4 εκατομμύρια

Το 85% των εκποτισθέντων φιλοξενούνται σε αναπτυσσόμενες χώρες (3,5 εκατομμύρια στην Τουρκία, 1,4 εκατομμύρια στην Ουγκάντα, 1,4 εκατομμύρια στο Πακιστάν, 1 εκατομμύριο στον Λίβανο και 950,000 στο Ιράν). Υπολογίζεται επίσης ότι υπάρχουν περίπου 10 εκατομμύρια απάτριδες στους οποίους έχει στερηθεί η ιθαγένεια και η πρόσβαση σε στοιχειώδη δικαιώματα όπως η εκπαίδευση, η υγειονομική περίθαλψη, η απασχόληση και η ελεύθερη κυκλοφορία. Εξετάζοντας τη μετανάστευση υπό το πρίσμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, γίνεται ξεκάθαρο ότι η αρχή της **μη διάκρισης** είναι ζωτικής σημασίας.

«Σχεδόν 1 άτομο εκτοπίζεται με τη βία κάθε δύο δευτερόλεπτα ως αποτέλεσμα σύγκρουσης ή δίωξης.»

UNHCR, 2019

Εξετάζοντας τη μετανάστευση υπό το πρίσμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, γίνεται ξεκάθαρο ότι η αρχή της **μη διάκρισης** είναι ζωτικής σημασίας.

Ο Ύπατος Αρμοστής των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα² τονίζει ότι «ενώ οι μετανάστες δεν είναι εκ φύσεως ευάλωτοι, μπορεί να γίνουν ευάλωτοι στις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Οι μετανάστες, όταν βρεθούν σε μια παράτυπη κατάσταση, τείνουν να είναι δυσανάλογα ευάλωτοι στις διακρίσεις, στην εκμετάλλευση και την περιθωριοποίηση, συχνά ζουν και εργάζονται στο σκοτάδι, φοβούνται να διαμαρτυρηθούν και αρνούνται τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες τους.»

Τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι απαραίτητα για να επιτευχθεί η βιώσιμη ανάπτυξη.

Η Ατζέντα για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη 2030³, η οποία αποτελείται από τους Στόχους για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (ΣΒΑ), εγκρίθηκε τον Σεπτέμβριο του 2015 στη Νέα Υόρκη από όλα τα κράτη μέλη του ΟΗΕ ως μία προσπάθεια να υλοποιηθεί μία σειρά από στόχους προκειμένου να εξαλειφθούν όλες οι μορφές φτώχειας, να καταπολεμηθούν οι ανισότητες και να αντιμετωπιστεί η κλιματική αλλαγή, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα ότι κανείς δεν θα μείνει πίσω.

Οι στόχοι αυτοί καθορίζουν πρότυπα ως κοινό παρονομαστή για την διασφάλιση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και της αξιοπρεπούς ζωής και την προώθηση της ευημερίας προστατεύοντας ταυτόχρονα τον πλανήτη. Αναγνωρίζουν ότι ο **τερματισμός της φτώχειας** θα πρέπει να συμβαδίζει με στρατηγικές που στηρίζουν την **οικονομική ανάπτυξη** και αντιμετωπίζουν μια σειρά κοινωνικών αναγκών, όπως είναι

1- UNHCR, Figures at a Glance, διαθέσιμο [εδώ](#).

2- OHCHR, Migration and Human Rights, διαθέσιμο [εδώ](#).

3- Προσβάσιμη [εδώ](#).

η εκπαίδευση, η υγεία, η κοινωνική προστασία και οι ευκαιρίες απασχόλησης, ενώ ταυτόχρονα αντιμετωπίζουν την κλιματική αλλαγή και την προστασία του περιβάλλοντος.

Η Ατζέντα του 2030 βασίζεται στα ανθρώπινα δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, της Οικουμενικής Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, διεθνών συνθηκών για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη Διακήρυξη για το Δικαίωμα στην Ανάπτυξη - παράγραφος 10.

ΟΙ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Οι στόχοι αυτοί επιδιώκουν την εφαρμογή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για όλους (προοίμιο) και τονίζουν:

«Οι ευθύνες όλων των κρατών / ... / να σέβονται, να προστατεύουν και να προάγουν τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες για όλους, χωρίς καμία διάκριση ως προς τη φυλή, το χρώμα, το φύλο, τη γλώσσα, τη θρησκεία, την πολιτική ή άλλη γνώμη, την εθνική ή κοινωνική προέλευση, την ιδιοκτησία, την γέννηση, την αναπηρία ή άλλο καθεστώς.»

Ατζέντα 2030, παράγραφος 19

Ενώ σύμφωνα με την CONCORD Europe¹, οι μετανάστες και η διασπορά συχνά δεν αναγνωρίζονται πλήρως ως παράγοντες και υποκείμενα της βιώσιμης ανθρώπινης ανάπτυξης, η Ατζέντα του 2030 **αναγνωρίζει για πρώτη φορά τη συμβολή της μετανάστευσης στην βιώσιμη ανάπτυξη.**

Η μετανάστευση είναι ένα οριζόντιο ζήτημα που σχετίζεται με όλους τους ΣΒΑ. Οι 11 από τους 17 στόχους περιλαμβάνουν στόχους και δείκτες που σχετίζονται με τη μετανάστευση ή την κινητικότητα, συμπεριλαμβανομένης της βασικής αρχής της Ατζέντας «**να μην μείνει κανένας πίσω**» (συμπεριλαμβανομένων των μεταναστών).

Η βασική αναφορά των ΣΒΑ στη μετανάστευση γίνεται στον στόχο 10.7 «Διευκόλυνση της μεθοδικής, ασφαλούς, ομαλής και υπεύθυνης μετανάστευσης και της κινητικότητας των ανθρώπων, μέσω της εφαρμογής σχεδιασμένων και καλά διαχειριζόμενων **μεταναστατευτικών πολιτικών**» που εμφανίζεται κάτω από τον **Στόχο 10** και αφορά τη **μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των χωρών και στο εσωτερικό των χωρών**².

¹- UNHCR, Figures at a Glance, διαθέσιμο [εδώ](#).

²- Migration Data Portal, διαθέσιμο [εδώ](#).

Η κινητικότητα ήταν ανέκαθεν ένα αναπόσπαστο κομμάτι της ανθρώπινης φύσης συμβάλλοντας στην οικοδόμηση και ανάπτυξη του οικονομικού, κοινωνικού και πολιτιστικού πλούτου του πλανήτη. Οι μετανάστες συνεισφέρουν σημαντικά στην **ανάπτυξη της χώρας καταγωγής τους**, καθώς και της **χώρας προορισμού τους**, μέσω της μεταφοράς **χρημάτων, δεξιοτήτων, τεχνολογίας, μοντέλων διακυβέρνησης, αξιών και ιδεών**. Ενώ ο δημόσιος διάλογος στην Ευρώπη συχνά επικεντρώνεται στην αξιοποίηση της διεθνούς αναπτυξιακής συνεργασίας με σκοπό τον περιορισμό των μεταναστευτικών ροών,

---

«η αναπτυξιακή βοήθεια συμβάλλει ουσιαστικά στη βελτίωση των δυνατοτήτων διαβίωσης, στην πρόσβαση στην εκπαίδευση, ενισχύει την κοινωνική ισότητα και οικονομική ανάπτυξη, και ως εκ τούτου συμβάλλει στο να καταστεί μακροπρόθεσμα η μετανάστευση ως μία επιλογή παρά αναγκαιότητα¹.»

CONCORD Europe, 2016

Και η **ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ** είναι το βασικό εργαλείο για να ενισχυθεί η κατανόηση της διασύνδεσης και των αλληλοσυνδέσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης και της μετανάστευσης.

Παγκόσμια εκπαίδευση: εκπαίδευση που ανοίγει τα μάτια και το μυαλό των ανθρώπων στις πραγματικότητες του παγκοσμιοποιημένου κόσμου και τους αφυπνίζει για να διαμορφώσουν ένα κόσμο με περισσότερη δικαιοσύνη, ισότητα και ανθρώπινα δικαιώματα για όλους, περικλείοντας στους κόλπους της την εκπαίδευση για θέματα ανάπτυξης, την εκπαίδευση για τα ανθρώπινα δικαιώματα, την εκπαίδευση για θέματα βιώσιμης ανάπτυξης, την εκπαίδευση για την ειρήνη και την πρόληψη των συγκρούσεων και την εκπαίδευση για διαπολιτισμικά ζητήματα.

¹- CONCORD Europe, 10 myths about migration and development, διαθέσιμο [εδώ](#).

4. Η φωνή των μαθητών και των νέων ως ενεργό κομμάτι της διαδικασίας.

από την Simona Bruni, C.S.A.P.S.A.2

Η ανάλυση των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι νέοι θα μπορούσε να μας βοηθήσει να ερμηνεύσουμε τις συνεχιζόμενες κοινωνικές και πολιτιστικές αλλαγές: χάρη στους νέους, μπορούμε να διαβάσουμε και να κατανοήσουμε τις αλλαγές της κοινωνίας μας.

Θέτοντας αυτή την ανάλυση ως αφηγία, είναι πολύ σημαντικό να κατανοήσουμε το νεανικό σύμπαν, να προωθήσουμε και να οικοδομήσουμε μια σχέση εμπιστοσύνης, και γενικότερα, να αναπτύξουμε και να ενισχύσουμε αυτό που θα μπορούσαν να παράξουν ως κοινωνικό κεφάλαιο. Με αυτόν τον τρόπο, **οι νέοι λαμβάνονται υπόψη ως πόροι** και θα μπορούσαν παράλληλα να θεωρηθούν ως κοινότητα, η οποία χαρακτηρίζεται από σχέσεις για το **κοινό καλό**.

Αυτό ευνοείται με την προϋπόθεση μιας κοινωνικής πράξης (ατομικής ή συλλογικής), η οποία θα μπορούσε να αντιμετωπίσει και να ξεπεράσει τους νέους φόβους και τη μοναξιά των παγκόσμιων πολιτών.

Το κοινό καλό δεν μπορεί να θεσπιστεί εκ των προτέρων:

είναι δυναμικό, αναπτύσσεται πάντοτε με την ενεργό συμμετοχή που εκφράζεται με διάφορους τρόπους (π.χ. ακτιβισμός, συμμετοχή σε οργανώσεις, εργαλεία αλληλεπίδρασης όπως φόρουμ και συζητήσεις, διαδηλώσεις μαθητών, υποκουλτούρες νέων που θα μπορούσαν να δημιουργήσουν νέες γλώσσες και πολιτισμούς, κλπ.).

Όλες αυτές οι μορφές έκφρασης θα μπορούσαν να καθορίσουν τη συμμετοχή των νέων και θα μπορούσαν να θεωρηθούν σημαντικά εργαλεία για την οικοδόμηση μιας Εκπαίδευσης για την Παγκόσμια Πολιτειότητα. Ωστόσο, σήμερα επιθυμούμε να τονίσουμε την κρίση που χαρακτηρίζει την παγκόσμια συμμετοχή των νέων, η οποία συνδέεται με την απουσία κριτικής και δεοντολογικής σκέψης.

Για αυτό τον λόγο, αξίζει να εξετάσουμε και να εξηγήσουμε την **έννοια της συμμετοχής**:

- **«να συμμετέχω»**, δηλαδή σε μια ορθολογική διάσταση, με συνειδητή συμμετοχή
- **«γίνομαι μέρος»**, δηλαδή σε μια συναισθηματική διάσταση, η αίσθηση ότι περιλαμβάνομαι σε ένα προσωπικό και συναισθηματικό επίπεδο, το αποτέλεσμα μιας ελαφρότητας και καλής αίσθησης που διεγείρει ιδέες και αντιμετωπίζει ως σημαντική τη χρήση των πόρων.

Η συμμετοχή των νέων στον σχεδιασμό δράσεων που αφορούν την Εκπαίδευση για την Παγκόσμια Πολιτειότητα θα μπορούσε να επιτρέψει την εφαρμογή των εκπαιδευτικών προσεγγίσεων και διαδικασιών που βασίζονται στο όραμα των νέων.

Η εκκίνηση αυτών των διαδικασιών προϋποθέτει ότι θα ακούσουμε τους νέους με σκοπό να αναπτύξουμε σχέση μαζί τους και να σεβαστούμε το όραμά τους.

Το πρώτο πράγμα που πρέπει να κάνουμε είναι να υλοποιήσουμε εκπαιδευτικές προσεγγίσεις και κατάλληλες διαδικασίες, ίσως εναλλακτικές σε σχέση με τις παραδοσιακές προσεγγίσεις και διαδικασίες, με βάση το βαθμό σημαντικότητας που κατέχουν για τους νέους.

Προτείνουμε λοιπόν κάποιες ερωτήσεις που θα πρέπει να τεθούν στους νέους σε διαφορετικά πλαίσια. Αυτές οι ερωτήσεις θα μας επιτρέψουν να ακούσουμε τις απόψεις τους και να αναπτύξουμε μια κατάλληλη μεθοδολογία για την ευαισθητοποίηση αναφορικά με την παγκόσμια εκπαίδευση για την ενεργό πολιτιότητα.

- Ποιος είναι ο ρόλος σου στον κόσμο;
- Πόσο προνοητικός νιώθεις στη ζωή σου;
- Ποιο είναι το νόημα της ευθύνης στην προσωπική και δημόσια σου ζωή;

Πρέπει να έχουμε υπόψη μας ποιον έχουμε απέναντί μας όταν θέτουμε τα ερωτήματα αυτά όπως επίσης και το ευρύτερό τους πλαίσιο/υπόβαθρο. Κάποια παραδείγματα παρουσιάζονται πιο κάτω.

4.1

Η περίπτωση της Σλοβενίας: Ανατροφοδότηση από το Slovenian Global Action Platform (SLOGA).

Σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο της Λιουμπλιάνα και τη Σχολή Κοινωνικών Επιστημών (Κέντρο Διεθνών Σχέσεων), η πλατφόρμα SLOGA πραγματοποίησε στις 6 Απριλίου 2019 ένα εργαστήριο που καταπιάστηκε με τους Στόχους της Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) και τη μετανάστευση στο Δημοτικό Σχολείο Vrhnika του Ivan Cankar, στο πλαίσιο ενός προγράμματος για ταλαντούχα παιδιά (εξωσχολικές δραστηριότητες). Στο εργαστήριο συμμετείχαν περίπου 15 νέοι.

Κατά τη διάρκεια του εισαγωγικού μέρους του εργαστηρίου, οι συμμετέχοντες συζήτησαν τις προτεινόμενες ερωτήσεις, εστιάζοντας κυρίως στο πρώτο ερώτημα «Ποιος είναι ο ρόλος σας στον κόσμο».

Κατά τη συζήτηση για τη βιωσιμότητα και τις έννοιες της βιώσιμης ανάπτυξης, οι συμμετέχοντες αναφέρθηκαν κυρίως στις περιβαλλοντικές διαστάσεις της βιωσιμότητας

Κατανοούν την ευθύνη τους για την προστασία του περιβάλλοντος που περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τον διαχωρισμό των αποβλήτων, τη μείωση της σπατάλης στα τρόφιμα (να μην παίρνουν περισσότερο φαγητό από αυτό που μπορούν να φάνε τόσο στο σχολείο όσο και στο σπίτι), τη μείωση στη χρήση του πλαστικού (όταν οι γονείς προετοιμάζουν φαγητό για τις σχολικές εκδρομές, να μην

το τυλίγουν σε πλαστική μεμβράνη), χρήση ανακυκλώσιμων υλικών. Συμμετέχουν σε περιβαλλοντικών δράσεις καθαριότητας (συνήθως οργανώνονται από το σχολείο και πραγματοποιούνται στην τοπική κοινότητα/δήμο).

Αναλαμβάνουν πολλές δραστηριότητες στο σχολικό πλαίσιο, ενώ κάποιοι ανέφεραν ότι συμμετέχουν στον προγραμματισμό των αγορών του νοικοκυριού με σκοπό τη μείωση της σπατάλης των τροφίμων.

Κατά τη συζήτηση αναφορικά με τη βιωσιμότητα, αναφέρθηκαν στις φυσικές καταστροφές (πλημμύρες, αύξηση της στάθμης της θάλασσας). Δεδομένου ότι πολλές από αυτές τις δραστηριότητες λαμβάνουν χώρα εντός του σχολικού πλαισίου, δεν τις θεωρούν ως δραστηριότητες που τους επιτρέπουν να είναι ιδιαίτερα προνοητικοί. Ωστόσο, μερικοί από τους νέους αυτούς συμμετείχαν στην απεργία του Μαρτίου για την κλιματική αλλαγή.

Εκτός από τα περιβαλλοντικά θέματα, αναφέρθηκαν επίσης στην ισότητα των φύλων, συνδέοντάς την με τα ίσα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των γυναικών και των ανδρών, αλλά δεν έχουν αναλύσει περαιτέρω τον ρόλο τους στην προώθηση της ισότητας των φύλων. Σε γενικές γραμμές, κατανοούν τις ευθύνες τους περισσότερο στο τοπικό / εθνικό επίπεδο παρά στο παγκόσμιο: δεν φαίνεται να συσχετίζουν τις ευθύνες τους με τη διασύνδεση των παγκόσμιων ζητημάτων σε παγκόσμιο επίπεδο.

4.2

Η περίπτωση της Ιταλίας: Ανατροφοδότηση από την πόλη Bologna.

Τον Απρίλιο του 2019 στη Μπολόνια, το Κέντρο Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης του Δήμου υπέβαλε τις πιο πάνω ερωτήσεις σε 5 Γυμνάσια (κυρίως επαγγελματικά ινστιτούτα). Οι φορείς CSAPSA2 και WeWorld GVC μοίρασαν το ερωτηματολόγιο κατά τη διάρκεια εργαστηρίων εκτός σχολείου, στα οποία συμμετείχαν νέοι που εμπλέκονται ήδη σε διαπολιτισμικές δραστηριότητες. Οι απαντήσεις που έδωσαν οι νέοι επιβεβαίωσαν την έλλειψη ευαισθητοποίησης σχετικά με το ρόλο τους ως παγκόσμιοι πολίτες.

Οι περισσότεροι από τους νέους που συμμετείχαν στις συνεντεύξεις πιστεύουν ότι για να είσαι παγκόσμιος πολίτης θα πρέπει να είσαι υπεύθυνος μαθητής, να δουλεύεις, να έχεις οικογένεια και, στο μέτρο του δυνατού, να βοηθάς άλλους ανθρώπους, ιδιαίτερα τους φίλους ή την οικογένεια.

Η έννοια του «άλλου» περιορίζεται επομένως στην προσωπική σχέση.

Η έννοια της πολιτειότητας, σε περίπτωση που γίνει αντιληπτή, συνδέεται κυρίως με την αλληλεγγύη.

Κάποιοι από τους νέους συνέδεσαν το ρόλο τους στον κόσμο με τα περιβαλλοντικά ζητήματα, αλλά κανείς δεν αναφέρθηκε στην ισότητα των φύλων, στη δικαιοσύνη, στη μετανάστευση κλπ.

Το πόρισμά μας, αν και δεν είναι αντιπροσωπευτικό, είναι ότι **είναι ιδιαίτερα σημαντικό να κατανοούμε τις γνώσεις που κατέχουν οι νέοι μέσω της εκφραστικής γλώσσας που χρησιμοποιούν**. Είναι επίσης σημαντικό να καταλήξουμε σε μία πολύ απλή γλώσσα, χωρίς εννοιολογικές σημασίες οι οποίες να συνδέονται με το ζήτημα της συμμετοχής.

Με βάση τις απαντήσεις που έδωσαν οι νέοι, έγινε ξεκάθαρο ότι η γλώσσα διδασκαλίας πρέπει να είναι αποτέλεσμα μιας μεγάλης προσπάθειας απλούστευσης. Για το λόγο αυτό, μια αξιολογώτερη προσπάθεια θα πρέπει να γίνει προκειμένου να ενισχυθεί και η βιωματική προσέγγιση του περιεχομένου και των ζητημάτων της Παγκόσμιας Πολιτειότητας.

5. Χρειαζόμαστε την τεχνολογία προκειμένου να καλλιεργήσουμε τις δεξιότητες και τη γνώση των νέων στην Εκπαίδευση για την Παγκόσμια Πολιτειότητα;

από τις Sandra Oliveira, 4Change και Maria Leonida, KARPOS

Αν έπρεπε να απαντήσουμε με ένα ναι ή όχι σε αυτή την ερώτηση, θα δίναμε αρνητική απάντηση: ειλικρινά, δεν χρειαζόμαστε την τεχνολογία για να στηρίξουμε τις ατομικές και συλλογικές διαδικασίες «Παγκόσμιας μάθησης» του κόσμου και του εαυτού μας. Παρ'όλα αυτά, η ζωή μας συντονίζεται, υποστηρίζεται και διαταράσσεται όλο και περισσότερο από την τεχνολογία που κουβαλούμε στις τσέπες μας και μεταφέρουμε στα σπίτια μας μεταμορφώνοντας τον τρόπο που δουλεύουμε. Έτσι, εμείς οι ενήλικες εκπαιδευτές που δε γεννηθήκαμε μέσα στην ψηφιακή εποχή, αισθανόμαστε την ανάγκη να αντιμετωπίσουμε τα ψηφιακά μέσα που μας περιβάλλουν και να ενισχύσουμε τις ικανότητες των νέων τους οποίους βλέπουμε να είναι απορροφημένοι σε αυτά.

Πώς προκύπτουν τα μέσα ενημέρωσης όταν δουλεύουμε με τους νέους; Πώς συνδέεται ο δημόσιος βίος με εκείνες τις προσωπικές, ψυχαγωγικές και ενημερωτικές στιγμές - τους βασικούς δηλαδή ρόλους των μέσων ενημέρωσης όπως τους ζούσαμε τον παλιό καλό καιρό του 20ο αιώνα;

Και πάλι: τα μέσα ενημέρωσης βρίσκονται μεταξύ μας, στην καθημερινότητά μας, από την ανατολή του ήλιου μέχρι το ηλιοβασίλεμα ... και ακόμα παρά πέρα.

Δεν ζούμε πλέον στην εποχή των κλασικών «μέσων μαζικής ενημέρωσης» όπου αποκτούσες τη γνώση στο σχολείο με ένα κουμπί “on and off”:

τα Μέσα, έχουν πλέον υβριδοποιηθεί, όλα έχουν ένα διαδικτυακό στοιχείο (ή εξαρτώνται από κάποιο), όλοι οι τύποι και τα είδη των τεχνολογιών, είναι σχεδόν παντού, ευρέως διαδεδομένα παρέχοντάς μας μία συνεχή ροή ειδοποιήσεων και ερεθισμάτων.

Όπως γίνεται αντιληπτό, δεν πρόκειται για ένα απλό κανάλι πληροφοριών, αλλά για το σύνολο των μέσων επικοινωνίας των ανθρώπων σήμερα - από τα μεγάλα βίντεο σε εξωτερικούς χώρους μέχρι τις εφαρμογές ανταλλαγής μηνυμάτων στα κινητά τηλέφωνα, από την εξάπλωση των οθονών μέχρι τις συσκευές επαυξημένης πραγματικότητας, τη ζωντανή, απευθείας σύνδεση με εικόνα μέσω διαδικτύου και τις διαδικτυακές ραδιοφωνικές μεταδόσεις που είναι διαθέσιμες για κατέβασμα (podcasts). Συσκευές και περιεχόμενο αλληλοεπιδρούν. Έτσι λοιπόν, αυτά τα μέσα μας περιβάλλουν και μας εμπλέκουν όλο και περισσότερο με ένα συναισθηματικό και συναρπαστικό τρόπο, σε ένα άμεσο και γρήγορο ρυθμό, αφήνοντας ελάχιστο χώρο για μια αναλυτική θεώρηση που θα μας επέτρεπε να καταλάβουμε πώς καταναλώνουμε και πώς παράγουμε πληροφορίες.

Επομένως, η κριτική σκέψη υπονομεύεται στις καθημερινές μας συνήθειες. Σε γενικές γραμμές τα στοιχεία που συμβάλλουν στην οικοδόμηση μιας παγκόσμιας κατανόησης για τον πολίτη δεν καλλιεργούνται στην καθημερινή μας ζωή: η βαθιά επικοινωνία και ενσυναίσθηση, η ακεραιότητα και η αμεροληψία, η ταπεινοφροσύνη, η αυτονομία καθώς επίσης αυτά που περιγράφει ο Facione ως κριτική σκέψη:

«Ερμηνεία, ανάλυση, αξιολόγηση, συμπεράσμα, εξήγηση και αυτοέλεγχος.»

Facione, 1998

Ακούμε για ψηφιακή εγγραμματοσύνη, γραμματισμό στην τεχνολογία των πληροφοριών, στη δημοκρατική και την πολιτική συμμετοχή, γραμματισμό στη χρήση της οπτικής γνώσας και του βίντεο κλπ. ...πρόκειται για ένα είδος «**ψηφιακής και δημοκρατικής εγγραμματοσύνης**»; **Η παιδεία στα μέσα επικοινωνίας όπως και στο σύνολο των «νέων εγγραμματισμών» είναι απαραίτητη:** θα μπορούσαμε να το ονομάσουμε εκπαίδευση, διευκόλυνση και ενεργοποίηση των ικανοτήτων του πολίτη - και αυτό συνδέεται με την Εκπαίδευση για την Παγκόσμια Πολιτεότητα ως μια αλληλένδετη, καθολική πολιτεότητα.

Γιατί όμως να διευκολύνουμε την απόκτηση δεξιοτήτων εγγραμματοσύνης και να μην προσφέρουμε «εκπαίδευση στα μέσα ενημέρωσης»; Θεωρούμε ότι οι ευρύτερες δεξιότητες εγγραμματοσύμης συνδέονται με την άσκηση της ενεργούς ιδιότητας του πολίτη: στόχος δεν είναι να εκπαιδεύσει αλλά να προκαλέσει γνώση, να τροφοδοτήσει την κριτική σκέψη, χρησιμοποιώντας και δημιουργώντας διαφορετικές «εγγραμματοσύνες» για το κάθε άτομο.

Και αυτή είναι η **έρευνα δράσης με την οποία καταπιάνεται ο οργανισμός 4Change:** χρησιμοποιούμε τα εργαλεία που αναπτύσσουμε για την Εκπαίδευση για την Παγκόσμια Πολιτεότητα. Οι δράσεις μας εκπράζουν τη δύναμη της παρέμβασης - οι πολίτες, οι οποίοι αλληλεπιδρούν με τα μέσα ενημέρωσης, μπορούν να είναι ενεργοί. Η μοναδική προϋπόθεση είναι ότι το κάθε άτομο μπορεί να είναι ένας αποκωδικοποιητής του τσουνάμι πληροφοριών που λαμβάνει κάθε μέρα. Αλλά και η εγγραμματοσύνη στα μέσα ενημέρωσης δίνει αξία στους νέους μας που είναι εξοικειωμένοι με τα μέσα αυτά. Ως εκ τούτου, η παιδεία στα μέσα ενημέρωσης περιλαμβάνει **τρία είδη γνώσεων και δεξιοτήτων:**

- πρόσβαση και κριτική θεώρηση των πληροφοριών
- κατανόηση του τρόπου με τον οποίο λειτουργούν τα μέσα ενημέρωσης
- δημιουργική και υπεύθυνη χρήση των μέσων ενημέρωσης που επικοινωνεί και διευκολύνει την αποτελεσματική συμμετοχή του πολίτη (δημοκρατική συμμετοχή).

Η παιδαγωγική προσέγγιση που προτείνουμε αξιοποιεί τα εργαλεία που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο προγραμμάτων πάνω στην Εκπαίδευση για την Παγκόσμια Πολιτειότητα και βασίζεται σε κάποιες δεξιότητες γραμματισμού στα μέσα ενημέρωσης:

- 1 Συνειδητοποίηση ότι τα μέσα ενημέρωσης δεν υπάρχουν έτσι απλά, δεν είναι «φυσικά» και ότι **όλοι είμαστε ενεργοί παράγοντες στην επικοινωνία με συγκεκριμένες «προθέσεις»**. Τα Μέσα είναι επιτέλους αυτό που οραματίστηκε ως το μέλλον μας ο M. McLuhan: προεκτάσεις του εαυτού μας - ζούμε σε ένα οικοσύστημα μέσων ενημέρωσης και οι νέοι τείνουν να εκλαμβάνουν ως «φυσικό», «πραγματικό» ή «αξιόπιστο» ό,τι βλέπουν στα μέσα ενημέρωσης.
  - 2 **Τα μέσα ενημέρωσης είναι μια κατασκευή**: το να καθορίσουμε γιατί τα μέσα ενημέρωσης είναι ένα προβαλλόμενο σετ πληροφοριών, που παράγονται με κάποιο συγκεκριμένο τρόπο, με ατζέντα και μεροληψία - είναι θεμελιώδες για να κατανοήσουμε γιατί τα γρήγορα και άμεσα μέσα ενημέρωσης δημιουργούν στερεότυπα για τις πληροφορίες που λαμβάνουμε όσο ποτέ άλλοτε.
  - 3 Κατανόηση του **πώς λειτουργούν τα μέσα ενημέρωσης**: οι υπεύθυνοι, οι ρόλοι και οι ατζέντες τους, η διακίνηση των πληροφοριών, η εμπορική παραγωγή, οι διαφορετικές γλώσσες και κώδικες που χρησιμοποιούνται.
  - 4 Η **δεοντολογία** αναφορικά με τη διαχείριση, την κατανάλωση και την παραγωγή μέσων ενημέρωσης: ποιες είναι οι εγγυημένες ελευθερίες και κανόνες δικαίου που καθορίζουν τα όρια των μέσων ενημέρωσης; Εδώ μιλάμε για την ασφάλεια και το ψηφιακό αποτύπωμα της ψηφιακής μας επικοινωνίας.
  - 5 **Αποκωδικοποίηση των μέσων ενημέρωσης** πιο αποτελεσματικά με μερικά ψηφιακά εργαλεία: ποιος είναι ο ανθρωπίνος αλγόριθμος (συνεργατικός, έλεγχος περιεχομένου με βάση τον χρήστη κλπ.).
  - 6 Το τελευταίο σετ δεξιοτήτων βασίζεται στο ρόλο και τις ψηφιακές τους δεξιότητες που ήδη κατέχουν οι χρήστες: ποιος είμαι ως ενεργός δημιουργός; Ποια είναι η διαφορά που μπορώ να κάνω; Μπορώ να παρέχω εναλλακτικές λύσεις για μια **μετασχηματιστική επικοινωνία** και να δώσω παραδείγματα καθημερινού ακτιβισμού;
- Οι νέοι ίσως τότε να μπορέσουν να εμπλακούν στην ανάγκη αποκωδικοποίησης του κόσμου των μέσων ενημέρωσης βελτιώνοντας τις **δεξιότητες γραμματισμού τους στα οπτικοακουστικά μέσα**.
- Για να προάγουμε αυτές τις δεξιότητες, **το πρόγραμμα MigratED** αξιοποιεί μία σειρά από μεθόδους στο πλαίσιο της συνεργασίας του με σχολεία (εντός και εκτός «σχολικών» ωρών): συμμετοχικά εργαλεία, προώθηση της κριτικής σκέψης, διασύνδεση με την καθημερινή ζωή και τους ανθρώπους. Επίσης, αξιοποιεί τις περισσότερες παιδαγωγικές προσεγγίσεις της μη-τυπικής μάθησης: δυναμική ομάδες, βιωματική μάθηση, πρακτική προσέγγιση που επιτρέπει στους νέους να χρησιμοποιούν τα κινητά τους τηλέφωνα, ορισμένες εφαρμογές, κοινωνικά δίκτυα, παιχνίδια, αλλά ...και αναλογικές δράσεις! Όλα αυτά εξουδετερώνουν την ασυνείδητη «φυσικότητα» του ψηφιακού κόσμου.

Ένα από τα εργαλεία που χρησιμοποιεί το MigratED είναι το Συμμετοχικό Βίντεο (ΣΒ), το οποίο δεν είναι μόνο ένα ψηφιακό εργαλείο, αλλά και μια μη τυπική μέθοδος ενδυνάμωσης που μπορεί να κινητοποιήσει τους νέους πολίτες.

Πώς μπορεί να χρησιμοποιήσει το ΣΒ ο δάσκαλος ή ο εκπαιδευτής με μία ομάδα νέων;

Το MigratED δεν θα χρησιμοποιήσει την πλήρη μεθοδολογία του ΣΒ, που πρόκειται για μια μακρά διαδικασία, αλλά μία απλουστευμένη εκδοχή της που ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις των νέων – η οργάνωση 4Change προτείνει συνεπώς μια **συνεργατική και δημιουργική παραγωγή βίντεο πάνω στη βασική θεματική** του προγράμματος η οποία θα προσαρμοστεί από εκπαιδευτικούς και ΜΚΟ στην Ελλάδα, Ιταλία, Σλοβενία και Κύπρο.

1 Πρώτο βήμα: εργαστήρια Ψηφιακού Εγγραμματισμού στα οποία θα δουλέψουμε μαζί με τους νέους προκειμένου να αναπτύξουν τις δεξιότητές τους στο αντικείμενο αυτό. Μέσα από συμμετοχικές ασκήσεις, δυναμική ομάδων, αποδόμηση στερεοτύπων θα καλλιεργήσουμε το ενδιαφέρον τους για να ερευνήσουν και να επικοινωνήσουν ιστορίες μετανάστευσης.

2 Δεύτερο βήμα: δημιουργία ομάδων που συμφωνούν σε ένα θέμα, σε μία ιστορία ή σε μία σκοπιά του θέματος.

3 Τρίτο: συνεργασία για τη δημιουργία ενός συλλογικού σενάριου, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του καταιγισμού ιδεών και της δημιουργικής γραφής.

4 Ταυτόχρονα, προσφορά εκπαίδευσης στη γλώσσα της κινούμενης εικόνας και του βίντεο, στην κάμερα και στον ήχο και εφαρμογή των γνώσεων αυτών από όλους τους νέους που διαθέτουν έστω ένα έξυπνο κινητό τηλέφωνο.

5 Τέλος, επίβλεψη της παραγωγής μικρών βίντεο και της τελικής τους επεξεργασίας (με κάθε μέσο, ακόμα και μέσω κινητών τηλεφώνων).

6 Ολοκλήρωση της εκπαίδευσης προβάλλοντας τα βίντεο στην ομάδα, σε συμμαθητές και σε άλλους νέους τόσο κατά τη διάρκεια της Παγκόσμιας Εβδομάδας Δράσης όσο και μετά από αυτήν.

6. Σχέσεις δυναμικής ομάδας και αποδοχής της πολυμορφίας στην πολυπολιτισμική τάξη.

από την *Mirca Ognisanti, Intercultural Education Centre CDLEI, Municipality of Bologna*

6.1

Δουλεύοντας με τους νέους για διάδοση της διαπολιτισμικής νοοτροπίας

Το Διαπολιτισμικό Εκπαιδευτικό Κέντρο CDLEI (το οποίο είναι κομμάτι του Τμήματος Εκπαίδευσης του Δήμου της Μπολόνια) συνεργάζεται στενά με τοπικά ιδρύματα και σχολεία και αξιοποιώντας δημοτικά, περιφερειακά ή ευρωπαϊκά κονδύλια, είναι σε θέση να εμπλουτίζει τη διδασκαλία που παρέχει το σχολείο στους μαθητές. Συγκεκριμένα, το Κέντρο έχει εστιάσει το ενδιαφέρον του σε πολυπολιτισμικά γυμνάσια, δηλαδή σε ινστιτούτα επαγγελματικής ή τεχνικής κατάρτισης, με υψηλά ποσοστά μαθητών που προέρχονται από το εξωτερικό.

Με βάση την εμπειρία μας, αυτές οι δυναμικές εμφανίζονται σε πολυπολιτισμικές τάξεις. Πράγματι, το σχολείο δεν είναι απρόσβλητο στην εξάπλωση των κοινωνικών συγκρούσεων, της ρητορικής μίσους και του στιγματισμού.

Τα τελευταία χρόνια, η προσπάθεια ευαισθητοποίησης έχει αποκτήσει μία νέα και διαφορετική μορφή χάρη στο έργο που επιτελούν τα ιταλικά ιδρύματα και οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών στα σχολεία και στις εκπαιδευτικές υπηρεσίες: ψηφιακά εργαλεία που συνδέονται με εκφραστικές γλώσσες μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως διαμεσολαβητές για την οικοδόμηση διαλόγου με εφήβους: είναι γνωστό ότι οι νέοι αναπτύσσουν την ιδέα τους για τον κόσμο κατά κύριο λόγο με βάση το ψηφιακό περιεχόμενο και τα γενικά μέσα ενημέρωσης, τα οποία δεν έχουν εκπαιδευτικό χαρακτήρα. Η απουσία ενηλίκων και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων στον **δημόσιο λόγο που αφορά την αποδοχή της διαφορετικότητας**, εκεί όπου οι περισσότεροι νέοι οικοδομούν καθημερινά την αναπαράσταση της πραγματικότητας, θα μπορούσε να θεωρηθεί

ως ένας επιταχυντής της δυναμικής που οδηγεί στην προκατάληψη, στις διακρίσεις και τέλος στη ρητορική μίσους. **Στο πλαίσιο των πολυπολιτισμικών τάξεων, εκπαιδευτικοί και δάσκαλοι γίνονται καθημερινά μάρτυρες της εξάπλωσης της οριζόντιας βίας μεταξύ συνομηλίκων**, όχι μόνο προς τους «αλλοδαπούς», αλλά και προς τους προσδιορισμένους εθνοτικά, από δεύτερες γενιές μεταναστών προς αλλοδαπούς ή άλλες εθνοτικές μειονότητες, σε μια εμφανή και οδυνηρή προσπάθεια οικοδόμησης ταυτότητας και επιβολής ισχύος μεταξύ ομάδων νέων.

Ειδικότερα, θα πρέπει να λάβουμε υπόψη ότι ο έφηβος δημιουργεί τη δική του ιδέα για τον κόσμο σε μία πολύ εύθραυστη φάση της οικοδόμησης της ατομικής ταυτότητας. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και η κοινωνία των πολιτών πρέπει να ανταποκριθεί στην ανάγκη για στήριξη, η οποία δεν εκφράζεται από τους νέους, προσφέροντας: τη δυνατότητα στους μαθητές και τους νέους να νιώσουν ότι αναγνωρίζονται, εύλογους λόγους να αισθανθούν υπεύθυνοι για τον κόσμο και τους υπόλοιπους ανθρώπους, ευκαιρίες να συμμετάσχουν στη δημιουργία μιας υπεύθυνης συλλογικής δράσης ή ενημέρωσης.

6.2

Προτάσεις για τη μεθοδολογία και το περιεχόμενο των εργαστηρίων.

Χάρη σε πολλά έργα που υλοποίησε ο Δήμος της Μπολόνια (SEIPIU, AMITIE, AMITIE CODE, S-CONFINATI, βλ. www.comune.bologna.it/cdlel), το Διαπολιτισμικό Κέντρο έχει αποκτήσει δεξιότητες και τεχνολογία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν, να αναβαθμιστούν, να επικαιροποιηθούν και να βελτιωθούν στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του έργου MigratED για νέους ηλικίας 14-18 ετών. Για τους λόγους αυτούς, προτείνουμε πιο κάτω ορισμένα βασικά στοιχεία για την διοργάνωση τέτοιων δραστηριοτήτων στο σχολείο.

Η πρόταση αυτή δεν πρέπει να θεωρηθεί ως ένα αυστηρό πρότυπο που μπορεί να εφαρμοστεί σε όλα τα πλαίσια, αλλά ως μία προσπάθεια ανταλλαγής εμπειρογνωμοσύνης για εταίρους, ενδιαφερόμενα μέρη και φορείς που ενδιαφέρονται για τα ζητήματα που αναπτύσσονται στο έργο MigratED.

6.3

Προτάσεις για την υλοποίηση των εργαστηρίων στο σχολείο.

1. Δομή Εργαστηρίου

12-15 ώρες (4-5 εβδομαδιαίες συναντήσεις σε σχολικό χρόνο). Αυτό το πρόγραμμα δραστηριοτήτων επιτρέπει στους μαθητές να διερευνήσουν το θέμα σε βάθος χωρίς να επηρεάζεται το σχολικό πρόγραμμα

2. Μικτή επικοινωνιακή προσέγγιση

Μετωπικές - διαδραστικές στιγμές που θα εναλλάσσονται. Είναι σημαντικό στις μέρες μας να ανανεωθεί η επικοινωνία μεταξύ δασκάλου και μαθητή, καθώς οι νέες ψηφιακές μορφές απαιτούν νέες προσεγγίσεις όχι μόνο στη διαδικασία αλλά και στην αλληλεπίδραση. Αυτή η μέθοδος επιτρέπει να λαμβάνεται υπόψη η γνώμη των μαθητών καθώς γίνονται συνομιλητές, με ενεργό ρόλο στη συζήτηση και τις αναλύσεις. Λόγω της μεγάλης σημασίας που έχει αποδοθεί στις απόψεις τους, είναι επίσης σημαντικό να δημιουργηθούν ευκαιρίες και για τους μαθητές με φτωχή γνώση της εθνικής γλώσσας. Για το λόγο αυτό, η χρήση των εικόνων είναι μια καλή μέθοδος που επιτρέπει στους αλλοδαπούς μαθητές να κατανοούν και να λαμβάνουν ενεργά μέρος στα εργαστήρια.

3. Η σημαντικότητα της αφήγησης

Η χρήση μαρτυριών, οι οποίες αναφέρονται σε προσωπικές ιστορίες, θα βοηθήσει στη μετάδοση εννοιών που φαίνονται απόμακρες και στο να μην επηρεάζουν άμεσα την καθημερινή μας ζωή ενισχύοντας με τον τρόπο αυτό την ενσυναίσθηση και την ικανότητα ακρόασης μεταξύ των μαθητών.

Οι θετικές εμπειρίες θα μπορούσαν να βοηθήσουν τους μαθητές να δουν πέρα από την αφήγηση των ιστοριών των μεταναστών μέσα από την οπτική της αλληλεγγύης μόνο. Παρέχοντας στους μαθητές ιστορίες που διέπτονται από σθένος ψυχής και κατορθώματα, μπορούμε να τους βοηθήσουμε να δημιουργήσουν μια θετική εικόνα για τους μετανάστες.

Αυτό θα τους επιτρέψει να δουν τους μετανάστες όχι μόνο ως άτομα που χρειάζονται βοήθεια, αλλά και ως άτομα που μπορούν **να μας διδάξουν πώς να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματά μας και πώς να έχουμε αποφασιστικότητα για να πετύχουμε μία καλύτερη ζωή.**

4. Συνεχής χρήση δεδομένων

Προκειμένου να προωθηθεί η χρήση των δεδομένων μεταξύ των μαθητών, είναι ιδιαίτερα σημαντικό να μάθουν πώς να εντοπίζουν αξιόπιστες πηγές, πληροφορίες και στατιστικά στοιχεία. Για να επιτευχθεί αυτή η προσεγγισμένη δουλειά, οι εκπαιδευτικοί και οι ειδικοί θα πρέπει να εντοπίσουν ενημερωτικές ιστοσελίδες ή εργαλεία που αποσκοπούν στο να ξεπεραστούν οι πληροφορίες ρητορικού μίσους που βασίζονται σε προκαταλήψεις και στερεότυπα - για παράδειγμα, www.openmigration.org/en/.

Αυτό είναι το πιο ευαίσθητο και ίσως το πιο σημαντικό ζήτημα που απαιτεί την ιδιαίτερη μας προσοχή:

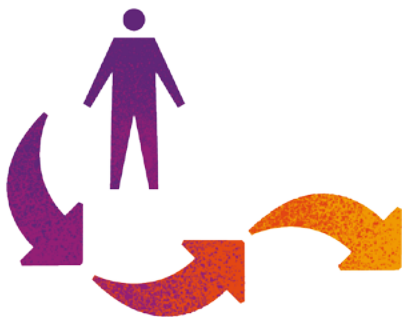
Τα σχολεία και οι φορείς έχουν αναλάβει το λεπτό έργο να δώσουν στους μαθητές την ευκαιρία να συνηθίσουν να θέτουν ερωτήσεις και να προτιμούν ερωτήματα από «προσσκευασμένες» απαντήσεις.

5. Εμπλοκή δασκάλων

Πρέπει να γίνει προσπάθεια να παραμείνουν οι δάσκαλοι ενεργά εμπλεκόμενοι στην επιλογή του υλικού και στον προσδιορισμό των θεμάτων που θα αναπτυχθούν στο πλαίσιο του τυπικού σχολικού προγράμματος. Αυτό σημαίνει να τους βοηθήσουμε να δημιουργήσουν διδακτικές ενότητες για συγκεκριμένα θέματα.

6. Σχέση μεταξύ ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ανάπτυξης και μετανάστευσης

Οι ειδικοί και οι εκπαιδευτικοί που υλοποιούν εργαστήρια σε γυμνάσια και λύκεια θα πρέπει να είναι έτοιμοι να προσφέρουν τη δυνατότητα στους μαθητές να εντοπίσουν συσχετισμούς μεταξύ αυτών των διαδικασιών, όπως προτείνεται από ερευνητές και εμπειρογνώμονες στον τομέα της συν-ανάπτυξης (co- development). Για να μπορέσουν οι μαθητές να κατανοήσουν

μία τέτοια λεπτή σύνδεση, οι αναλύσεις των καταναλωτικών προτύπων θα μπορούσε να ήταν μια καλή ευκαιρία για να εντοπίσουν τις συνέπειες των καθημερινών μας συνηθειών και η διασύνδεσή τους με παγκόσμια θέματα (περιβαλλοντικά, κοινωνικά κλπ.), καθώς και να διερευνήσουν πιθανές δράσεις που πρέπει να αναληφθούν (λ.χ. η αλυσίδα εφοδιασμού βασικών αντικειμένων όπως ρούχα, ψηφιακές συσκευές κλπ.).

7. Δημόσιος χώρος και αστική διάσταση

Προκειμένου να αποφευχθεί η υλοποίηση ριφωκίνδυνων εκπαιδευτικών ευκαιριών, απομονωμένων από το σωστό πλαίσιο, θα ήταν χρήσιμο να διερευνηθούν **τρόποι που θα επέτρεπαν στην τάξη/ σχολείο να έρθει σε επαφή με άλλες πρωτοβουλίες που πραγματοποιούνται σε τοπικό επίπεδο ή στο διαδίκτυο** (ενημερωτικές εκστρατείες, φεστιβάλ ή δημόσιες εκδηλώσεις στην πόλη, κλπ.). Κάτι τέτοιο θα προβάλλει το έργο που γίνεται στην τάξη, θα ενισχύσει τη βιωσιμότητα στο εκπαιδευτικό πλαίσιο (και ως εκ τούτου θα επιτευχθεί ισχυρότερος αντίκτυπος) και θα επιτρέψει στους μαθητές να λειτουργήσουν ως κομμάτι μίας σκεπτόμενης κοινότητας.

8. Συμμετοχική τεκμηρίωση

Η τεκμηρίωση των δραστηριοτήτων είναι ένας έγκυρος τρόπος για να αφήσουμε το ίχνη πίσω από τη δουλειά που έχει γίνει. Η τεκμηρίωση δεν θα πρέπει να θεωρηθεί ως ένα στάδιο διοικητικής φύσης που είναι χρήσιμο μόνο για την υποβολή της τελικής έκθεσης, αλλά ως ένα **μοναδικό εργαλείο που δίνει φωνή στους μαθητές και συλλέγει τις απόψεις τους**. Καθ' όλη τη διάρκεια της συμμετοχής τους στην επιλογή του περιεχομένου που θα δημοσιευθεί στο ιστολόγιο ή μέσω της επεξεργασίας και της δημοσίευσης

περιεχομένου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, οι μαθητές ασκούν ενεργά και άμεσα την παραγωγή της επικοινωνίας.

Εκπροσωπούν τον εαυτό τους ως παράγοντες επικοινωνίας, βιώνουν την ευθύνη που κρύβεται πίσω από την επικοινωνία για τα θέματα με τα οποία ασχολούνται.

Τελευταίο αλλά εξίσου σημαντικό, η τεκμηρίωση δίνει στους μαθητές την ευκαιρία να δουν ό,τι έχουν δημιουργήσει και να το διαδώσουν μαζικά στους συνομήλικούς τους.

9. Χρήση ψηφιακών εργαλείων

Η επικοινωνία θα ενισχυθεί σημαντικά με τη χρήση ψηφιακών εργαλείων τα οποία έχουν διπλή λειτουργία: να προσελκύουν την προσοχή και να τονώνουν την αλληλεπίδραση. Διάφορα παραδείγματα θα μπορούσαν να φανούν χρήσιμα προκειμένου να εντοπίσουμε εύχρηστα εργαλεία για να εμπλουτίσουμε τις παρουσιάσεις μας και τις προτάσεις περιεχομένου. **Google Charts** για τη δημιουργία γραφικών, επεξεργασία δεδομένων και χαρτών, **Canva**, για κολάζ εικόνων και δημιουργία γραφικών, **Draw.io** για τη δημιουργία διαγραμμάτων, πινάκων και σχημάτων, **Tableau**, για τη δημιουργία χρονοδιαγραμμάτων, γραφικών και γραφικών παραστάσεων, **Animoto**, για τη δημιουργία σύντομων βίντεο, **Google Trends** και **Answer The Public**, για πληροφόρηση αναφορικά με την έρευνα που διεξάγει η Google, **Kahoot!** για τη δημιουργία ενδιαφέροντων και συναρπαστικών κουίζ σχετικά με τις αντιλήψεις και την παρουσίαση φαινομένων μετανάστευσης, που απομακρύνουν τους μαθητές.

10. Χρήση εικόνων

Προκειμένου να προσελκύσουμε την προσοχή των μαθητών, ένας καλός συνδυασμός εικόνων θα μπορούσε να βοηθήσει τον εκπαιδευτικό ή τον ειδικό στην παρουσίαση του περιεχομένου, όπως επίσης και η χρήση ντοκιμαντέρ, ταινιών μικρού μήκους ή εκπαιδευτικών βίντεο που σχετίζονται με το περιεχόμενο που έχει συζητηθεί.

Τα ντοκιμαντέρ που καταπιάνονται με κοινωνικά θέματα έχουν προσελκύσει την προσοχή λόγω της ικανότητάς τους να αφηγούνται διαφορετικές ιστορίες για τον κόσμο. **Καθώς παρακολουθούμε ένα ντοκιμαντέρ, έχουμε τον χρόνο στη διάθεσή μας για να εξερευνήσουμε τις ιστορίες με περισσότερες λεπτομέρειες.** Χάρη στον χρόνο και τον ρυθμό, η ανάγνωση της ιστορίας είναι πολύ πιο βαθυστόχαστη. Ο τεχνικός συγχρονισμός των δημοσιογραφικών ερευνών και των σύντομων κλιπ στο διαδίκτυο, τοποθετούν τον θεατή μπροστά από μία πλειάδα πληροφοριών που τον οδηγούν σε οπτική διέγερση, με αποτέλεσμα το περιεχόμενο των ειδήσεων να φαντάζει μακρινό και υπερβολικά περίπλοκο για να το κατανοήσει σωστά.

Το ντοκιμαντέρ δίνει πίσω χρόνο στις ιστορίες και αποκαθιστά τα ονόματα και τα συναισθήματα στις τεχνικές πτυχές της πληροφορίας.

Επίσης, οι ταινίες μικρού μήκους μπορεί να φανούν ιδιαίτερα χρήσιμες για τους εκπαιδευτικούς και τους δασκάλους, ιδίως για τη χάρση μονοπατιών με τους νέους. Κατά κάποιο τρόπο, **τα ντοκιμαντέρ και οι ταινίες μικρού μήκους συμβάλλουν στην αποκατάσταση της ανθρωπότητας μέσω της αφήγησης καθώς δίνουν φωνή στους ανθρώπους μέσα στις ιστορίες.**

Για τον λόγο αυτό, τα εργαλεία αυτά είναι χρήσιμα καθώς δίνουν τη δυνατότητα στους εκπαιδευτικούς και τους δασκάλους να εισαγάγουν θέματα που συνδέονται με την ανάπτυξη, τη μετανάστευση, τα ανθρώπινα δικαιώματα και την παγκόσμια πολιτότητα.

7. Πώς να προσεγγίσετε τους εφήβους σε ένα εξωσχολικό πλαίσιο.

από την Simona Bruni, C.S.A.P.S.A.2

Το σχολείο είναι το εκπαιδευτικό «πρακτορείο» που κατέχει τη γνώση να σχεδιάζει και να διαμορφώνει σχολικά προγράμματα τα οποία επικεντρώνονται στα ζητήματα της Εκπαίδευσης για την Παγκόσμια Πολιτειότητα. Ωστόσο, κι άλλοι φορείς θα μπορούσαν να συμμετάσχουν σε αυτή τη διαδικασία διευρύνοντας τους εκπαιδευτικούς ορίζοντες των νέων μέσω δράσεων που προωθούν την κατάρτιση σε αυτό το θεματικό πεδίο. Οργανώσεις νεολαίας, οργανισμοί που υλοποιούν κοινωνικές και εκπαιδευτικές δράσεις, κέντρα νεότητας, αθλητικές και πολιτιστικές ενώσεις θα μπορούσαν να υλοποιήσουν αυτά τα προγράμματα, εμπλέκοντας τους νέους σε πολιτιστικές, καλλιτεχνικές και αθλητικές πρακτικές.

Ως εκπαιδευτικοί, δάσκαλοι και ενήλικες οφείλουμε να καλλιεργήσουμε τη «φαντασία του πολίτη» (civic imagination) στους νέους.

Θεωρούμε προαπαιτούμενο ότι κανένας πολίτης δεν ορίζεται απλά με το να κρατά ένα χαρτί/πιστοποιητικό, αλλά έχοντας επίσης **πρόσβαση σε ευκαιρίες κατάρτισης και πληροφόρησης**, οι οποίες είναι χρήσιμες για την **ανάπτυξη την κριτικής του/της σκέψης** και δεξιοτήτων σε πολιτικά, οικονομικά, πολιτικά και περιβαλλοντικά ζητήματα.

Με άλλα λόγια, θα πρέπει να στηρίζουν τους νέους στην ενίσχυση της έννοιας της «κοινότητας» και των «δικαιωμάτων» τους, με τις δικές τους ιδέες, οι οποίες θα μπορούσαν να είναι πιο εναλλακτικές και να βασίζονται στις αρχές της κοινωνικής ισότητας και δικαιοσύνης. Με αυτόν τον τρόπο, οι ενήλικες που κατέχουν σημαντικούς ρόλους θα πρέπει να λειτουργούν ως διευκολυντές και παρακινητές, ενισχύοντας τις ευκαιρίες των νέων για αυτοέκφραση και ενδυνάμωση.

Λαμβάνοντας υπόψη αυτές τις πτυχές, δεν έχουμε στη διάθεσή μας τυχόν θεωρίες-πρότυπα που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν για τη συμμετοχή των νέων. Η **ικανότητα ακρόασης**, χρησιμοποιώντας καινοτόμα εργαλεία για την ανάλυση και την παρακολούθηση των χαρακτηριστικών των νέων, μας επιτρέπει να γνωρίζουμε σε βάθος την αντίληψη και τις ανάγκες των νέων. Επιπλέον, μας επιτρέπει να εντοπίζουμε πόρους και διαθέσιμες υπηρεσίες, οι οποίες μπορούν να ενισχύσουν δράσεις ευαισθητοποίησης. **Διαφορετικές εκπαιδευτικές δράσεις και παράγοντες**, που σχετίζονται με τον αθλητισμό, το σχολείο, τη μουσική κλπ. επιτρέπουν μια συνεχή εκπαίδευση για τους εφήβους, τοποθετώντας τις ανάγκες τους σε ένα συγκεκριμένο κοινωνικό και περιβαλλοντικό πλαίσιο.

Προκειμένου να ευνοηθεί μια διαδικασία ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης σχετικά με το νόημα της παγκόσμιας πολιτειότητας, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τυπικές και μη τυπικές προσεγγίσεις, τόσο στο σχολικό όσο και στο εξωσχολικό πλαίσιο, οι οποίες να αναπτύσσονται κατά τρόπο που να είναι διασυνδεδεμένες μεταξύ τους ή διαφορετικά να ακολουθήσουμε μονοπάτια που ενισχύουν εκπαιδευτικές δράσεις.

Εκτός από το θεωρητικό μονοπάτι, η εκπαίδευση στην πολιτειότητα θα μπορούσε να διατηρηθεί ακολουθώντας το μονοπάτι της εμπειρίας, το οποίο θεωρείται ένα αποτελεσματικό εργαλείο για σχολικές και εξωσχολικές δραστηριότητες: μέσω της «εμπειρικής μάθησης», η πρακτική μετατρέπεται σε ένα εργαλείο μάθησης.

Μέσω του αναστοχασμού για την πείρα που έχει αποκτηθεί ανακαλύπτουμε ένα αίσθημα, ένα νόημα για τα καθημερινά μας γεγονότα, υποστηρίζουμε τους εφήβους να εξερευνήσουν τις δράσεις τους με συνειδητό τρόπο και μετατρέπουμε αυτές τις εμπειρίες σε ατομικές και συλλογικές ευκαιρίες μάθησης, όλα αυτά ως αποτέλεσμα της υποστήριξης από τον εκπαιδευτικό.

Η βιωματική προσέγγιση μπορεί να είναι πιο αποτελεσματική, πρωτίστως σε τοπικά πλαίσια που χαρακτηρίζονται από εκπαιδευτική και πολιτιστική φτώχεια και περιθωριοποίηση. Σε αυτά τα πλαίσια, είναι ακόμη πιο σημαντικό να διοργανώνονται εκδηλώσεις και ψυχαγωγικές δραστηριότητες κατάλληλες να αναδείξουν τις ευθύνες που συνδέονται με τα παγκόσμια δικαιώματα, την ικανότητα κατανόησης των πολλαπλών διαφορών στις κοινωνικές και πολιτιστικές ταυτότητες (θρησκεία, γλώσσα και εθνοτική καταγωγή κλπ.), την ικανότητα να χρησιμοποιηθεί η τεχνολογία διατηρώντας παράλληλα την κριτική σκέψη και την ευαισθητοποίηση.

Τα πλεονεκτήματα αυτών των δραστηριοτήτων συνδέονται με την ικανότητα να ανταποκρίνονται στις τοπικές ανάγκες, αντιμετωπίζοντας ολόκληρη την κοινότητα ως ένα εκπαιδευτικό παράγοντα: οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, άτυπες ομάδες, σχολεία, οικογένειες, νέοι, ιδρύματα, μη κερδοσκοπικές οντότητες.

Ο διάλογος και η ενίσχυση των τοπικών ομάδων και εμπειριών και η δυνατότητα χρήσης δημόσιων χώρων για να εκφραστούμε είναι παράγοντες που προωθούν τη συμμετοχή των ενηλίκων και των νέων ως ενεργοί πολίτες. Μέσω αυτής της συνεχούς αλληλεπίδρασης, οι μέντορες, οι δάσκαλοι, οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να εκλαμβάνουν τις διαμάχες μεταξύ των νέων ως μία δυναμική πηγή, χάρη στη διαμεσολάβηση. Το να αρνούμαστε τις διαμάχες και να προσπαθούμε να τις καταπνίξουμε θα ήταν ένα μεγάλο λάθος: οι διαμάχες μπορούν να δημιουργήσουν καινοτομία και αλλαγές.

Οι νέες σκέψεις και πρακτικές που θα αναπτυχθούν θα μπορούσαν σε κάποιο βαθμό να συνδεθούν με ολόκληρη την κοινότητα, εάν ληφθούν σωστά υπόψη και εάν δημιουργηθούν νέες συνεργασίες με τους νέους.

Προτείνουμε εδώ μια μεθοδολογία για τη συμμετοχή των νέων σε ένα εξωσχολικό πλαίσιο μέσω δραστηριοτήτων που άπτονται της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης. **Η μεθοδολογία αναπτύσσεται σε τρεις φάσεις:**

1 Χαρτογράφηση: η χαρτογράφηση του τοπικού πλαισίου μπορεί να μας δώσει χρήσιμους ποσοτικούς και ποιοτικούς δείκτες που σχετίζονται με τους νέους, όπως είναι οι τόποι συνάντησής τους, ο τρόπος ζωής τους, τα χόμπι τους, τυχόν τοπικές ευκαιρίες που προέρχονται από διάφορους φορείς. Αυτές οι πληροφορίες μας επιτρέπουν να κατανοήσουμε την κοινότητα σε βάθος μέσα σε ένα συγκεκριμένο χρονικό πλαίσιο.

2 Επικοινωνία: ανάπτυξη επίσημων και ανεπίσημων επαφών οι οποίες δίνουν την ευκαιρία να για προσέγγιση της ομάδας στόχου. Αυτό το βήμα συνδέεται άμεσα με τον επαγγελματισμό, δεδομένου ότι προϋποθέτει και απαιτεί τη χρήση μίας κατάλληλης γλώσσας η οποία να ενεργεί ως γέφυρα μεταξύ των νέων και των ιδρυμάτων, σεβόμενη και αναγνωρίζοντας τον συνομιλητή και τις εμπειρίες και ανάγκες του/της.

3 Δημιουργία σχέσης εμπιστοσύνης, λαμβάνοντας υπόψη το πλαίσιο: σχεδιασμός και υλοποίηση δράσεων με τη συμμετοχή διαφόρων φορέων.

Σε κάθε δράση ή έργο μπορούν να συμπεριληφθούν :

- Η ομάδα-στόχος και ο βαθμός εμπλοκής και συμμετοχής της
- Τοπικές και θεσμικές οντότητες που συμμετέχουν στη δράση
- Γενικοί και ειδικοί στόχοι με επίκεντρο την ανάπτυξη ικανοτήτων που ενισχύουν την ικανότητα δράσης
- Δραστηριότητες, μεθοδολογίες, τοποθεσίες και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της δράσης
- Πόροι που χρειάζονται, λαμβάνοντας υπόψη τους διάφορους υφιστάμενους πόρους σε τοπικό επίπεδο (ανθρώπινοι πόροι, υλικά, εργαλεία κλπ.)
- Η αξιολόγηση είναι ένα πολύ σημαντικό εργαλείο που περιλαμβάνει ορισμένους δείκτες οι οποίοι είναι χρήσιμοι για την επαλήθευση της διαδικασίας που έχει ακολουθηθεί για την επίτευξη των στόχων. Περιλαμβάνει την περιγραφή του στόχου, προκειμένου να αναλυθεί η συμμετοχή τους στη δράση και λεπτομέρειες σχετικά με την υλοποίηση των δραστηριοτήτων. Η αξιολόγηση πρέπει να περιλαμβάνει τον βαθμό επίτευξης των προβλεπόμενων στόχων και στοιχεία που διευκόλυναν/εμπόδισαν την κάλυψή τους. Ένα βασικό εργαλείο για την αξιολόγηση είναι η **συνέντευξη**, η οποία μπορεί να αποκαλύψει κίνητρα και αντιλήψεις για τη διαδικασία.
- Τα συμπεράσματα είναι πολύ χρήσιμα για τον εντοπισμό συγκεκριμένων στοιχείων της εκπαιδευτικής διαδικασίας και της υλοποίησης της δράσης καθώς και των ποιοτικών πτυχών της.

Μερικά παραδείγματα δραστηριοτήτων εκπαίδευσης για την παγκόσμια πολιτειότητα συνδέονται με «ημέρες καθαρισμού πάρκων» με τη συμμετοχή κέντρων νεότητας ή πολιτιστικών συλλόγων ή με μουσικές παραστάσεις που διοργανώνονται από νέους, με πολυεθνικά ποδοσφαιρικά τουρνουά, με παραστάσεις hip hop (γραφής, ραπ και μπρέικ ντανς), με τη δημιουργία διαδικτυακού ραδιοφώνου που το διαχειρίζονται νέοι έχοντας την υποστήριξη ενηλίκων.

Αυτά τα παραδείγματα είναι χρήσιμα για την ενίσχυση της κριτικής σκέψης, την ευαισθητοποίηση των νέων σχετικά με τα παγκόσμια ζητήματα και τη διασύνδεση μεταξύ της τοπικής και της παγκόσμιας δυναμικής και μπορούν να αναπτυχθούν και να υποστηριχθούν από δίκτυα θεσμών και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών.

8. Καλές πρακτικές για τη συμμετοχή των σχολείων

από την Δήμητρα Ντιρογιάννη, ActionAid Hellas

8.1 Μαθητική Εβδομάδα Δράσης, μία εκστρατεία με τεράστια ιστορία

Από το 2004, η ActionAid Hellas συντονίζει ανελλιπώς την Μαθητική Εβδομάδα Δράσης, μια από τις μεγαλύτερες μαθητικές εκστρατείες στην Ελλάδα. Η δράση αυτή καλεί τους νέους σε ολόκληρη την χώρα να λάβουν θέση απέναντι στην παγκόσμια πραγματικότητα και να συμμετάσχουν ενεργά σε δράσεις που αφορούν τοπικά και παγκόσμια θέματα.

Το δικαίωμα στην εκπαίδευση, η μετανάστευση, τα άτομα με αναπηρίες και οι Στόχοι για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη είναι μερικά από τα θέματα με τα οποία έχει ασχοληθεί έως τώρα η Μαθητική Εβδομάδα Δράσης.

8.2 Ποιος συμμετέχει;

Η εκστρατεία φέρνει κοντά παιδιά, νέους και εκπαιδευτικούς που προέρχονται από τον χώρο της τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα. Συνολικά, έχουν συμμετάσχει **406.300 άτομα!** Περισσότερα από τα μισά σχολεία που έχουν λάβει μέρος

έχουν συμμετάσχει και σε προηγούμενες εκστρατείες και περίπου το 70% από τα σχολεία αυτά συμμετέχει κάθε χρόνο. Αξίζει να σημειωθεί ότι η πλειοψηφία των σχολείων αυτών βρίσκεται σε αγροτικές περιοχές.

8.3 Που κρύβεται η επιτυχία;

- Είναι ένας πολύ καλός τρόπος για την εισαγωγή των παγκόσμιων ζητημάτων στην τάξη. Μπορεί να ενταχθεί σε κάποιο ήδη υπάρχον project ή μπορεί να αποτελέσει μια δραστηριότητα που εμπλέκει ολόκληρο το σχολείο.
- Καλλιεργεί βασικές δεξιότητες και αξίες όπως ο σεβασμός, η ενσυναίσθηση, η κριτική σκέψη και συνείδηση.
- Φέρνει τα σχολεία πιο κοντά στην κοινωνία και σε καταστάσεις πραγματικής ζωής.
- Τα παιδιά και οι νέοι αναλαμβάνουν συνειδητές δράσεις και γίνονται φορείς προώθησης της αλλαγής
- Είναι εύκολο για τα σχολεία να συμμετάσχουν και να υλοποιήσουν δράσεις σε συνδυασμό με άλλες δράσεις που τρέχουν ήδη στο σχολείο.
- Μια μοναδική και συναρπαστική ευκαιρία για εκατοντάδες σχολεία να συμμετάσχουν σε μία συλλογική δράση με κοινό σκοπό.
- Ενεργός συμμετοχή των εκπαιδευτικών στο σχεδιασμό της εκστρατείας του επόμενου έτους μέσω ερωτηματολογίου το οποίο αποστέλλεται μετά το τέλος της Εβδομάδας Δράσης.
- Προβολή όλων των δράσεων των μαθητών μέσω του ιστολογίου της εκστρατείας - www.actionaideducation.tumblr.com - και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης.

8.4 Βήμα προς βήμα

- 1 Προσδιορίστε τον σκοπό της εκστρατείας και κάντε τον σχετικό με το κοινό σας. Το θέμα της Μαθητικής Εβδομάδας Δράσης 2019 ήταν ο Στόχος Βιώσιμης Ανάπτυξης 11: Βιώσιμες πόλεις και κοινότητες. Τα σχολεία εντόπισαν ζητήματα βιωσιμότητας στα σχολεία και τις κοινότητες τους και προσπάθησαν να βρουν τρόπους αντιμετώπισής τους και αύξησης της ευαισθητοποίησης.
- 2 Αποφασίστε για την καλύτερη χρονική περίοδο. Να είστε ευέλικτοι! Στη Μαθητική Εβδομάδα Δράσης ορίζεται συνήθως ο μήνας Μαρτίος και τα σχολεία αποφασίζουν σε ποια εβδομάδα θα υλοποιήσουν τις δράσεις τους.
- 3 Αποφασίστε εάν εάν η εκστρατεία σας θα έχει πολιτικό αντίκτυπο. Ποια αλλαγή θέλετε να δείτε;
- 4 Βρείτε τους πρεσβευτές σας! Θα μπορούσατε να ορίσετε γνωστές προσωπικότητες ή να προτείνετε στα σχολεία να ορίσουν νέους ηγέτες από τις τάξεις τους. Το αίσθημα ιδιοκτησίας της εκστρατείας θα πολλαπλασιαστεί!

- 5 Αποφασίστε για την κύρια κοινή δράση της εκστρατείας. Αυτό επιτυγχάνεται όταν όλα τα συμμετέχοντα σχολεία συνεργάζονται. Ζητήστε από τα σχολεία να κάνουν κάτι καινοτόμο αλλά εφικτό.

Το 2019, ζητήσαμε από τους μαθητές να οργανώσουν μια πορεία στις κοινότητές τους και να μαζέψουν «χιλιόμετρα» για ένα βιώσιμο και δίκαιο πλανήτη.

Κάποιοι έκαναν πορεία στην αυλή του σχολείου, άλλοι στις κοινότητές τους και πολλοί από αυτούς επισκέφθηκαν τον δήμαρχο!

- 6 Αναπτύξτε το εκπαιδευτικό σας υλικό. Σχεδιάστε ένα ευέλικτο και ανοικτό υλικό το οποίο θα μπορούσαν οι εκπαιδευτικοί να ενσωματώσουν στη διδασκαλία. Μερικές ιδέες για δραστηριότητες:

- Επιστολή προς τους πολιτικούς
- Δημιουργία βίντεο
- Κινητοποίηση της κοινότητας
- Διοργάνωση εκδηλώσεων

Μην ξεχνάτε ιστορίες που εμπνέουν και καλές πρακτικές π.χ. η φετινή περίπτωση της Greta Tunberg ήταν μια μεγάλη έμπνευση! Ενθαρρύνετε τα σχολεία να εμπλέξουν την τοπική κοινότητα και τους ενδιαφερόμενους φορείς και φυσικά τις οικογένειές τους.

Σύνολο: 302
χιλιόμετρα από
140 σχολεία.

- 7 Αναπτύξτε ένα σχέδιο επικοινωνίας με σαφή μηνύματα, ελκυστικό σλόγκαν και δημιουργική οπτική ταυτότητα.
- 8 Διευκολύνετε τη συμμετοχή των εκπαιδευτικών. Κάντε τη διαδικασία υποβολής αιτήσεων εύκολη ακόμη και για τους λιγότερο ψηφιακά καταρτισμένους εκπαιδευτικούς. Να θυμάστε να συλλέγετε δεδομένα για την παρακολούθηση των αποτελεσμάτων της εκστρατείας σας.
- 9 Προβάλετε τα στοιχεία επικοινωνίας σας σε περίοπτη θέση και δείξτε τη διαθεσιμότητά σας.
- 10 Έχει έρθει η στιγμή! Αρχίστε να κινητοποιείτε τα σχολεία καθώς πλησιάζει η ώρα της εκστρατείας. Να είστε έτοιμοι να επισκεφθείτε τις εκδηλώσεις τους. Αξιοποιείτε τα μέσα ενημέρωσης!
- 11 Μετά την εκστρατεία, στείλτε ένα ερωτηματολόγιο αξιολόγησης για να μαζέψετε ιδέες, σκέψεις και σλόγκαν από τους μαθητές.
- 12 Βεβαιωθείτε ότι τα σχολεία σας αποστέλλουν οπτικοακουστικό υλικό και παραδοτέα για να δημιουργήσετε ένα βίντεο που θα προβάλλει όλη τη δουλειά. Δημοσιεύστε όλο το υλικό, μοιραστείτε τα αποτελέσματα και την επιτυχία και γιορτάστε για τα επιτεύγματα των μαθητών!
- 13 Ευχαριστήστε όλους τους συμμετέχοντες για το πάθος και τη δέσμευσή τους στην εκστρατεία. Μερικές ιδέες περιλαμβάνουν:
  - Ευχαριστήριο βίντεο
  - Εκδήλωση λήξης της εκστρατείας
  - Δελτίο τύπου με τη λίστα όλων των σχολείων που συμμετείχαν
  - Συνέντευξη με κάποιους από τους συμμετέχοντες

8.3 Διδάγματα

- 1 Γίνεται μόνο μια συγκεκριμένη εβδομάδα μέσα στη σχολική χρονιά. Προκειμένου να αξιοποιήσουμε την προοπτική του, θα μπορούσαμε:
  - Να συνδέσουμε την Μαθητική Εβδομάδα Δράσης με άλλες εκστρατείες ή δράσεις πολιτικής του ActionAid.
  - Να ενημερώνουμε τα σχολεία καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου με υλικό σχετικό με το θέμα της εκστρατείας.
- 2 Δεδομένου ότι τρέχει σε εθνικό επίπεδο, υπάρχει μεγάλη δυνατότητα διασύνδεσης των σχολείων που βρίσκονται στην ίδια περιοχή ή ασχολούνται με τα ίδια θέματα.
- 3 Υπάρχει ανάγκη να γίνουν πιο ανεξάρτητα τα σχολεία όσον αφορά στη δημοσίευση του έργου τους. Μια διαδικτυακή πλατφόρμα θα μπορούσε να αποκεντρώσει αυτή τη διαδικασία και να μειώσει την ανάγκη για ανθρώπινο δυναμικό. Επιπλέον, ενισχύει την κυριότητα των σχολείων επί της εκστρατείας.

Η Μαθητική Εβδομάδα Δράσης 2017 απέσπασε το GENE Innovation Award 2017.

9. Καλές πρακτικές: μία επιλογή

- A** AMITIE CODE - Capitalizing on Development
- B** Exponi le tue IDEE!
- Γ** Silence Hate
- Δ** Club of global education teachers
- E** Handbook for teachers on the Sustainable Development Goals (SDGs) and migration
- Z** Through the refugee's eyes
- H** Workshops on human rights issues with VR glasses
- Θ** Stories of Children From Around the World
- I** Map Your Meal
- K** Six Steps to Global Citizenship (GloLab 2)
- Λ** Youth of the world!
Mainstreaming Global Awareness in Youth Work
- M** One idea, many variations
How can an object or concept be visualized in different ways?
- N** Variations on a theme
- Ξ** Soundscapes. Can we tell a story through sounds exclusively?
- O** Walk the Global Walk
- Π** Rethink Before Act
Alternative Narratives to Violent Extremism
- P** Photovoice in 'O Meu Bairro/
My neighbourhood' project
- Σ** Participatory video - full method by Insightshare
- T** Escape and Flight

ΤΙΤΛΟΣ	AMITIE CODE - Capitalizing on Development
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Το έργο αφορούσε στην σύμπραξη Τοπικών Αρχών και ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται σε 6 Ευρωπαϊκές χώρες, με στόχο την ευαισθητοποίηση των πολιτών σχετικά με τη μετανάστευση, την ανάπτυξη και τα ανθρώπινα δικαιώματα και την κατάρτιση βασικών φορέων, κυρίως εκπαιδευτικών και δημόσιων υπαλλήλων, σε αυτά τα ζητήματα.
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ	www.amitiecode.eu
ΧΩΡΕΣ	Γερμανία, Ιταλία, Λετονία, Πορτογαλία, Ισπανία, Γαλλία
ΦΟΡΕΙΣ	Δήμοι της Μπολόνια και του Ρέτζιο Εμίλια (Ιταλία), GVC (Ιταλία), FAMSI (Ισπανία), Περιφέρεια Εμίλια-Ρομάνια (Ιταλία), Πόλη Λούρες (Πορτογαλία), Τουλούζη (Γαλλία), Ρίγα (Λετονία), Πανεπιστήμιο της Μπολόνια (Ιταλία), Centre for International Studies (Πορτογαλία), Sevilla Acoge Foundation (Ισπανία), Adult education college Αμβούργου (Γερμανία), Latvian Centre for Human Rights (Λετονία), CITTALIA (Ιταλία), ECCAR - Ευρωπαϊκός Συνασπισμός των Πόλεων κατά του ρατσισμού.
ΣΤΟΧΟΙ	Η δράση είναι η δεύτερη έκδοση ενός προηγούμενου έργου που συντονίστηκε από τον Δήμο της Μπολόνια από το 2010 έως το 2013: το έργο AMITIE (Raising Awareness on Migrations, Development, Human Rights through local partnerships) που είχε ως στόχο την ευαισθητοποίηση των επαγγελματιών και της κοινωνίας των πολιτών για τη διασύνδεση της μετανάστευσης, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ανάπτυξης. Η μεθοδολογία του έργου επικεντρώθηκε αποκλειστικά στον τομέα της επικοινωνίας. Ομάδες εστίασης με τις κοινότητες των μεταναστών, εκπαιδευτικές δραστηριότητες με δασκάλους και μαθητές, και μία διακρατική επικοινωνιακή εκστρατεία υλοποιήθηκαν με την ενεργό συμμετοχή πολιτών, κοινοτήτων και επαγγελματιών. Το έργο αξιοποιεί τα αποτελέσματα του προηγούμενου έργου AMITIE, εστιάζοντας κυρίως στην εκπαίδευση δασκάλων και μαθητών μέσω ποικίλων δραστηριοτήτων επικοινωνίας. Το έργο ανέπτυξε και ενδυνάμωσε την κατάρτιση των δασκάλων και των λειτουργών σε τοπικά ιδρύματα, προσφέροντας ένα εξαιρετικά ειδικευμένο πρόγραμμα κατάρτισης το οποίο αναπτύχθηκε από το Πανεπιστήμιο της Μπολόνια.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Κατάρτιση εκπαιδευτικών και δημοσίων υπαλλήλων. 2. Εργαστήρια με μαθητές σε σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, κατά τα οποία οι νέοι ανέπτυξαν διαπολιτισμική επικοινωνία μέσω ψηφιακών εργαλείων και μέσω κοινωνικής δικτύωσης. 3. Διακρατικός διαγωνισμός για την παραγωγή βίντεο από νεαρούς μαθητές σε θέματα που καταπιάνεται το έργο AMITIE CODE. 4. Επικοινωνιακές δράσεις, κυρίως διαδικτυακές σειρές. 5. Σύνταξη Τοπικών Σχεδίων Δράσης ενάντια στις διακρίσεις σε κάθε εμπλεκόμενη πόλη. Αυτά τα σχέδια τρέχουν αυτή τη στιγμή. Το σχέδιο δράσης στην Μπολόνια καλύπτει την περίοδο 2017-2020.
ΓΙΑΤΙ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΚΑΛΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ανάπτυξη μεθόδων για συμμετοχική και χωρίς διακρίσεις επικοινωνία. 2. Συμπερίληψη Σχεδίων Δράσης για την αποφυγή διακρίσεων στην πολιτική ατζέντα της τοπικής κοινωνίας. 3. Ανάπτυξη συμμετοχικών επικοινωνιών σε γυμνάσια που στηρίζονται σε εργαλεία ψηφιακών μέσων ενημέρωσης.
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Εισαγωγή στη συμμετοχική προσέγγιση στο θεσμικό έργο με τις κοινότητες των μεταναστών. 2. Περαιτέρω ανάπτυξη και προσαρμογή σε άλλα πλαίσια εκπαιδευτικού υλικού για δασκάλους, εκπαιδευτικούς και δημόσιους υπαλλήλους. 3. Χρήση εργαλείων μέσω ενημέρωσης για την ευαισθητοποίηση των νέων.

ΤΙΤΛΟΣ	Exponi le tue IDEE!
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	<p>Η συζήτηση ήταν πάντα ένας τρόπος για επιχειρηματολογία. Θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως μέθοδος διδασκαλίας, όπως έκανε ο Σωκράτης, ή θα μπορούσε να είναι ένας τρόπος αντιπαράθεσης, όπως στις πολιτικές συζητήσεις. Το μοντέλο συζήτησης που δημιουργήθηκε από το «Exponi le tue IDEE!» απευθύνεται σε μαθητές γυμνασίου με στόχο να καταστούν οι ίδιοι και τα άτομα του κοινωνικού τους περίγυρου πρωταγωνιστές των παγκόσμιων προκλήσεων. Οι μαθητές διαβάζουν, μελετούν και μαθαίνουν νέα θέματα που αφορούν τους Στόχους για η Βιώσιμη Ανάπτυξη και έπειτα υπερασίζονται μια θέση για να αναπτύξουν κριτική σκέψη. Το μοντέλο που δημιουργήθηκε από το «Exponi!» βάζει τους μαθητές στο κέντρο του, συνεργάζονται και δουλεύουν σε ομάδες και αυτός που κερδίζει είναι η ομάδα και όχι το άτομο. Η ενσωμάτωση και η συμμετοχή αποτελούν τα θεμέλια αυτού του μοντέλου που στοχεύει στην ανάπτυξη μιας συμμετοχικής άσκησης γύρω από την πολιτειότητα και τη δημοκρατία. Οι μαθητές που συμμετέχουν στο «Exponi le tue IDEE!» χωρίζονται σε ομάδες και πρέπει να αντικρούσουν μία άποψη υπέρ ή κατά μίας συγκεκριμένης θεματικής προβάλλοντας επιχειρήματα, στοιχεία από έρευνα και άλλα έντυπα. Νικήτρια ανακηρύσσεται μόνο μία από τις δύο ομάδες αφού καταφέρει να αποδείξει την εγκυρότητα του επιχειρήματός της στην αντίπαλο ομάδα.</p>
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ	www.gvc-italia.org – διαβάστε περισσότερα
ΧΩΡΕΣ	Ιταλία
ΦΟΡΕΙΣ	WeWorld GVC Onlus
ΣΤΟΧΟΙ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Να ενισχυθεί η γνώση, η κατανόηση και η ευαισθητοποίηση των νέων για τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης. 2. Να προωθηθεί η ανάπτυξη δεξιοτήτων όπως η δημόσια συζήτηση, και το ντιμπέιτ μεταξύ των μαθητών. 3. Να ενισχυθεί το σύστημα του βοηθού ομοτίμου στο σχολικό πλαίσιο.
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Απόκτηση γνώσεων και ευαισθητοποίηση μεταξύ των μαθητών για τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης και χρήσιμων δεξιοτήτων για δημόσιες συζητήσεις. 2. Ανάπτυξη του αισθήματος της δημοκρατίας και της ενεργού πολιτειότητας μεταξύ των νέων της. 3. Διάχυση των μεθόδων μη τυπικής εκπαίδευσης στο σχολικό σύστημα.
ΓΙΑΤΙ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΚΑΛΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ	<p>Η μεθοδολογία αποσκοπεί στο να καταστήσει τα σχολεία πρωταγωνιστές στην εθνική συζήτηση για τα τρέχοντα ζητήματα ως μία συμμετοχική άσκηση για τη δημοκρατία και την ενεργό πολιτειότητα. Επιφέρει παράλληλα προστιθέμενη αξία και είναι καινοτόμα μεθοδολογία διότι επιτρέπει στους μαθητές την ανάπτυξη δεξιοτήτων όπως ο δημόσιος λόγος, η επιχειρηματολογία, το ντιμπέιτ. Εξίσου σημαντικό είναι ότι αυτή η μεθοδολογία ενυποεί την ανάπτυξη της ικανότητας να συνεργάζεσαι με τους συναδέλφους σου, να ανταγωνίζεσαι προκειμένου να μάθεις παρά να κερδίσεις και να σέβεσαι κοινούς κανόνες σε ένα δημοκρατικό περιβάλλον.</p>
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	<p>Η μεθοδολογία μπορεί να ενσωματωθεί σε σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε διαφορετικά πλαίσια, ως πρότυπο συμμετοχής σε παγκόσμια ζητήματα, στη βιωσιμότητα και στην πολιτειότητα. Τα θέματα που επιλέγονται και η μεθοδολογία της συζήτησης ενυποούν μία πιο ανοικτή στάση πάνω στα καίρια ζητήματα του σύγχρονου κόσμου.</p>

ΤΙΤΛΟΣ	Silence Hate
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Ο κύριος στόχος του έργου είναι η καταπολέμηση και η πρόληψη της ρητορικής μίσους στο διαδίκτυο κατά των μεταναστών και των προσφύγων, αναπτύσσοντας νέες και δημιουργικές αντίθετες προπαγάνδες. Ο αποτελεσματικότερος τρόπος αντιμετώπισης του μίσους είναι μέσω της εκπαίδευσης και της δημόσιας συζήτησης. Τα μέσα ενημέρωσης πρέπει να επιδεικνύουν υπευθυνότητα και να δουλεύουν ενεργά κατά της ρητορικής μίσους, προωθώντας μια υποδειγματική μεταστροφή μέσα από την οικοδόμηση αντίθετης προπαγάνδας. Επιπλέον, είναι απαραίτητο να δραστηριοποιηθούμε στην εκπαίδευση και την πρόληψη, βοηθώντας τους νέους να αναγνωρίσουν τη ρητορική μίσους και τον αντίκτυπό της σε άτομα και ομάδες και ενθαρρύνοντάς τους να αντιδρούν τόσο σε ατομικό όσο και σε συλλογικό επίπεδο.
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ	www.silencehate.eu – κατέβασμα βιβλίου εργασιών
ΧΩΡΕΣ	Ιταλία, Πολωνία, Ελλάδα, Κύπρος, Βέλγιο, ΗΒ
ΦΟΡΕΙΣ	COSPE (Italy), European federation of Journalists (EFJ), Media Diversity Institute (MDI), Amnesty International Italy, Amnesty International Poland, KARPOS (Greece), Zaffiria (Italy), Cyprus Community Media Centre (CCMC)
ΣΤΟΧΟΙ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Η καταπολέμηση και η πρόληψη της ρητορικής μίσους στο διαδίκτυο κατά των μεταναστών και των προσφύγων αναπτύσσοντας νέες και δημιουργικές αντίθετες προπαγάνδες. 2. Η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ δημοσιογράφων, ακτιβιστών στα μέσα ενημέρωσης και bloggers, βελτιώνοντας την ικανότητά τους να δημιουργούν αντίθετες προπαγάνδες σχετικά με θέματα μετανάστευσης. 3. Η παροχή εργαλείων ανάλυσης και λειτουργικών εργαλείων σε δασκάλους, εκπαιδευτικούς, ακτιβιστές για την αναγνώριση και καταπολέμηση της ρητορικής μίσους στο διαδίκτυο. 4. Η ευαισθητοποίηση των νέων και του ευρέους κοινού σε ζητήματα που αφορούν τους κινδύνους διάχυσης.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Μία Ευρωπαϊκή Κατασκήνωση Μέσων Ενημέρωσης που αναπτύχθηκε για δημοσιογράφους, επαγγελματίες στον οπτικοακουστικό τομέα και κοινωνικούς ακτιβιστές, για να συγκεντρώσει ένα ευρύ δίκτυο δημιουργικών ιδεών με σκοπό τη δημιουργία περιεχομένου για την οικοδόμηση μιας αντίθετης προπαγάνδας για τη μετανάστευση. 2. Εκπαιδευτική κατάρτιση για δασκάλους, εκπαιδευτικούς, ακτιβιστές, μαθητές σχολείων και φοιτητές δημοσιογραφίας, για να καταπολεμήσουν τη ρητορική μίσους. 3. Παραγωγή μέσων ενημέρωσης: ερευνητικές εκθέσεις, ψηφιακές πρωτοβουλίες, εκστρατείες σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης, και ηχητικές/ οπτικές παραγωγές από νέους, δημοσιογράφους και ακτιβιστές σχετικά με εναλλακτικές αφηγήσεις για τη μετανάστευση στην Ευρώπη. 4. Ευαισθητοποίηση του ευρύτερου κοινού μέσω μιας διαδικτυακής εκστρατείας.
ΓΙΑΤΙ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΚΑΛΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ανάπτυξη εκπαιδευτικών ενοτήτων για την εκπαίδευση στα μέσα ενημέρωσης και τη ρητορική μίσους για επαγγελματίες και νέους. 2. Προώθηση ενός διεθνούς δικτύου δημοσιογράφων, επαγγελματιών στα οπτικοακουστικά μέσα και κοινωνικών ακτιβιστών.
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Υλικό κατάρτισης και εργασιών εύκολα προσαρμόσιμο για αναπαραγωγή σε διαφορετικά πλαίσια. 2. Περαιτέρω ανάπτυξη και προσαρμογή του βιβλίου εργασίας για την εκπαίδευση στα μέσα ενημέρωσης και στη ρητορικού μίσους σε άλλα πλαίσια. 3. Πιθανή χρήση των παραγόμενων υλικών σε άλλες χώρες.

ΤΙΤΛΟΣ	Όμιλος Εκπαιδευτικών Παγκόσμιας Εκπαίδευσης
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Ο Όμιλος Εκπαιδευτικών Παγκόσμιας Εκπαίδευσης εξελίχθηκε από την αναγνωρισμένη ανάγκη δημιουργίας ενός χώρου όπου οι καθηγητές θα μπορούσαν να συναντηθούν και να μοιραστούν γνώσεις και εμπειρίες πιο τακτικά, να αναπτύξουν διαφορετικές διδακτικές προσεγγίσεις στις παγκόσμιες προκλήσεις, να λάβουν υποστήριξη από ΜΚΟ που ασχολούνται με την Παγκόσμια Εκπαίδευση και ιδιώτες. Ο Όμιλος ξεκίνησε το 2018 από την Humanitas, προσκαλώντας όλους τους δασκάλους της Σλοβενίας, να συμμετάσχουν και να δημιουργήσουν συλλογικά ένα μη τυπικό χώρο υποστήριξης για όλους τους επαγγελματίες που ενδιαφέρονται για την Παγκόσμια Εκπαίδευση και να προωθήσουν τις ικανότητες και τις αξίες της παγκόσμιας πολιτεότητας στα σχολικά προγράμματα.
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ	www.humanitas.si – παρακολουθήστε το επίσημο βίντεο
ΧΩΡΕΣ	Σλοβενία
ΦΟΡΕΙΣ	Humanitas – Centre for Global Learning and Cooperation
ΣΤΟΧΟΙ	Ευαισθητοποίηση και ανάπτυξη ικανοτήτων στους εκπαιδευτικούς προκειμένου να αξιοποιηθεί η μεθοδολογία της παγκόσμιας εκπαίδευσης στην τυπική μάθηση και στο πλαίσιο του σχολικού προγράμματος. Κάθε μήνα τα μέλη συμμετέχουν στις παγκόσμιες ημέρες όπου ασχολούνται με συγκεκριμένα ζητήματα σχετικά με την Παγκόσμια Εκπαίδευση και λαμβάνουν διδακτικό υλικό, συμπεριλαμβανομένων ψηφιακών εργαλείων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην τάξη. Στις διημεριάζες συναντήσεις, οι δάσκαλοι μοιράζονται νέες ιδέες, εμπειρίες και δοκιμάζουν νέες μεθόδους Παγκόσμιας Εκπαίδευσης.
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	Ο Όμιλος Εκπαιδευτικών Παγκόσμιας Εκπαίδευσης κατάφερε να προσελκύσει περισσότερα από 60 μέλη από όλη τη Σλοβενία, με περίπου 25 δασκάλους να συμμετέχουν στις διημεριάζες συναντήσεις μας. Οι εκπαιδευτικοί που συμμετέχουν στον Όμιλο έχουν συμμετάσχει ενεργά σε άλλες δράσεις (ομάδες εργασίας για την ανάπτυξη διδακτικού υλικού για την Παγκόσμια Εκπαίδευση) και έχουν υλοποιήσει αρκετές τοπικές δράσεις που προωθούν την αλλαγή. Ο Όμιλος αξιολογήθηκε ως μία από τις βέλτιστες πρακτικές στο πλαίσιο του Global Education Innovation Award 2018 από το Global Education Network of Europe (GENE).
ΓΙΑΤΙ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΚΑΛΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ	Ο Όμιλος Εκπαιδευτικών Παγκόσμιας Εκπαίδευσης ευαισθητοποιεί και διευκολύνει την ανάπτυξη ικανοτήτων σε δασκάλους για να μπορούν να καλύψουν τα παγκόσμια ζητήματα στο σχολείο και να διδάξουν διαφορετικά - μέσω μιας προσέγγισης που ανοίγει τα μάτια και τα μυαλά των ανθρώπων στις πραγματικότητες του κόσμου, σε τοπικό και παγκόσμιο επίπεδο. Είναι επίσης μια ευκαιρία άσκησης επιρροής για μια θετική συστημική αλλαγή από τα κάτω προς τα πάνω και προς μία πιο ανοικτή, δημιουργική και μετασχηματιστική εκπαίδευση και κοινωνία.
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	Ο Όμιλος έχει τη δυνατότητα αναπαραγωγής καλών πρακτικών Παγκόσμιας Εκπαίδευσης σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο, συνδέοντας ενδεχομένως τους Εθνικούς Ομίλους σε έναν Διεθνή Όμιλο Εκπαιδευτικών Παγκόσμιας Εκπαίδευσης, συνδέοντας τους εκπαιδευτικούς Παγκόσμιας Εκπαίδευσης σε όλο τον κόσμο, ανταλλάσσοντας εμπειρίες και ιδέες, κτιζοντας ένα πιο δίκαιο και ίσο κόσμο για όλους.

ΤΙΤΛΟΣ	Εγχειρίδιο εκπαιδευτικών για τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης και τη μετανάστευση
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Μια διεπιστημονική ομάδα φοιτητών του Πανεπιστημίου της Λιουμπλιάνα ανέπτυξε ένα εγχειρίδιο για εκπαιδευτικούς σχετικά με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης και τη μετανάστευση με τη στήριξη της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου της Λιουμπλιάνα και της πλατφόρμας SLOGA. Το εγχειρίδιο έχει αναπτυχθεί από δύο διεπιστημονικές ομάδες φοιτητών στο πλαίσιο δύο έργων που υλοποιήθηκαν το 2017 και το 2018.
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ	www.sloga-platform.org – διαβάστε περισσότερα
ΧΩΡΕΣ	Σλοβενία
ΦΟΡΕΙΣ	Σχολή Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου της Λιουμπλιάνα και πλατφόρμα SLOGA
ΣΤΟΧΟΙ	Η παροχή ενός εργαλείου για εκπαιδευτικούς για την κάλυψη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης της μετανάστευσης στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες.
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	<ol style="list-style-type: none"> Ένα εγχειρίδιο που αναπτύχθηκε από μία διεπιστημονική ομάδα φοιτητών, παρέχοντας διδακτικό υλικό για όλους τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης μέσω του πρίσματος της μετανάστευσης, το οποίο διαχύθηκε σε σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στη Σλοβενία. Εργαστήρια σε σχολεία πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και εργαστήρια κατάρτισης για δασκάλους που εργάζονται σε σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης τα οποία υλοποιήθηκαν στη Λιουμπλιάνα στη βάση του εγχειριδίου και του υλικού που αναπτύχθηκε.
ΓΙΑΤΙ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΚΑΛΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ	<ol style="list-style-type: none"> Το εγχειρίδιο είναι ένα εργαλείο που επιτρέπει την εις βάθος και αποτελεσματική εκπαίδευση σχετικά με τη σημασία των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης. Κατά την υλοποίηση των εργαστηρίων στα δημοτικά σχολεία, πραγματοποιήθηκε μια σύντομη έρευνα στην αρχή και στο τέλος κάθε εργαστηρίου και τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι η γνώση των μαθητών σχετικά με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης βελτιώθηκε κατά 90%. Η κατάρτιση των εκπαιδευτικών που εργάζονται στα σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης βασίστηκε στο εγχειρίδιο και αξιολογήθηκε θετικά από τους εμπλεκόμενους επαγγελματίες. Το εγχειρίδιο συμβάλλει στην κατανόηση των νέων για την από κοινού ευθύνη και την αλληλεξάρτηση σε παγκόσμιο επίπεδο και για τον ενεργό τους ρόλο στο τοπικό περιβάλλον για την επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης.
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	Το περιεχόμενο του κάθε Στόχου Βιώσιμης Ανάπτυξης είναι διαρθρωμένο κατά τρόπο ώστε να παρέχει μια γενική εικόνα της υλοποίησης του στόχου σε παγκόσμιο και εθνικό επίπεδο, ακολουθούμενη από μια καλή πρακτική σε παγκόσμιο και τοπικό επίπεδο, συμβάλλοντας στην πρόοδο για την επίτευξη του στόχου. Το εγχειρίδιο παρέχει έτοιμο εκπαιδευτικό υλικό (συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των δραστηριοτήτων), το οποίο είναι εύκολο να αναπαραχθεί και να χρησιμοποιηθεί σε διαφορετικά πλαίσια.

ΤΙΤΛΟΣ	Through the refugee's eyes (Μέσα από τα μάτια του πρόσφυγα)
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	<p>Πρόκειται για μια απάντηση στην επαίσυκτη μεταχείριση των προσφύγων κατά μήκος των Βαλκανίων που οδηγεί σε αύξηση της ρητορικής μίσους και στη μισαλλοδοξία. Οι συμμετέχοντες ταυτίζονται με τη μοίρα του πρόσφυγα χρησιμοποιώντας καθοδηγούμενη απεικόνιση στα εργαστήρια και στις βιωματικές τεχνικές σε μια διαδραστική και βιωματική θεατρική παράσταση και καλούνται να ξαναζήσουν τις πολυάριθμες παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Στο τέλος, συναντούν τους πραγματικούς ανθρώπους πίσω από τις ιστορίες, ενώ αντιμετωπίζουν και αμφισβητούν τις δικές τους προκαταλήψεις, αντιδρώντας και δρώντας προς μία αλλαγή.</p>
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ	www.humanitas.si - παρακολουθήστε το επίσημο βίντεο
ΧΩΡΕΣ	Σλοβενία – Αυστρία
ΦΟΡΕΙΣ	Humanitas – Centre for Global Learning and Cooperation
ΣΤΟΧΟΙ	<p>Να αυξηθεί το επίπεδο διαπολιτισμικού διαλόγου, ανοχής και αποδοχής στην κοινωνία μας, που θα επιτρέψει την ευκολότερη ενσωμάτωση και καλύτερη αποδοχή των προσφύγων και των μεταναστών στην κοινότητα.</p> <p>Να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση σχετικά με τα ζητήματα μετανάστευσης και προσφυγικού και της τύχης των ανθρώπων με πραγματικές προσφυγικές εμπειρίες. Ο πρωταρχικός στόχος είναι οι νέοι, ιδίως οι μαθητές δημοτικού και γυμνασίου, και φοιτητές, καθώς πιστεύουμε ότι είναι σημαντικό να οικοδομηθούν όσο το δυνατόν νωρίτερα οι αρετές της ανεκτικότητας, της αποδοχής και ο διαπολιτισμικός διάλογος στη διαδικασία κοινωνικοποίησης.</p>
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	<p>Το βιωματικό παιχνίδι πραγματοποιήσε 58 παραστάσεις, 1740 νέοι σε όλη τη Σλοβενία και την Αυστρία. 10 άτομα με πραγματική προσφυγική/ μεταναστευτική εμπειρία συνεργάστηκε στις παραστάσεις, γεγονός που τους επέτρεψε να κάνουν νέες γνωριμίες και να αυξήσουν τη συμμετοχή τους στην κοινωνία.</p> <p>Με βάση τα σχόλια, η δράση κατάφερε να καταπολεμήσει αρκετές προκαταλήψεις και να θέσει υπό αμφισβήτηση γενικά αποδεκτά στερεότυπα για τη μετανάστευση και τους πρόσφυγες. Οι δραστηριότητες του προγράμματος και οι αναφορές στα μέσα ενημέρωσης προβλήθηκαν σε περισσότερους από 500.000 ανθρώπους στη Σλοβενία.</p>

ΓΙΑΤΙ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΚΑΛΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ	<p>Άνθρωποι με πραγματική προσφυγική εμπειρία συν-δημιουργούν το έργο και του δίνουν μια προσωπική πινελιά και παράλληλα διαχειρίζονται τα δικά τους τραύματα, χτίζουν τα προσωπικά κοινωνικά τους δίκτυα και προωθούν τον διαπολιτισμικό διάλογο. Η μέθοδος προσφέρει στους συμμετέχοντες την ευκαιρία να αντιμετωπίσουν τα στερεότυπα και τις προκαταλήψεις τους και να τα συζητήσουν ανοικτά με τους καλεσμένους μας. Με αυτόν τον τρόπο, οι προηγούμενες αντιλήψεις τους ανατρέπονται και συχνά τίθενται υπό αμφισβήτηση. Η παράσταση βασίζεται στην ενσυναίσθηση και την αλληλεγγύη με τους πραγματικούς πρόσφυγες/ μετανάστες που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της διαδραστικής εμπειρίας.</p>
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Η μεθοδολογία και το περιεχόμενο μπορεί να μοιραστεί και να προσαρμοστεί σε άλλες χώρες, δημιουργώντας ένα δίκτυο οργανισμών εταιριών. 2. Κατάρτιση ομάδων οι οποίες να είναι σε θέση να εκτελέσουν το έργο ανάλογα με τις δικές τους ανάγκες στο δικό τους τοπικό περιβάλλον. 3. Ενδιαφέρον για τη δημιουργία ενός δικτύου που να συμβολίζει τη λεγόμενη Βαλκανική διαδρομή, δηλαδή από την Ελλάδα σε όλη τη Βόρεια Μακεδονία, τη Σερβία, τη Βοσνία, την Κροατία, την Αυστρία στη Γερμανία και ενδεχομένως στη Σκανδιναβία.

ΤΙΤΛΟΣ	Εργαστήρια σε ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων χρησιμοποιώντας γυαλιά εικονικής πραγματικότητας (Virtual Reality)
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Η Διεθνής Αμνηστία διευκολύνει τη διοργάνωση διαφόρων θεματικών εργαστηρίων για τα ανθρώπινα δικαιώματα σε δημοτικά σχολεία και γυμνάσια σε ολόκληρη τη Σλοβενία. Η δράση αφορά σε ένα νέο εργαστήριο που καλύπτει διάφορες παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων ανά τον κόσμο, τις οποίες οι συμμετέχοντες μπορούν να βιώσουν σε εικονική πραγματικότητα. Αφού όλοι οι συμμετέχοντες βιώσουν ένα σενάριο μέσω της εικονικής πραγματικότητας, διάφορα σενάρια συγκειμενοποιούνται σε μια συζήτηση με τη συμμετοχή όλων των συμμετεχόντων. Η εμπειρία εικονικής πραγματικότητας διαρκεί περίπου 5-10 λεπτά για κάθε συμμετέχοντα, ενώ η διάρκεια ολόκληρου του εργαστηρίου είναι 90 λεπτά.
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ	www.amnesty.si – διαβάστε περισσότερα
ΧΩΡΕΣ	Σλοβενία
ΦΟΡΕΙΣ	Amnesty International Slovenia
ΣΤΟΧΟΙ	Η αύξηση της ευαισθητοποίησης για τα ανθρώπινα δικαιώματα σε διάφορα μέρη του κόσμου και της σημαντικότητας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων γενικότερα.
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	Οι συμμετέχοντες αποκτούν καλύτερη κατανόηση των ζητημάτων και των προτύπων που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα ενώ αντιλαμβάνονται τη σημαντικότητα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων γενικότερα.
ΓΙΑΤΙ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΚΑΛΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ	Η χρήση του εξοπλισμού εικονικής πραγματικότητας με ειδικά σχεδιασμένο υλικό βίντεο 3D για εκπαιδευτικούς σκοπούς που καταπνάνεται με τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι μια παιδαγωγική καινοτομία που συνδυάζει την υπάρχουσα τεχνολογία με βίντεο, το περιεχόμενο του οποίου είναι καινούργιο, επιτρέποντας στους συμμετέχοντες να βιώσουν πραγματικές καταστάσεις καθώς επίσης και παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε ένα προσομοιωμένο περιβάλλον. Η σχετική καινοτομία του εξοπλισμού και η προσέγγιση βοηθούν στην προσέλκυση περισσότερων συμμετεχόντων στο εργαστήριο.
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Η χρήση εξοπλισμού εικονικής πραγματικότητας για να προκαλέσουμε το ενδιαφέρον και να ενθαρρύνουμε τους νέους να ασχοληθούν με πολύπλοκα ζητήματα. 2. Η εμπειρία δεν περιορίζεται μόνο στην εικονική πραγματικότητα. Η συμμετοχική διαδικασία περιλαμβάνει όλους τους συμμετέχοντες οι οποίοι συμμετέχουν σε ένα συντονισμένο πρόγραμμα που αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

ΤΙΤΛΟΣ	Stories of Children From Around the World (Ιστορίες παιδιών από όλο τον κόσμο)
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Το έργο στοχεύει στο να δώσει ταυτότητα σε παιδιά από άλλες χώρες και να διδάξει τα παιδιά από την τοπική κοινωνία να αποδέχονται και να σέβονται διαφορετικές εθνικότητες και εθνοτικές ομάδες μέσω θετικών αφηγήσεων.
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ	www.casoris.si – διαβάστε περισσότερα
ΧΩΡΕΣ	Σλοβενία
ΦΟΡΕΙΣ	Zavod Časoris
ΣΤΟΧΟΙ	Το πρόγραμμα επιδιώκει να αυξήσει τον σεβασμό προς τις διαφορετικές εθνικότητες και εθνοτικές ομάδες, τους πρόσφυγες και τους μετανάστες και την ενσωμάτωσή τους μέσω των ιστοριών τους. Η δράση συμβάλλει επομένως στη διαπολιτισμική συζήτηση μέσα στην τάξη, στην αφήγηση προσωπικών ιστοριών παιδιών που έφυγαν από την χώρα τους εξαιτίας του πολέμου και μετανάστευσαν στη Σλοβενία, στη συζήτηση για τη φτώχεια ή την ανισότητα. Αυτές οι ιστορίες δημοσιεύονται στην Časoris, μια διαδικτυακή εφημερίδα για παιδιά, με σκοπό την προώθηση της διομότιμης (peer to peer) επικοινωνίας και την ανταλλαγή απόψεων για διαπολιτισμικά ζητήματα.
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	Το έργο προώθησε ένα διαφορετικό όραμα και μία επικοινωνία σχετικά με τους μαθητές που προέρχονται από διαφορετικές χώρες και τις εμπειρίες τους. Προώθησε επίσης την ελεύθερη έκφραση των προσφύγων και των παιδιών μεταναστών, που είχαν την ευκαιρία να μιλήσουν για τις ιστορίες τους: γιατί εγκατέλειψαν το σπίτι τους, γιατί ήρθαν στη Σλοβενία, ποια είναι τα όνειρα και οι ελπίδες τους, τι θέλουν να γίνουν. Τα παιδιά από τη Σλοβενία έμαθαν επίσης πώς θα ήταν η ζωή τους εάν έπρεπε να φύγουν από το σπίτι τους.
ΓΙΑΤΙ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΚΑΛΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ	Τα παιδιά διαβάζουν τις ιστορίες των συνομηλίκων τους, βλέπουν τα πρόσωπά τους και τους ακούν να μιλάνε, και ως εκ τούτου, μία πιο προσωπική και συναισθηματική σχέση αναπτύχθηκε μεταξύ τους, πέρα από τις πολιτισμικές διαφορές.
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Η μεθοδολογία μπορεί να αναπαραχθεί προκειμένου να συλλεχθούν και να εξιστορηθούν ιστορίες, ακόμη και με την υποστήριξη των δημοσιογράφων. 2. Οι μαθητές θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν ιστορίες των συνομηλίκων τους με μεταναστευτικό υπόβαθρο ως μελέτες περιπτώσεων για την κατανόηση της εμπειρίας και των συνεπειών της μετανάστευσης.

ΤΙΤΛΟΣ	Map Your Meal
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Το έργο επιτρέπει στους καταναλωτές να εντοπίζουν την προέλευση του φαγητού τους μέσω της χρήσης μιας εφαρμογής κινητού τηλεφώνου και διαδραστικού εκπαιδευτικού υλικού και ως εκ τούτου προκαλείται μια αλλαγή στις καταναλωτικές επιλογές τους.
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ	www.mapyourmeal.org
ΧΩΡΕΣ	Κύπρος, Βουλγαρία, Αυστρία, Ελλάδα, Ηνωμένο Βασίλειο
ΦΟΡΕΙΣ	Future Worlds Center (Κύπρος); C.E.G.A. Foundation (Βουλγαρία); Südwind Agentur (Αυστρία); FAIR TRADE HELLAS (Ελλάδα); Cumbria Development Education Center (Ηνωμένο Βασίλειο)
ΣΤΟΧΟΙ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Να βοηθήσει τους ανθρώπους να κατανοήσουν τις παγκόσμιες αλληλεξαρτήσεις μέσω της διερεύνησης του παγκόσμιου συστήματος διατροφής, των κοινωνικοοικονομικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων της παραγωγής και των συνθηκών εργασίας των αγροτών. 2. Να κινητοποιήσει τους νέους να συμμετάσχουν στην προώθηση της παγκόσμιας κοινωνικής δικαιοσύνης και βιώσιμων τρόπων διαβίωσης. 3. Να συνδέσει Ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες για βιώσιμη διαβίωση με παράμοιες πρωτοβουλίες στον Νότο, συμβάλλοντας στην καλύτερη κατανόηση των εννοιών της επισιτιστικής ασφάλειας, της επισιτιστικής αυτόρκειας, της αιφύρου παραγωγής τροφίμων και των αλυσίδων εφοδιασμού. 4. Να ενισχυθεί η κατανόηση αναφορικά με τις δυσκολίες του παγκόσμιου συστήματος τροφίμων και των ειδικών προβλημάτων που προκύπτουν σε διάφορα πλαίσια.
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Αύξηση της κατανόησης των παγκόσμιων αλληλεξαρτήσεων, των παγκόσμιων ζητημάτων και των προκλήσεων. 2. Μεταβολή της στάσης των νέων ανθρώπων αναφορικά με την κατανάλωση και τις μεθόδους παραγωγής. 3. Νέοι άνθρωποι ασχολήθηκαν με την προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τους βιώσιμους τρόπους διαβίωσης και την παγκόσμια δικαιοσύνη. 4. Ένας ισχυρότερος συνασπισμός πολιτών που δραστηριοποιείται στη δημιουργία παγκόσμιας δικαιοσύνης, ισότητας και βιώσιμης διαβίωσης.
ΓΙΑΤΙ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΚΑΛΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Βοηθά τους ανθρώπους να επιλέξουν το φαγητό τους, γνωρίζοντας από πού προέρχεται και πώς παράχθηκε, στηρίζοντας παράλληλα το δίκαιο και αλληλέγγυο εμπόριο. 2. Αυξάνει την ευαισθητοποίηση σχετικά με το παγκόσμιο σύστημα διατροφής, την αιφύρα, την κοινωνική δικαιοσύνη. 3. Ελκυστική και διαδραστική προσέγγιση για τους νέους.
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Δημιουργία άλλων θεμάτων για να ενσωματωθούν στην εφαρμογή. 2. Επέκταση της βάσης δεδομένων των προϊόντων της εφαρμογής. 3. Επέκταση της εφαρμογής σε άλλες χώρες.

ΤΙΤΛΟΣ	Six Steps to Global Citizenship (GlobalLab 2)
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Το έργο αυτό προσφέρει μια καινοτόμο προσέγγιση για ενεργό παγκόσμια πολιτειότητα και εφαρμόζεται στον τομέα της νεολαίας, διευκολύνοντας δραστηριότητες που αποσκοπούν στην ενίσχυση των δεξιοτήτων και της γνώσης των νέων και επικειρώντας την πρόκληση θετικών αλλαγών στη συμπεριφορά τους, ενισχύοντας τις ικανότητές τους να αντιμετωπίσουν τις παγκόσμιες προκλήσεις και να δραστηριοποιηθούν στην αντιμετώπισή τους.
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ	www.globalab.org – διαβάστε περισσότερα
ΧΩΡΕΣ	Λιθουανία, Βουλγαρία, Κύπρος, Ισπανία
ΦΟΡΕΙΣ	Future Worlds Center (Κύπρος), Global Citizens' Academy/GCA (Λιθουανία), Pro European Network (Βουλγαρία), Cazalla Intercultural (Ισπανία)
ΣΤΟΧΟΙ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Να προσδιορίσει τα βασικά χαρακτηριστικά ενός μελλοντικού παγκόσμιου πολίτη, τα οποία σχετίζονται με τους νέους. 2. Να παράσχει μια προσέγγιση 3 σταδίων για τους νέους για την ανάπτυξη δεξιοτήτων ενεργούς πολιτότητας σε παγκόσμιο επίπεδο, έτσι ώστε να καταστούν υποστηρικτές θεμελιωδών αξιών. 3. Να δημιουργηθούν συνέργειες μεταξύ του τομέα της νεολαίας και της εκπαίδευσης για την ενθάρρυνση των αστικών δράσεων των νέων για ένα βιώσιμο μέλλον στην Ευρώπη και σε όλο τον κόσμο.
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ανάπτυξη μιας κοινής αντίληψης για τα βασικά χαρακτηριστικά των μελλοντικών παγκόσμιων πολιτών. 2. Ενίσχυση του τομέα της νεολαίας παρέχοντας νέες προσεγγίσεις, εργαλεία και πόρους σε θέματα που αφορούν την ενεργό παγκόσμια πολιτειότητα. 3. Τα άτομα που ασχολούνται με τη νεολαία είναι εξοπλισμένοι με νέες ικανότητες για την ενσωμάτωση των δραστηριοτήτων παγκόσμιας πολιτειότητας στις δράσεις τους με τους νέους. 4. Οι νέοι άνθρωποι λαμβάνουν νέες ευκαιρίες για να αποκτήσουν ικανότητες και να αντιμετωπίσουν τις παγκόσμιες προκλήσεις, έχοντας πλέον ένα πιο ενεργό ρόλο. 5. Ενισχυμένες συνέργειες μεταξύ των φορέων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της εκπαίδευσης και της νεολαίας, με σκοπό να ενθαρρυνθούν οι νέοι να συμμετάσχουν σε καινοτόμες δραστηριότητες συμμετοχής στα κοινά και να καταστούν οι υποστηρικτές των βασικών αξιών της παγκόσμιας ιθαγένειας.
ΓΙΑΤΙ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΚΑΛΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ	Η εκπαίδευση σε θέματα παγκόσμιας πολιτειότητας με μια συνοπτική προσέγγιση 6 σταδίων κατάφερε να ενημερώσει και να προσφέρει μια σταθερή βάση για την ευαισθητοποίηση και τη θετική κοινωνική αλλαγή. Το έργο δημιούργησε ένα αξιόλογο σύνολο εργαλείων, ένα εγχειρίδιο για άτομα που ασχολούνται με θέματα νεολαίας και εκπαιδευτές στον τομέα της παγκόσμιας εκπαίδευσης.
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	Οι δραστηριότητες που περιλαμβάνονται στη δέση εργαλείων μπορούν να προσαρμοστούν ώστε να ταιριάζουν στο πλαίσιο τόσο της τυπικής όσο και της μη τυπικής εκπαίδευσης.

ΤΙΤΛΟΣ	Youth of the world! Mainstreaming Global Awareness in Youth Work
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Το έργο αυτό προωθεί και διασφαλίζει ευκαιρίες για οργανώσεις νεολαίας, εμπυκωτές και εκπαιδευτές νέων, αυξάνει τη συμμετοχή των νέων στην παγκόσμια εκπαίδευση και μάθηση και εντάσσει την έννοια της παγκόσμιας συνειδητοποίησης μέσα σε οργανώσεις νέων.
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ	www.futureworldscenter.org
ΧΩΡΕΣ	Κύπρος, Βουλγαρία, Αυστρία, Εσθονία, Λιθουανία, Σκωτία, Γκάνα
ΦΟΡΕΙΣ	Future Worlds Center (Κύπρος), C.E.G.A. Foundation (Βουλγαρία), Südwind Agentur (Αυστρία), Mondo (Εσθονία), Youth Career and Advising Centre (Λιθουανία), Scotdec (Σκωτία), Young People We Care (Γκάνα)
ΣΤΟΧΟΙ	Να εντάξει την ευαισθητοποίηση σχετικά με τα παγκόσμια ζητήματα στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων των οργανώσεων νεολαίας που δραστηριοποιούνται σε διαφορετικούς τομείς της νεολαίας.
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Προώθηση της ανάπτυξης εκπαιδευτικών υλικών και μεθοδολογιών για παγκόσμια ζητήματα προσαρμοσμένων στις ανάγκες των νέων. 2. Δημιουργία μιας κρίσιμης μάζας εμπειρογνομόνων, κατάλληλα προετοιμασμένων για την εκπαίδευση των νέων σε παγκόσμια θέματα. 3. Εύκολα προσβάσιμες ευκαιρίες κατάρτισης σε παγκόσμια θέματα που παρέχονται σε οργανώσεις νεολαίας και νέους. 4. Ανάπτυξη διαδραστικού και συμμετοχικού υλικού διδασκαλίας αναφορικά με τους Αναπτυξιακούς Στόχους της Χιλιετίας.
ΓΙΑΤΙ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΚΑΛΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Αύξηση της ευαισθητοποίησης στους νέους πολίτες σχετικά με τις παγκόσμιες αλληλεξαρτήσεις μεταξύ της ΕΕ και του Νότου. 2. Αύξηση της ενασχόλησης των νέων για την προαγωγή πιο δίκαιων σχέσεων στον κόσμο και ενός βιώσιμου τρόπου ζωής. 3. Καλύτερη ενσωμάτωση των ζητημάτων της παγκόσμιας ανάπτυξης στη μη-τυπική εκπαίδευση.
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	Το παραγόμενο υλικό δοκιμάστηκε σε διάφορα περιβάλλοντα με μεγάλη επιτυχία. Οι δραστηριότητες που περιλαμβάνονται στη δέσμη εργαλείων μπορούν να αναπαραχθούν σε διάφορες χώρες και σε διαφορετικά επίπεδα εκπαίδευσης, τόσο σε τυπικά όσο και σε μη τυπικά πλαίσια.

ΤΙΤΛΟΣ	Μία ιδέα, πολλές ποικιλίες Πώς μπορεί ένα αντικείμενο ή μία έννοια να οπτικοποιηθεί με διαφορετικούς τρόπους;
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Οι μαθητές φωτογραφίζουν ένα συγκεκριμένο αντικείμενο ή ιδέα με 5 διαφορετικούς τρόπους που σχετίζονται με 5 συγκεκριμένες συνθήκες: την πραγματικότητα, τη σουρεαλιστική χρήση, τη διαφήμιση, το παραμύθι και την κοινωνική αλληλεπίδραση. Στη συνέχεια, με βάση το ίδιο θέμα, δημιουργούν ένα ψηφιακό κολλάζ με 5-9 νέες φωτογραφίες, προσπαθώντας να απεικονίσουν την ιδέα με ένα συνθετικό, οπτικό τρόπο. Τέλος, αναπτύσσουν αυτή την ιδέα σε βίντεο, επιλέγοντας ένα από τους διαφορετικούς τύπους βίντεο: συνέντευξη ρεπορτάζ, ντοκιμαντέρ με προσωπική αφήγηση, μυθοπλασία, βίντεο χωρίς ήχο αλλά με τίτλους (όπως στα κοινωνικά δίκτυα), διαφήμιση. Το κείμενο μπορεί να προστεθεί σε όλα τα στάδια για την ενίσχυση ή παραποίηση της έννοιας της εικόνας.
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ	www.karposontheweb.org – διαβάστε περισσότερα
ΧΩΡΕΣ	Ελλάδα
ΦΟΡΕΙΣ	Karpos
ΣΤΟΧΟΙ	1. Γραμματισμός στα μέσα επικοινωνίας 2. Σημειολογία της εικόνας Πρόκειται για μια απλή, εισαγωγική δραστηριότητα που αφορά τα εννοιολογικά στοιχεία γύρω από ένα εικονογραφημένο αντικείμενο και στην αντίστοιχη παρέμβαση του σκηνοθέτη που δημιουργεί την εικόνα. Εισάγει επίσης τις έννοιες του ντοκιμαντέρ καθώς επίσης αποκαλύπτει το κείμενο στο κοινό. Οι νέοι συμμετέχοντες συνειδητοποιούν τις διάφορες ερμηνείες που προκύπτουν από τη φωτογράφιση του ίδιου αντικειμένου σε διαφορετικά πλαίσια καθώς επίσης και τη σημασία του φόντου σε μια εικόνα.
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	Οι συμμετέχοντες δημιουργούν 5 εικόνες που τυγχάνουν συζήτησης και σχολιασμού.
ΓΙΑΤΙ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΚΑΛΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ	Οι συμμετέχοντες συμμετέχουν τόσο στη δημιουργία όσο και στην κριτική ανάλυση. Αυτό είναι πολύ σημαντικό, επειδή επιτρέπει στους συμμετέχοντες να εισέλθουν σε ένα διαφορετικό επίπεδο οπτικής ανάλυσης. Ως δημιουργός προσπαθείς να προβάλεις ένα μήνυμα και ως κριτικός προσπαθείς να το καταλάβεις. Έτσι, η διαδικασία παροτρύνει τους συμμετέχοντες να συμμετάσχουν σε μια εις βάθος ερμηνεία των οπτικών στοιχείων που χρησιμοποιούνται στη σύνθεση της εικόνας.
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	Η άσκηση είναι πολύ ευέλικτη καθώς οι συμμετέχοντες μπορούν να είναι από 10 έως 100 ετών! Ο απαιτούμενος εξοπλισμός μπορεί να ποικίλει από μία απλή κάμερα έως μία ακριβή DSLR. Μια άλλη εναλλακτική λύση είναι η αναλογική προσέγγιση όπου οι φωτογραφίες μπορούν να σχεδιαστούν, να τυπωθούν, να κοπούν από ένα περιοδικό ή να εντοπιστούν στο διαδίκτυο.

ΤΙΤΛΟΣ	Παραλλαγές σε ένα θέμα
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Αυτή είναι μια δραστηριότητα που βασίζεται στην προβολή και τη συζήτηση αποσπασμάτων (επιλεγμένων, σύντομων κομματιών από μια ταινία) από μια ποικιλία κινηματογραφικών ταινιών και άλλων οπτικοακουστικών προϊόντων, που επιλέγονται κάθε φορά ως οπτικοακουστικές αναπαραστάσεις ενός συγκεκριμένου κοινού θέματος (π.χ. σκηνές με ανθρώπους να τρώνε, σκηνές που λαμβάνουν χώρα σε λιμάνια, σκηνές με ταξίδια με τρένο, σκηνές κυνηγιού, μάχες διαστημικών πολέμων κλπ.) με στόχο να συγκριθούν τα διάφορα είδη ταινιών και τα μηνύματα που μεταδίδουν. Σε αυτή τη δραστηριότητα, ο όρος «ταινία» αναφέρεται σε όλους τους τύπους κειμένων AV στον κινηματογράφο, στις τηλεοπτικές εκπομπές, στα βίντεο YouTube και διαδικτυακά κείμενα.
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ	www.karposontheweb.org - διαβάστε περισσότερα
ΧΩΡΕΣ	Ελλάδα
ΦΟΡΕΙΣ	Karpos
ΣΤΟΧΟΙ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Γραμματισμός στα μέσα επικοινωνίας 2. Σημειολογία του κινηματογράφου 3. Οπτική ανάλυση 4. Κοινωνική και πολιτιστική ανάλυση 5. Έρευνα πάνω σε ένα θέμα 6. Παρατήρηση, ανάλυση <p>Η προβολή και η κριτική ανάλυση οπτικοακουστικού υλικού αποτελεί θεμελιώδη δραστηριότητα για την εξοικείωση με την οπτικοακουστική έκφραση. Στην πραγματικότητα, στην εκπαίδευση στον τομέα της οπτικοακουστικής έκφρασης, δεν είναι υπερβολικό να πούμε ότι η προβολή μιας ποικιλίας οπτικοακουστικών κειμένων μπορεί να θεωρηθεί ισοδύναμη με την ανάγνωση / μελέτη λογοτεχνικών κειμένων καθώς και καθημερινών κειμένων σε ένα μάθημα γλωσσών. Στο τέλος, οι συμμετέχοντες καταγράφουν το δικό τους κοινωνικό και πολιτιστικό περιβάλλον το οποίο έρχεται σε αντίθεση με εκείνους που έχουν εμπειρία στον οπτικοακουστικό απολογισμό ταινιών.</p>
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	Ενισχυμένη κριτική ανάλυση των συμμετεχόντων, αυξημένος γραμματισμός στα μέσα επικοινωνίας, ευαισθητοποίηση σχετικά με τα θέματα υπό συζήτηση.
ΓΙΑΤΙ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΚΑΛΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ	Οι συμμετέχοντες, αφού αναλύσουν και ασκήσουν κριτική σε οπτικοακουστικές πηγές, στη συνέχεια ενθαρρύνονται να δημιουργήσουν δικές τους μικρές παραγωγές. Αυτό είναι πολύ σημαντικό, διότι επιτρέπει στους συμμετέχοντες να βιώσουν διάφορους ρόλους στην οπτικοακουστική έκφραση. Αυτή μπορεί να είναι επίσης μία εκπληκτική μέθοδος για την ανάλυση κοινωνικών και πολιτιστικών θεμάτων. Η διαδικασία ωθεί τους συμμετέχοντες σε μια πιο εμπειριστατωμένη ερμηνεία της οπτικοακουστικής γλώσσας.
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	Η δραστηριότητα είναι πολύ προσαρμόσιμη καθώς οι συμμετέχοντες μπορούν να είναι από 10 έως 100 ετών. Υπάρχει μια άπειρη ποικιλία θεμάτων που μπορούν να αναλυθούν. Ο εξοπλισμός που απαιτείται δεν είναι ιδιαίτερα απαιτητικός. Για το πρώτο μέρος, θα χρειαστείτε μόνο έναν προβολέα ή οθόνη και συσκευή αναπαραγωγής πολυμέσων. Για το δεύτερο μέρος, οποιαδήποτε συσκευή εγγραφής βίντεο και κάποια εμπειρία επεξεργασίας ή λήψης από φωτογραφική μηχανή.

ΤΙΤΛΟΣ	Ηχητικά τοπία Μπορούμε να πούμε μια ιστορία αποκλειστικά με ήχους;
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Σκοπός αυτής της δραστηριότητας είναι να δημιουργηθεί μια ιστορία αποκλειστικά με ήχους. Αφού προηγηθεί μία ομαδική συζήτηση για το ηχητικό προφίλ μιας τοποθεσίας ή μια σύντομη αφήγησης, οι μαθητές κάνουν λίστες και σχεδιάζουν μία αυτοδημιούργητη παρτιτούρα οργανώνοντας τους ήχους σε χρονοδιάγραμμα, με επίπεδα και την ακολουθία τους. Οι ρόλοι μοιράζονται μέσα στην ομάδα όπως σε μια ορχήστρα. Κάνουν πρόβα και καταγράφουν την απόδοσή τους για το κοινό. Παρόμοια, κάνουν το ίδιο με ψηφιακές συσκευές αναζητώντας σε βιβλιοθήκες ήχου για να δημιουργήσουν την επιθυμητή ιστορία. Σε αυτή την περίπτωση χρησιμοποιούνται τα ηχεία των συσκευών ως μουσικά όργανα. Επιπλέον, μπορούν να επισκεφθούν τον πραγματικό χώρο όπου διαδραματίζεται η αφήγηση, να καταγράψουν ήχους ώστε να δημιουργήσουν ένα ηχητικό ντοκιμαντέρ. Το αποτέλεσμα είναι ένα αρχείο ήχου που μπορεί να αναπαραχθεί ξανά σε διαφορετικό κοινό, μπορεί να παρουσιασθεί ως καλλιτεχνική έκφραση ή ως ηχητική παραγωγή (μπάντα ήχου) στην οποία θα βασιστεί ένα άλλο εργαστήριο βίντεο.
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ	www.karposontheweb.org – διαβάστε περισσότερα
ΧΩΡΕΣ	Ελλάδα
ΦΟΡΕΙΣ	Karpos
ΣΤΟΧΟΙ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ερευνήστε ένα θέμα. 2. Παρατηρήστε, αναλύστε. 3. Δομήστε το περιεχόμενο με βάση το χρόνο. 4. Αναγνωρίστε και αναπτύξτε μια αφήγηση. 5. Πειραματιστείτε. 6. Αναπτύξτε επικοινωνιακές και οργανωτικές δεξιότητες εντός της ομάδας. 7. Ανακαλύψτε τα χαρακτηριστικά του ήχου ως 1. εκφραστικό μέσο (διάρκεια, ρυθμός, βάθος, ένταση, συγχρονικότητα) και 2. ως αφηγηματικό μέσο (επειδή οι ήχοι είναι στοιχεία που προκαλούν σκέψεις, εγείρουν τη φαντασία και ανακτούν πληροφορίες από τη μνήμη μας). 8. Χρησιμοποιήστε ψηφιακές συσκευές για δημιουργικούς σκοπούς (π.χ. έρευνα και ηχογράφηση).

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Αύξηση της συνειδητοποίησης και κατανόησης του ήχου (ένταση, βάθος και στρώματα του ήχου), της αποδόμησης και ανασυγκρότησης των συμμετεχόντων σε συγκεκριμένο δημόσιο χώρο. Εκμάθηση των βασικών στοιχείων ηχογράφησης. 2. Προώθηση της παρατήρησης και του προβληματισμού στο κοινωνικό και πολιτιστικό περιβάλλον. 3. Ενισχυμένη συμμετοχή σε μια συνεργατική δημιουργία.
ΓΙΑΤΙ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΚΑΛΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ	<p>Βοηθά στην κατανόηση, τη δημιουργία και την καταγραφή του ήχου ως μέρος του περιβάλλοντος, ως ξεχωριστή μορφή τέχνης και ως ένα σημαντικό χαρακτηριστικό σε μια ταινία. Αυτό το εργαστήρι καλλιεργεί ένα σύνολο δεξιοτήτων, όπως αναφέρεται στους στόχους, που μπορούν να καταστούν εργαλείο για την παιδεία στα μέσα επικοινωνίας, την επικοινωνία, την ομαδική και πολιτιστική ενσωμάτωση. Ενθαρρύνει την πολιτιστική κατανόηση, τη μνήμη, τις πραγματικές και φανταστικές δημιουργίες. Πρόκειται για μια συνεργατική διαδικασία που εμπλέκει μεγάλους αριθμούς συμμετεχόντων.</p>
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	<p>Η δραστηριότητα είναι ιδιαίτερα προσαρμόσιμη αφού οι συμμετέχοντες μπορούν να είναι από 10 έως 100 ετών, μπορούν να μιλούν διαφορετικές γλώσσες (ο ήχος είναι παγκόσμιος και μπορεί να είναι μη λεκτικός). Έχει επίσης χαμηλές απαιτήσεις εξοπλισμού (μηχανή ηχογράφησης ή έξυπνο τηλέφωνο), γεγονός που υποδηλώνει χαμηλό προϋπολογισμό.</p>

ΤΙΤΛΟΣ	Walk the Global Walk
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	<p>Το Walk the Global Walk στοχεύει στο να παρέχει σε εκπαιδευτικούς και μαθητές/τριες Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης τα κατάλληλα εργαλεία ώστε να συμπεριλάβουν θεματικές και μεθοδολογίες της Εκπαίδευσης για τον Ενεργό Πολίτη (Global Citizenship Education) στο αναλυτικό πρόγραμμα και να ενισχυθεί η συνεργασία με τις τοπικές αρχές σε θέματα που αφορούν τους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (Sustainable Development Goals).</p> <p>Το πρόγραμμα στοχεύει στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των μαθητών/τριών για τους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης. Ωστόσο στα 3 χρόνια υλοποίησης του προγράμματος το πρόγραμμα επικεντρώνεται στους εξής στόχους: 2018-19 Βιώσιμες Πόλεις και Κοινότητες (Στόχος 11) 2019-20 Δράση για το Κλίμα (Στόχος 13) 2020-2021 Ειρήνη, Δικαιοσύνη και Ισχυροί Θεσμοί (Στόχος 16)</p>
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ	www.walktheglobalwalk.eu/en/
ΧΩΡΕΣ	Ιταλία, Γαλλία, Κροατία, Κύπρος, Ουαλία, Πορτογαλία, Ελλάδα, ΗΒ, Βοσνία, Αλβανία, Βουλγαρία, Ρουμανία
ΦΟΡΕΙΣ	Oxfam Italia (Ιταλία), Περιφέρεια Τοσκάνης (Ιταλία), Περιφέρεια Νορμανδίας (Γαλλία), The international Institute for Human Rights and Peace (Γαλλία), Περιφέρεια Ίστρια (Κροατία), Δήμος Στροβόλου (Κύπρος), CARDET (Κύπρος), County of Carmarthenshire (Ουαλία), Dolen Cymru (Ουαλία), Municipality of Vila Franca de Xira (Πορτογαλία), Aid Global (Πορτογαλία), Δήμος Φυλής (Ελλάδα), ActionAid Ελλάς (Ελλάδα), Πανεπιστήμιο Γλασκόβης (Σκωτία), Glasgow City Council (Σκωτία), Δήμος Mostar (Βοσνία), Δήμος Fusyarez (Αλβανία), Δήμος Σόφια (Βουλγαρία), Agenda21 (Ρουμανία), Δήμος Βουκουρεστίου (Ρουμανία)
ΣΤΟΧΟΙ	Να δημιουργηθεί ο χώρος στον οποίο οι νέοι να μπορούν να ασχοληθούν με κριτικό πνεύμα σε ζητήματα συναφή με την παγκόσμια πολιτότητα και τη βιώσιμη ανάπτυξη και να λάβουν στήριξη προκειμένου να αναλάβουν δράσεις για την επίτευξη θετικής αλλαγής προς έναν πιο δίκαιο και βιώσιμο κόσμο.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ενημερωτικό πακέτο για εκπαιδευτικούς σε 10 γλώσσες σχετικά με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης, με έμφαση στον Στόχο 11 (διαβάστε περισσότερα). 2. Ηλεκτρονική πλατφόρμα με εκπαιδευτικό υλικό και φόρουμ για μαθητές και εκπαιδευτικούς. https://walktheglobalwalk.eu/en/ 3. SDG Learning Pack και Press Kit που αναπτύχθηκε για τους μαθητές 4. The Global Walk. Περισσότεροι από 500 μαθητές συναντήθηκαν στις 12 Απριλίου 2019 στο Δημαρχείο Φυλής (Ελλάδα) και περπάτησαν γύρω από το Δημαρχείο ζητώντας μία πιο βιώσιμη πόλη. Εκτός από το Walk, οι μαθητές διοργάνωσαν ένα φεστιβάλ με μουσικές και θεατρικές παραστάσεις (παρακολουθήστε το βίντεο). 5. Το Διεθνές Θερινό Σχολείο για τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης στη Λισαβόνα, με τη συμμετοχή περισσότερων από 100 Νέων Ηγετών, εκπαιδευτικών και εκπροσώπων της τοπικής αυτοδιοίκησης από 11 χώρες.
ΓΙΑΤΙ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΚΑΛΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ	<p>4 πολύ σημαντικοί πυλώνες κάθε τοπικής κοινωνίας συναντήθηκαν και ξεκίνησαν ένα διάλογο σε 11 χώρες: μαθητές, εκπαιδευτικοί, τοπικές αρχές και Οργανισμοί της Κοινωνίας των Πολιτών. Πραγματοποιήθηκαν συγκεκριμένες εκκλήσεις για δράση προς το Δήμο οι οποίες προέκυψαν από τις δράσεις των σχολείων και ο Δήμος συμμετείχε σε αρκετές από αυτές.</p>
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	<p>Η αλληλεπίδραση μεταξύ μαθητών, εκπαιδευτικών, τοπικών αρχών και Οργανισμών της Κοινωνίας των Πολιτών. Οι Νέοι Ηγέτες ως καταλύτες της αλλαγής στην τοπική κοινότητα.</p>

ΤΙΤΛΟΣ	Rethink Before Act Alternative Narratives to Violent Extremism
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Το έργο προτείνει 7 καμπάνιες στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, στοχεύοντας σε άτομα ευάλωτα στον ισλαμικό εξτρεμισμό, στον ακροδεξιό εξτρεμισμό και στην πόλωση και την παραπληροφόρηση. Η δράση παρέχει εργαλεία κριτικής σκέψης, μοιράζεται αφηγήσεις που προσδιορίζουν τους κινδύνους που συνδέονται με τον βίαιο εξτρεμισμό και εμπλέκει και συνεργάζεται με τις τοπικές κοινότητες χάρη στη διομότιμη επικοινωνία και την ανάγκη για δράσεις κατά του εξτρεμισμού.
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ	www.rethinkproject.eu
ΧΩΡΕΣ	Πορτογαλία, Σουηδία, Γαλλία, Ιταλία, Ρουμανία, Ουγγαρία
ΦΟΡΕΙΣ	Lusófona University (Πορτογαλία), University of Uppsala (Σουηδία), CAPRI (Γαλλία), Patrir (Ρουμανία), CESIE (Ιταλία), Subjective Values Foundation (Ουγγαρία)
ΣΤΟΧΟΙ	Να αποφευχθεί η συμμετοχή ευάλωτων ατόμων στη διαδικασία ριζοσπαστικοποίησης προσφέροντάς τους μηχανισμούς ανθεκτικότητας και κριτικής σκέψης, καθώς και να γίνει προσπάθεια να πειστούν εκείνοι που ήδη έχουν ριζοσπαστικοποιηθεί να εγκαταλείψουν τη διαδικασία ή να μην προχωρήσουν περαιτέρω παρέχοντας μια εναλλακτική αφήγηση που αποδομεί την εξτρεμιστική ρητορική.
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	<ol style="list-style-type: none"> 3 βίντεο για τους «Κοινοτικούς Ήρωες», προκειμένου να παρασχεθούν μηχανισμοί ανθεκτικότητας σε ευάλωτους νέους από μουσουλμανικές κοινότητες. 5 βίντεο για τα «Αφηγήματα του Παγκόσμιου Ισλάμ», για την ενίσχυση των μουσουλμανικών κοινοτήτων μέσω συγκεκριμένων χαρακτηριστικών του Ισλάμ, όπως η ανοχή. 3 βίντεο για το «Αληθινό πρόσωπο του εξτρεμισμού», για να μοιραστούν αφηγήσεις που αναγνωρίζουν τους κινδύνους που συνδέονται με τον ισλαμικό εξτρεμισμό με βάση πραγματικές εμπειρίες. 5 βίντεο σχετικά με τις «Θεωρίες συνωμοσίας - από τη σάτιρα στον κίνδυνο», για την απομυθοποίηση κοινωνικών μύθων και θεωριών συνωμοσίας που διαδόθηκαν από τον ακροδεξιό εξτρεμισμό μέσω χιουμοριστικό τόνο. 3 βίντεο με τίτλο «Τι σημαίνει να είσαι μέλος μιας ακροδεξιάς βίαιης ομάδας», προκειμένου να μοιραστούν πραγματικές ιστορίες που αναφέρονται στους κινδύνους που συνδέονται με τον βίαιο εξτρεμισμό στη βάση πραγματικών εμπειριών. 4 βίντεο σχετικά με τα «Εργαλεία κριτικής σκέψης», για να διδάξουμε πώς να αναλύουμε κριτικά τις πληροφορίες στα παραδοσιακά και κοινωνικά μέσα ενημέρωσης. 4 βίντεο σχετικά με την «Διομότιμη επικοινωνία: πρόσκληση για δράση ενάντια στον εξτρεμισμό», με σκοπό την εμπλοκή των τοπικών κοινοτήτων ενάντια στον εξτρεμισμό.

ΓΙΑΤΙ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΚΑΛΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ	<p>Οι προτεινόμενες εναλλακτικές εκστρατείες ενισχύουν τις ικανότητες ανθεκτικότητας, τις δεξιότητες κριτικής σκέψης και την αγωγή του πολίτη με βάση τα ανθρώπινα δικαιώματα. Αυτά τα χαρακτηριστικά αποτελούν μέρος μιας εκπαιδευτικής προσέγγισης, γενικά αποκαλούμενη «δημοκρατική εκπαίδευση». Αυτές οι καμπάνιες ενισχύουν τη διάδοση των βασικών αξιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως η δημοκρατία, τα θεμελιώδη δικαιώματα και η συμμετοχή των πολιτών, συμβάλλοντας έτσι σε μια πιο συνεκτική Ευρωπαϊκή Ένωση με χαμηλότερη δραστηριότητα βίαιων εξτρεμιστικών ομάδων. Επιπλέον, όλες οι εκστρατείες είναι συμπληρωματικές σε ευρωπαϊκά μέτρα και πολιτικές επικοινωνίας και αφηγήσεις σχετικά με την καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Ο αντίκτυπος των εκστρατειών ενισχύεται μέσω αξιόπιστων φωνών και τεχνικών που ενισχύουν τα μηνύματα.</p>
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	<p>Η αλληλεπίδραση μεταξύ σχολείων, τοπικών αρχών και Οργανισμών της Κοινωνίας των Πολιτών. Οι ηγέτες των νέων ως καταλύτες της αλλαγής στην τοπική κοινότητα. Λόγω της διάδοσης μέσω του διαδικτύου, οι καμπάνιες αυτές μεταφέρονται εύκολα σε άλλα κοινωνικά πλαίσια όπου υπάρχει ανάγκη αντιμετώπισης ή πρόληψης βίαιας εξτρεμιστικής προπαγάνδας.</p>

ΤΙΤΛΟΣ	Photovoice in 'O Meu Bairro/My neighbourhood' project'
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Το Photovoice είναι μια πολύ ευέλικτη μέθοδος η βασική αρχή της οποίας είναι να συλλάβει την προοπτική ενός ατόμου για μια συγκεκριμένη πραγματικότητα. Αυτό επιτυγχάνεται χρησιμοποιώντας τη φωτογραφία, παρέχοντας βασικές γνώσεις απεικόνισης και προάγοντας την αυτοδιάθεση μέσω της παραγωγής δημιουργικών κειμένων ως λεζάντων που συνοδεύουν τις εικόνες. Η διαδικασία ξεκινάει με απλές ασκήσεις φωτογραφίας και ομαδικές συζητήσεις, όπου διδάσκονται τα βασικά τεχνικά στοιχεία της φωτογραφίας και στη συνέχεια οι ασκήσεις εξελίσσονται σε πιο πολύπλοκες προκλήσεις με την ομάδα να δουλεύει πάνω σε θέματα που θεωρούν κοινό τους στόχο. Αργότερα, το κάθε άτομο επιλέγει μόνο μερικές εικόνες για μια συλλογική έκθεση που μπορεί να παρουσιαστεί στην κοινότητα - και ο κάθε συμμετέχων θα γράψει τα δικά του συνοδευτικά κείμενα. Το Photovoice μπορεί να χρησιμοποιηθεί για αυτοέκφραση γύρω από ένα πρόβλημα ή για αξιολόγηση μιας κοινότητας ή ενός έργου, αλλά και για την υπεράσπιση ζητημάτων που προκύπτουν από περιθωριοποιημένες ομάδες.
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ	www.photovoice.org – διαβάστε περισσότερα
ΧΩΡΕΣ	Πορτογαλία
ΦΟΡΕΙΣ	4Change, FOS Associação, Municipality of Ajuda
ΣΤΟΧΟΙ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Να προβεί σε μια συμμετοχική διάγνωση της περιοχής της Ajuda, με διάφορους συμμετέχοντες, χρησιμοποιώντας τη φωτογραφία ως μέσο για κοινωνική αλλαγή, υποστηρίζοντας την αυτοέκφραση σε ένα ασφαλές χώρο. 2. Να ανακαλύψει και να ενισχύσει τη φωνή των ανθρώπων που υποεκπροσωπούνται. 3. Να προσκαλέσει τους ανθρώπους να μιλήσουν για την ιστορία τους και να μάθουν. 4. Οπτική και ψηφιακή παιδεία.
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Δέσμευση και ενδυνάμωση 2. Συμμετοχική διάγνωση 3. Συγκομιδή ιδεών 4. Μια συλλογική πρόταση για εναλλακτικές λύσεις
ΓΙΑΤΙ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΚΑΛΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ	Για να συμμετάσχετε στη διαδικασία Photovoice, δεν απαιτείται ειδικός τεχνολογικός εξοπλισμός και δεξιότητες. Πρόκειται για μια απλή άσκηση έκφρασης, συζήτησης, και δημιουργικής γραφής, που μπορεί να χρησιμοποιηθεί με λίγους πόρους και ποικίλες ομάδες-στόχους.
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	Μια διαδικασία Photovoice μπορεί να αναπαραχθεί με ποικίλες ομάδες-στόχους (ηλικία, κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο, φύλο) για τη διαχείριση ενός συγκεκριμένου θέματος, θεματικής ή αξιολόγησης αναγκών: μέσω φωτογραφικών ασκήσεων, με δημιουργικές ασκήσεις γραφής και συλλογική επιμέλεια μικροεκθέσεων.

ΤΙΤΛΟΣ	Συμμετοχικό βίντεο - πλήρης μέθοδος από το Insightshare
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	<p>Μια προσέγγιση βασισμένη στα ανθρώπινα δικαιώματα από το InsightShare, η οποία έχει ένα προκαθορισμένο θέμα ή εστίαση ως σημείο εκκίνησης (πολύ διαφορετικό από τη χειραγώγηση των συμμετεχόντων προκειμένου να προκύψει ένα επιθυμητό αποτέλεσμα). Είναι μια μη τυπική μακρά και ολιστική διαδικασία που αναπτύσσεται ως ακολούθως:</p> <p>Βήμα 1 - Δημιουργία συγκατάθεσης, αυτοκανόνων, αποστολή/ στόχος της ομάδας.</p> <p>Βήμα 2 - Ανάπτυξη και δέσιμο ομάδας.</p> <p>Βήμα 3 - Οι συμμετέχοντες μαθαίνουν τεχνικές βίντεο και γλωσσικές δεξιότητες μέσω παιχνιδιών και ασκήσεων.</p> <p>Βήμα 4 - Οι εμπυκωτές βοηθούν τις ομάδες να εντοπίσουν και να αναλύσουν τα σημαντικά ζητήματά τους.</p> <p>Βήμα 5 - Συλλογική ανταλλαγή ιδεών και συλλογική συγγραφή σεναρίου.</p> <p>Βήμα 6 - Σύντομα βίντεο και μηνύματα σκηνοθετούνται και βιντεογραφούνται από τους συμμετέχοντες.</p> <p>Βήμα 7 - Προβολή και διαβούλευση με ομάδα/ κοινότητα I.</p> <p>Βήμα 8 - Συμμετοχική επιμέλεια (συλλογική ή από εκπρόσωπο).</p> <p>Βήμα 9 - Προβολή και διαβούλευση με ομάδα/ κοινότητα II.</p> <p>Βήμα 10 - Προώθηση και διάχυση.</p>
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ	www.insightshare.org – παρακολουθήστε το επίσημο βίντεο
ΧΩΡΕΣ	ΗΒ και διάφοροι οργανισμοί σε όλο τον κόσμο
ΦΟΡΕΙΣ	Insightshare NGO, Oxford, UK
ΣΤΟΧΟΙ	Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για αυτοέκφραση γύρω από ένα πρόβλημα ή αξιολόγηση μιας κοινότητας ή ενός έργου, αλλά και για την υπεράσπιση ζητημάτων που προέρχονται από περιθωριοποιημένες ομάδες. Είναι επίσης μια πολύ ενδυναμωτική διαδικασία και μια «έρευνα δράσης», καθοδηγούμενη από έναν διαμεσολαβητή.
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Βίντεο, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην κοινότητα ή για εξωτερική υπεράσπιση προς τους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων 2. Ενδυναμωτικές κοινότητες 3. Η πιο σημαντική αλλαγή που κατάφερε η μεθοδολογία
ΓΙΑΤΙ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΚΑΛΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ	Μπορεί να αναπαραχθεί, χρησιμοποιώντας ολόκληρη τη μεθοδολογία ή μέρος της. Είναι μια πολύ ενδυναμωτική διαδικασία που μπορεί να αναπαραχθεί σε διάφορα περιβάλλοντα - αλλά όχι σε όλα, και αυτό πρέπει να αποφασιστεί εκ των προτέρων.
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	Μπορεί να γίνει μέσω smartphones και όχι επαγγελματικού εξοπλισμού. Παράγει πολύ εύκολα ψηφιακά προϊόντα έτοιμα προς χρήση. Προσοχή: απαιτεί μια σταθερή ομάδα ατόμων που διαθέτει χρόνο (τουλάχιστον 56 ώρες), αλλά μπορεί να αποφασιστεί διαφορετικά από την ομάδα. Απαιτεί έναν εμψυωτή που να μπορεί να λύσει τα τεχνικά ζητήματα (ιδανικό είναι να υπάρχουν 2 εμπυκωτές για να ανταποκριθούν με τις διαφορετικές δυναμικές των ομάδων και υποομάδων).

ΤΙΤΛΟΣ	Escape and Flight
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Το «Escape and Flight» είναι ένα υπαίθριο εκπαιδευτικό παιχνίδι για τους νέους. Το ταξίδι 1,5 ώρας είναι μια υπαίθρια εκδοχή του «escape room», που βασίζεται σε μια πραγματική πτήση ενός πρόσφυγα από το Αφγανιστάν στη Λιουμπλιάνα. Μετά τη διαφυγή, οι νέοι παρακολουθούν μια μαρτυρία ενός νεαρού πρόσφυγα που φεύγει από το Νότιο Σουδάν δύο φορές και με βάση τις δύο εμπειρίες γίνεται μια συζήτηση που ανοίγει νέες δυνατότητες για να αλλάξουν τις αντιλήψεις τους οι νέοι για τους πρόσφυγες.
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ	www.forumfer.org/our-work.html - Ακολουθήστε το Forumfer στο Facebook
ΧΩΡΕΣ	Σλοβενία
ΦΟΡΕΙΣ	Forum for Equitable Development in cooperation with MindMaze
ΣΤΟΧΟΙ	Να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση σχετικά με τα αίτια της μετανάστευσης και να έρθουν πιο κοντά στους νέους οι πραγματικότητες των προσφύγων, ενθαρρύνοντας έτσι την κριτική σκέψη και τα υψηλότερα επίπεδα αλληλεγγύης προς τους πρόσφυγες.
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	1. 100 νέοι εκπαιδεύτηκαν μέσω της δραστηριότητας 2. Δημιουργία σύντομου βίντεο με βάση το έργο – Παρακολουθήστε το βίντεο
ΓΙΑΤΙ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΚΑΛΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ	Χρησιμοποιούνται δύο προσεγγίσεις: 1. «Το φαινόμενο του αναγνωρίσιμου θύματος», το γεγονός ότι η ενσυναίσθηση είναι πιο εύκολο για ένα συγκεκριμένο άτομο παρά για έναν αριθμό ατόμων, ενισχύοντας ως εκ τούτου θετικά συναισθήματα προς τους πρόσφυγες. 2. Η προσέγγιση «Gamification» σύμφωνα με την οποία οι αρχές και τα στοιχεία των παιχνιδιών χρησιμοποιούνται σε περιβάλλον που δεν αφορά το παιχνίδι. Ως εκ τούτου, είναι ευκολότερο και πιο απτό για τους συμμετέχοντες να κατανοήσουν τις ιστορίες των προσφύγων και τους λόγους του ταξιδιού τους, με αποτέλεσμα να αλλάζουν από το «άγνωστο και με φοβίζει» σε κάτι στο οποίο μπορούν να συνδεθούν και έτσι να το αποδεχθούν.
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	Το υπαίθριο εκπαιδευτικό παιχνίδι έχει αναπτυχθεί και θα μπορούσε με μικρές τροποποιήσεις να αναπαραχθεί σε διαφορετικό χώρο και χρόνο.

Βιβλιογραφία

1. 4Change, O Meu Barrio - www.4change.org/pt/atividades/projetos-exemplos/meu-bairro
2. AMITIE CODE – Capitalizing on Development, To learn more about migrations, human rights and development - www.amitiocode.eu
3. Amnesty International Slovenia, 3D workshops with us for one successful school year - www.sola.amnesty.si/novice/3d-delavnice-z-nami-ze-eno-uspesno-solsko-letu.html
4. Associazione Carta di Roma, 2016, Charter of Rome - Code Of Conduct Regarding Asylum Seekers, Refugees, Victims Of Trafficking And Migrants - www.cartadiroma.org/wp-content/uploads/2014/10/CODE-AND-GLOSSARYENGLISH.pdf
5. Casoris, Stories of Children From Around the World - www.casoris.si/category/sola-se-predstavi/zgodbe-otrok-sveta
6. Centro Zaffiria, COSPE, 2019, Silence Hate! Media Education and hate speech Workbook - www.silencehate.eu/wp-content/uploads/2018/10/Bricks_SILENCEhate-ModulePresentation-2018_ENG.pdf
7. Cesie, RETHINK: (Re)Think Before Act Alternative Narratives to Violent Extremism - www.cesie.org/project/rethink-isf/
8. Coliver, 2012, Striking a Balance. Hate Speech, Freedom of Expression and Non-discrimination, Londra: University of Essex.
9. CONCORD Europe, 2016, 10 myths about migration and development - concordeurope.org/blog/2016/03/09/publication-myths-migrationdevelopment/
10. Contini, 2009, Elogio dello scarto e della resistenza, Bologna, CLUEB.
11. COSPE, Silence Hate - www.cospe.org/temi/diritticittadinanza/51188/silence-hate/
12. Council of Europe, 1997, Raccomandation No. 97/20 on “Hate speech” - <https://rm.coe.int/1680505d5b>
13. Council of Europe, 2016, Bookmarks - A Manual for Combating hate speech online through human rights education - <https://rm.coe.int/168065dac7>
14. Council of Europe, 2017, The New European Consensus On Development “Our World, Our Dignity, Our Future” - https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/european-consensus-on-development-final-20170626_en.pdf
15. Facione, 1998, Critical thinking: A statement of expert consensus for purposes of educational assessment and instruction, CA: The California Academic Press - www.researchgate.net/publication/251303244_Critical_Thinking_What_It_Is_and_Why_It_Counts
16. Floridi, 2014, The Fourth Revolution: How the Infosphere is Reshaping Human Reality, Oxford: Oxford University Press.
17. ForumFER, Escape and flight - www.forumfer.org/our-work.html
18. Future World Center, Map Your Meal! - www.mapyourmeal.org/
19. Future World Center, Youth of the world! - www.futureworlds.eu/wiki/Youth_of_the_world!
20. GlobaLab, 2017, Six Steps to Global Citizenship: A Guide for Youth Workers, Youth Leaders and Trainers - www.salto-youth.net/downloads/toolbox_tool_download-file-1548/O3.GlobaLab_guide_EN.pdf
21. Hall, 1907, The friends of Voltaire, New York: Putnam’s Sons.
22. Humanitas - www.humanitas.si/
23. Insightshare, Participatory Video - www.insightshare.org/

24. International Commission on Education for the Twenty-first Century, 1996, Learning: the treasure within - www.unesco.org/education/pdf/15_62.pdf
25. IOM, Global Migration Trends - www.iom.int/global-migration-trends
26. IOM, Key Migration Terms - www.iom.int/key-migration-terms
27. Karpos, EMELS Project, One object ...many images! - www.milpeer.eu/documents/371/
28. Karpos, EMELS Project, Soundscapes - www.milpeer.eu/documents/373/
29. Karpos, EMELS Project, Variations on a theme - www.milpeer.eu/documents/374/
30. Livingstone, 2005, Audiences and Publics: When Cultural Engagement Matters for the Public Sphere, Bristol, United Kingdom: Intellect Books.
31. Migration Data Portal - www.migrationdataportal.org/sdgs#0
32. OHCHR, Migration and Human Rights - www.ohchr.org/EN/Issues/Migration/Pages/MigrationAndHumanRightsindex.aspx
33. ONU, 2015, Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development - www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E
34. Orwell, 1949, Nineteen Eighty-Four, London: Secker & Warburg.
35. Oxfam Italia et al, 2018, Walk the Global Walk - Teacher's Briefing and Resource Pack - www.walktheglobalwalk.eu/en/teacher-space/resources-training-material/category/4-exploring-the-17-sdg-s-andthe-sdg-11
36. OXFAM, 2019, Public Good or Private Wealth? - www.oxfam.org.nz/reports/public-good-or-private-wealth
37. Rivoltella, Rossi, 2019, Tecnologie per l'educazione. Milano, Torino: Pearson Italia.
38. Silence Hate, Changing words changes the world - www.silencehate.eu
39. SLOGA, University of Ljubljana, 2018 Handbook for teachers on the Sustainable Development Goals (SDGs) and migration - www.sloga-platform.org/prirocnik-za-pedagoge-ociljih-trajnostnega-razvoja-in-migracijah/
40. Taleb, 2012, Antifragile. Things that gain from disorder, Londra: Penguin Books - www.kgt.bme.hu/files//BMEGT30M400/Taleb_Antifragile__2012.pdf
41. Taleb, 2018, Skin in the game. Hidden asymmetries in daily life, Londra: Penguin Books.
42. Taryam, 2019, Paid to spread hate, Gulf Today - www.gulftoday.ae/opinion/2019/03/09/paid-to-spread-hate
43. Toffler, 1980, The Third Wave, New York, Bantam Books.
44. UNESCO, 1948, Universal Declaration of Human Rights - www.ohchr.org/EN/UDHR/Documents/UDHR_Translations/eng.pdf
45. UNESCO, 1974, Recommendation concerning Education for International Understanding, Co-operation and Peace and Education relating to Human Rights and Fundamental Freedoms - www.unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000114040.page=144
46. UNHCR, Figures at a Glance - www.unhcr.org/figures-at-a-glance.html
47. Walk the Global Walk, Young people leading the path to sustainability - www.walktheglobalwalk.eu/en/
48. WeWorld-GVC, Exponi le tue IDEE! - www.weworld.it/come-e-dove-interveniamo/exponi-le-tue-idee/news/
49. World Bank, 2018, Groundswell: Preparing for Internal Climate Migration - www.openknowledge.worldbank.org/handle/10986/29461